San Lucas
Iskribin Jesucristo Shumaq Rimashanta

San Lucasmi kay libruta iskribiran Amitunchik Jesús rurashankunata, rimashankunata intrachimanallapapaq. Lucasqami rimidyakuq runa karan. Jesucristuwan mana pulla purisha karmi, Jesucristo rimashanta, rurashanta imaqa, payqa mana rikaranchu. Piru apustul Pablo Jesuspa shumaq rimayninta parlakur puritinmi, paywan puriran.

Chaymi Lucas kay libruta iskribiran Jesucristupaq manyaqmanta shumaqta tapukur ima, tayta Teófilo allita intrakananpaq. Chaynu katinmapis Lucasqami mana Teofilulapaqchu iskribiran. Ashwanmi tukuy runakuna maylawmanta karpis, Amitunchik Jesucristupaq allita intrakananllapapaq iskribiran. Chaynullami Hechos librutapis iskribiran. Lucaspaq masta intrakanarqa liyishun Hechos 16.11-16; 20.5-16; 21.1-18; 27.1-44; 28.1-16; Colosenses 4.14; 2 Timoteo 4.11; Filemón 24.

Lucasmi Teofiluman iskribin

1 Amitunchik Jesucristo tukuy imata rurashantami kusala achka runakuna manyaq iskribiyta kamaranllapa.

2 Chaqa paykunaqami imanuĉhi Amitunchik Jesucristuwan puntamanta-pacha pullan kar,

tukuy imata rurashankunata rikasha kar willamaranchikllapa chaynulla iskribiranllapa.
3 Chaynullami nuqapis kusala munashay Tayta Teófilo tukuy chaykunapaq manyaq tapukur allita intrakashayrayku manyaq iskribishuyta yarpusha kani.
4 Chaynuqami kusala allitana intrakanki chay yaĉhachishutinllapa kriyishaykipaqqa.

Uk ángel rimaran Shutichikuq Juan nasinqa nir

5 Herodes Judea pwiblupi mantakuyashan tyimpupimi, chaypi taran uk kura Zacarías shutiq. Payqami, Abías kurakunapa ayllunmanta karan. Nataq, warmin Elisabet-shuypaqa punta kura Aaronpa ayllunmanta karan.
6 Paykunaqami ishkantinllapa kusa allin karanllapa Dyuspaqqa. Chaynu karmi, Dyus nishanta, mantakushanta ima kasushanrayku mana mayqanpis uchachayta puytiqllapachu.
7 Piru manami wamrayjun kayta puytiqllapachu, Elisabet mana wamrakuq katin. Chaynulla ishkantin rukullana karanllapapis.
8 Uk diyapimi, Zacariasqa wakin kura masinkunawan Dyusta adurananllapa wasipi ruranannllapata ruraranllapa.
9 Paykunapa chaynu kustumrin katinmi, Zacariasta akraranllapa Dyusta adurananllapa wasipa Santu Kwartunman yaykur, insinsyuta quntachikunanpaq.
10 Chaymi, Santu Kwartupi insinsyuta quntachikunankamanqa, tukuy chay waqtapi kaqkunaqa Dyusman mañakuyaranllapa.

11 Chaykamanmi Zacariasmanqa, Tayta
Dyuspa uk angelnin rikarir, chay insinsyuta
rupachiyashan altarpa allilaw qichqanpi sharan.
12 Chayta rikarmi Zacariasqa kusalata dispan-
takar manchakuran.
13 Piru chay angelqa niran:

—Zacarías, ama manchakuychu. Chaqa
Dyusqami uyapasha mañakutkiqa. Chaymi,
warmiki Elisabetqa wamrakustunqa. Chay
wamritutaqami shutichinki Juan.
14 Qamqami allipta aligriyanki, chay
wamrituyki nasitinqa. Chaynulla kusa achka
runakunapis aligriyanqallapa.
15 Chaqa wamraykiqami, kusa yaĉhaq puytiq
kanqa Dyuspaqqa. Manami upyanqachu ubapa
yakunta kar, wakin maĉhaypaq ima kaqkunamat-
apis. Ashwan manaraq nasiyashanmanta-pacha,
Dyuspa Santu Ispiritunwanmi kanqa.
16 Payqami shumaqta yaĉhachikutin,
Israelmanta kusa achka runakuna Dyusta
kasunqallapa, uchankunata dijar imana.
17 Juanqami, Dyuspa rimaqnin Elías yupaylla,
kusa shumaq yarpuyniyjun, pudirniyjun
ima kanqa. Chaymi, Amitunchikmantaqa
naypaqta shamur yaĉhachikunqa, tukuy runakuna
wamrankunawan shumaqchakananpaq,
chaynulla chay mana intrakanaqkunapis
intrakananllapapaq ima. Kaykunatami, tukuy
runakunata yaĉhachiyanqa shumaq allinlana
kasunanpaq, Amitunchik maydiya shamutinqa.

18 Chaymanta Zacariasqa, angeltaqa kaynu nir
tapuran:

—¿Imanutaq kriyishuyta puytiyman kay nimashaykipaqqa? Chaqa nuqaqami kusa rukunari kani, chaynulla warmiypis nuqa yupay kusa rukuna.

19 Chaynu nitinqa, angelqa niran:

—Nuqaqami Gabriel kani. Dyuspa naypanpimi kani pay nimashanta ruranaypaq. Paymi nuqata kaĉhamaran qamta parlashunaypaq kay shumaq willashushayta.

20 Piru kananqa, nuqa willashutiy mana kriyishaykirayku, mudupaqna tikrakanki. Chaymi manana rimayta puytinkichu, kay tukuy nishushaykunaqa allip chay nishaynulla kanankaman.

21 Chaykamanqami, Santu Kwartuman mana yaykusha karan chaykunaqa, yarayaranllapa Zacariastaqa. Chaymi paykunalla tapunakuranllapa: “¿Imakurtaq chay rurimantaqa mana das lluqshimun?” nir.

22 Chaynu niyatinllapapismi, lluqshimuran. Lluqshimurqa, mana imatapis wakinninkunataqa willayta puytiranchu. Chaymi chay waqtapi kaqkunaqa yarpuranllapa, imata rikapakusha kanqa chay ruripiqa nir. Chaqa makinkunalawan rikachikurla parlakuyaran. Chaymi, chaynuna puriran mana rimakurnachu.

23 Chaynumapis, Dyusta adurananllapa wasipi ruranapaq karan chaykunataqa rurar tukchirna, riran wasinmanqa.

24 Chaymantaqa, warmin Elisabetqa ruriyjun rikariran. Chayraykumi, manana lluqshiranchu wasinmantaqa sinku misista, kaynuta yarpur:

25 “Amituymi munasha wamrayjun kanaypaq,
amana runakunaqa, mana wamrakuq warmichu
nir ima pinqamananllapapaqnachu”.

Uk ángel rimaran Jesús nasinqa nir

26 Saysi misismantaqa, Tayta Dyusqa kaĉharan
angelnin Gabrielta, Galileapa uk pwiblun Nazaret
shutiqman,
27 rir watukunanpaq, uk warmi María shutiqta.
Chay warmisitami manaraq mayqan runawanpis
punushachu karan. Piru payqami, parlashana
karan kasarananpaq, gubyirnu Davidpa uk ayl-
lun José shutiqwan.
28 Chayna, chay angelqa María kayashan wasi-
man yaykurqa, kaynu niran:

—Saludashunimi, Dyuspa munashan
warmisita, pay Taytituykiqami pullayki kar
kuytashun.

29 Chaynu nitinmi, María rikarqa kusata man-
chakur kaynuta yarpuyaq: ¿Ima nishaq nirtaq
waknuqa willamayanqa? nir.
30 Chaymanta angelqa niran:

—María, ama manchakuychu. Chaqa qamqami
Tayta Dyuspaqqa kusa munashan kanki.
31 Chaymi, ruriyjun rikarinki. Chayna
wamrakusturqa, chay wamritutaqa shutichinki
Jesús.
32 Payqami kusa runa nisha kanqa. Chaymi
runakunamapis Unaqmanta Dyuspa Wamran
ninqallapa. Chaqa Dyusqami, paytaqa ruranqa
unay rukunllapa gubyirnu David yupaylla kusa
mantakuq kananpaq.

33 Chayna pay mantakunqa tukuy tyimpupaq
Israel shutiq pwiblupiqa. Chaynulla chay man-
takunanqa, mana tukukanqachu.
34 Chaynu nitinmi, Mariaqa kaynu nir tapuran
angeltaqa:
—¿Imanutaq kayanqa chay willamashaykiqa?
Chaqa, nuqaqa manaraq runayjunlamapischu
kani.
35 Chaynu nir María taputinmi, angelqa niran:
—Dyuspa Santu Ispiritunmi, qamman Dyuspa
pudirninwan uk puktaysitu yupayla shamur,
rurikipi samanqa. Chayraykumi, chay wamran
nasiqqa kusa allinla kar, shutinqa Dyuspa
Wamran.
36 Chaynulla, chay aylluyki Elisabetpismi,
wamrakustunqa rukulana kayarmapis. Paytami
manana wamrakunqachu nisha katinllapamapis,
payqa saysi misispaqna ruriyjun.
37 Dyuspaqqami mana imapis, mana ruray-
paqqa kanchu.
38 Chaynu nitinmiri, Mariaqa kaynu niran:
—Nuqaqari Dyuspa sirbiqnin kani. Chaymi,
Tayta Dyusniyqa chay nimashaykinullata
ruranqa nuqawanqa.
María chaynu nitinqami, angelqa riranna.

María, Elisabetta watukuran

39 Chay diyakunapimi, Mariaqa utqaylla riran,
Judeapa uk pwiblun sirkalla lugarninman, Elisa-
betta watukuq.
40 Ĉharqami, Zacariaspa wasinman yaykur Elisa-
betta saludaran.
41 María saludaqta uyapatinqa, Elisabetpa
wamritunqa kuyukuran rurinpiqa. Chaymi,

Elisabetqa kusa shumaq Dyuspa Santu
Ispiritunwanna kidaran.
42 Chayrayku, jwirtita rimar, kaynu niran:
—Dyusmi masta shumaqchashusha tukuy
warmikunamanta. Chaynulla, wamraykitapis
shumaqchasha.
43 ¿Pitaq nuqaqa kani, Amituypa maman
shamur watukumananpaqqa?
44 Chaqa, saludamaqta uyapashutiyla, chay ku-
tilla wamrituyqa aligriyar kuyuran ruriypiqa.
45 Kusa shumaqnami qamqa kanki,
Dyus imatami rurayanqa nir willashutin
kriyishaykirayku.
46 Chaymi, Mariaqa niran:
“Tukuy shunquywanmi alabani kusa puytiq Tayta
Dyustaqa.
47 Yarpuyniypimapis aligriyani
Washamaqniy Dyuspaqqa.
48 Llakipaypaqla warmisita katiymapismi,
Tayta Dyusqa kusa shumaq allinpaq rika-
man.
Chaymi, kananmantaqa kusa shumaq warmi
nishapaqna riqsimanqallapa.
49 Chaqa, kusa puytiq karmi, nuqapiqa chay
mana ruraypaqta kusa shumaqta rurasha.
Payqa kusala shumaq allinla.
50 Dyusqami payta kasuqkunataqa,
tukuy tyimpupaq llakipan.
51 Dyusmi, tukuy pudirninwan imatapis ruraran.
Chaymi kusa kani niqkunapa yarpuyashanl-
lapamatapis limpu chinqachiran.
52 Ashuchiranpismi kargunkunamanta, chay
kusa puytiq karguyjunkunata.

Ashwan, chay mana runa nishakunatami,
kusa runa nishapaqna tikraran.
53 Chay mana imayjun kaqkunatami, tukuy
imakunata quran.
Nataq chay kusala imayjunkunata-shuypaqa,
shinalata kaĉharan.
54 Yanaparanmi Israel pwiblunmanta payta sir-
biqkunata.
Chaymi mana qunqarchu, shumaqta llakipar
munaran.
55 Chaynu kananpaqmi nisha karan unay
rukunchikkunata,
Abrahamta tukuy aylluntinta".
56 Tukuy kaykunata nir imami, Mariaqa Elis-
abetwanqa kimsa misista yupay pulla kidaran.
Chaymantanami tikrakaran wasinmanqa.

Shutichikuq Juanmi nasiranna

57 Chaymanta, Elisabetpa wamrakustunan ty-
impu ĉhamutinqa, wamrakusturanna ullqituta.
58 Chaymi, chay yatanlapi riqsinan taqkuna,
chaynulla wakin ayllunkunapis, riranllapa
watukuq, Tayta Dyusqa paywan kusala bwinu
kasha nir yaĉharllapa.
59 Chaymi uchu diyayjunna wamritu katin,
chay watukuq risha karan chaykunaqa, aparan-
llapa siñal kustumrita ruranllapapaq. Chaynu
rurarnaqa, wamritutaqa taytanpa shutinllawan
Zacarías, shutichinaranllapa.
60 Piru mamanqa niran:
—¡Mana! Wamrayqami shutinqa Juan.
61 Chaymantaqa, chaypi kaqkunaqa niran:
—Manami mayqanpis aylluykipiqa, chaynu
shutiyjunqa kanchu.

62 Chaymantaqa, wamrapa taytanta siñalawan
tapuranllapa, imanushi shutichinayan nir.
63 Chaymi, taytanqa siñalawan mañaran uk tablitata, chaypi iskribinanpaq wamrapa shutintaqa.
Chaymi kaynuta iskribiran: “Shutinqami, Juan”
nir. Chayta rikarmi tukuy dispantakar kidaranllapa.
64 Chaymantaqami, chay kutilla qashan Zacariasqa rimaq qallarir Dyustaqa kusata alabaran.
65 Tukuy chay wasin yatanlapi taqkunami, dispantakashalla karanllapa. Chaynulla, Judeapa
chay sirkalla lugarninkunamanta runakunapis,
parlaqllapa tukuy chay pasashankunapaqqa.
66 Chaynulla, tukuy chay uyapaqkunapis
paykunalla yarpupakuqllapa: “¿Imanuraq kay
wamraqa maydiyaqa kanqa?” nir. Chaqa alliptari
Tayta Dyusqa tukuy pudirninwan yanapaq chay
wamritutaqa.

Zacariasmi Dyusta alabaran

67 Chay, wamrapa taytan Zacariasqa, Dyuspa
kusa shumaq Santu Ispiritunwan kar, Dyuspaq
rimarmi kaynu niran:

68 “Kusa shumaqmi Israelmanta runakunapa
Dyusnin, Amitunchikqa.
Chaqa, shamushamiri pwiblunta washaq.
69 Paymi, sirbikuqnin Davidpa ayllunllamanta,
uk kusala puytiq runata nuqanchikkunamanqa kaĉhamusha washamanallapapaq.
70 Kaypaqmi unaykuna pay nishannullata,
chay kusa allin rimaqninkuna kaynu nisha
karan:

71 Payqashi washamashunllapa, kuntramaqn-
inchikkunamanta,
chaynulla tukuy ĉhiqnimaqninchikkunamanmatapis.
72 Unay rukunchikkunatapis, llakipayanqa.
Chaynulla, manashi qunqayanqachu chay
tratuta rurar arnikushanmatapis.
73 Nataq, kaynumi jurar arnisha karan, ag-
wilunchik Abrahamta-shuypaqa.
74 Washamayashunllapashi, chay kuntranchikku-
namanta,
payta sirbinallapapaq ama imatapis man-
charchu.
75 Chayna paypa naypanpiqa, pay munashan-
nullata rurarqa,
kusala allin runana kanallapapaq,
maydiyapis kawsayarllaqa.
76 Nataq qam-shuypaqa, wamrituy, shutinkimi
unaq Dyuspa shumaq rimaqnin.
Chaqa, qamqami Amituykimantaqa
naypaqta rinki, nanninta kamkachiq
yupay pay shamunankaman allita rimar
yaĉhachikur ima.
77 Yaĉhachinkipismi, paypa pwiblunmanta runaku-
nata
Dyusmi uchankunamanta pirdunar
washanqa nir.
78 Chaqa Taytanchik Dyusqami, llakipamanchik
kuytamanchik ima.
Chaymi unaq syilumanta-pacha washamaqn-
inchikqa shamunqa, uk achkirachikuq yu-
pay.
Paymi nuqanchikkunapaqqa, imanutaq uk
mushuq diyamaqa kusa llipyalla, chaynu
kanqa.

79 Chaynu shamurmi, yanapanqa chay
achkirachikuyninwanqa tutaparaqpi
yupay mana allinta rurar kawsaqkunata,
shumaq nanninpi puriq yupay tanallapapaq”
nir.
80 Chay wamrituqamiri winayaq, kusala
yarpuyniyjun ima. Chaynulla, Israelmanta
runakunata yaĉhachiq qallarinankaman,
chunllaq lugarkunapi taran.

2

Jesucristumi nasiranna
(Mt 1.18-25)

1 Chay tyimpukunapimi, Romapa punta mantakuqnin Augustuqa, kaĉhakusha karan uk sinsuta rurananllapapaq tukuy pachapi.
2 Kay sinsuqami rurakaran Cirenio shutiq runa, Siria pwiblupa gubyirnun katin.
3 Tukuy runakunami uklaw pwiblukunapi tayarmapis, riqllapa pwiblunllapaman chaypina padrunakananllapapaq.
4 Chayraykumi, Josiqa chay Galileapa pwiblun Nazaretmanta lluqshir, riran paypa pwiblun Belenman, chay Judea pwiblupa gubyirnu David nasishanman. Chaqa Josiqa, Davidpa ayllunmanta karan.
5 Josiqami, Mariawan kasarananpaq kasha kar, rurisituyjun katinmapis, pullana riranllapa wakman padrunakananllapapaq.
6 Chaymi chay Belenpi kayatinllapaqa, Mariataqa itikustunanpaq nanaynin ayparan.
7 Chayna, chaylapi punta wamranqa nasikuran. Nasikutinqami, mantillitakunawan

liyar usurachiran, animalkuna mikunanpaq
uk batyanula parita kaq chaylapi. Chaqa,
manari paykunapaqqa samananllapapaq lugar
karanchu, chay samananllapa wasipiqa.

Angelkuna rikariran michikuqkunaman

8 Belenpa yatanlapimi, karanllapa ayka
michikuqkuna. Paykunami chaypiqa tukuy tuta
uknin uknin turnanakur uyshankunata kuytar
taqllapa.
9 Chaymi chaypi kananllapakamanqa, illaq-
manta Dyuspa uk angelnin paykunaman rikari-
ran. Chaynulla, Dyuspa shumaq llipyayninqa
kusata achkirachikamuran paykuna kayashan-
manqa. Chaymi paykunaqa kusalata manchaku-
ranllapa.
10 Chaynu manchakutinllapamapis, angelqa ni-
ran:
"Ama manchakuyllapachu. Ashwan kusa
shumaqta willashuyanillapa chayta uyarmi
aligriyankillapa. Chaynulla tukuymi kusata
aligriyanqallapapis.
11 Kananmi Davidpa pwiblunpi, uk washakuq
nasisha. Payqami Dyuspa Akrashan Cristun, Ami-
tunchikllapa.
12 Kay nishuyanillapa chayta chiqapta
kriyinaykillapapaqqami, uk wamrituta, animal
mikunanpa batyanula paritanlapi mantillitawan
liyakasha usuraqta tarinkillapa" nir.
13 Chaynu parlayatinllaparaqqami, syilumanta
achka angelkuna chay uk ángel kayashanman
rikaritin, Dyusta alabaranllapa kaynu nir:
14 "¡Kusa shumaqmi unaq syilupi Dyusninchikqa!

¡Kay pachapi kaqkunataqa,
Tayta Dyusqa tukuyta llakipar yanapanqa!
¡Chayna, paykunaqa shumaq allintana kawsanqallapa!”

15 Chaymanta chay angelkuna syiluman tikrakatinnaqa, chay michikuqkunaqa paynin paynin ninakuqllapa: “Rishunllapari Belenman rikaq. Chaqa Dyusninchikmapis angelninkunata kaĉhamutin, willamashanchikllapana chaypi imami pasasha nirmapis”.

16 Chaynu ninakur utqaylla rirmi, tariranllapa Mariawan Jositaqa wamritunta batyanula paritapi usurachisha taqllapata.

17 Rikarnaqami, kusata parlakuq ĉhurakaranllapa chay ángel wamritupaq willashanllapapaqqa.

18 Chaymi chay michikuqkuna parlakutinllapaqa, tukuy uyapaqkunaqa, dispantakashalla kidaqllapa.

19 Chaynu katinmapis, Mariaqami uyarala uyakuran imanu rimatinllapamapis. Chaymi imata uyapar yaĉharmapis, mana qunqaranchu.

20 Nataq, chay michikuqkunaqa tikrakaranllapa Dyusninchikta alabaqnu, payji niqnu, tukuy chay rikashanllaparayku, uyapashanllaparayku ima. Chaqa, tukuy chaykunamiri, ángel willashanllapanulla pasasha karan.

Dyusta adurananllapa wasimanmi Jesusta aparanllapa

21 Uchu diyamantami, chay siñal kustumrita rurarnaqa, chay wamritutaqa Jesús shutichiranllapa, imanutaq María manaraq ruriyjun katin, ángel nisha karan chaynulla.

22 Chaymanta Moisés mantakushannu María itikushanmanta paqakutinnaqa, * chay wamritutaqa aparanllapa Jerusalenman. Chayna Dyusta aduranllapa wasiman apar, kay wamrituyqa Dyuspaqna kanqa ninanllapapaq.
23 (Chaqa, Dyus nitin iskribikashakunapiqami kaynu niq: "Tukuy kulaka ullqu wamrituqashi Dyuspaqna kanqa" † nir).
24 Chaymi ufrinditanllapata ĉhurar, Tayta Dyusta payji ninanllapapaqqa, ishkay turtulitakunataĉhi manaqachu palumapa ishkay wawituntaĉhi apar riranllapa, Dyus nishanta kumplinanllapapaqqa.
25 Chay tyimpukunapimi, Dyuspa Santu Ispiritunwan kar kusala allin runa, Dyusta aduraq Jerusalenpi taq. Paymi shutiq Simeón. Paymi yarakuyaran Dyuspa Akrashan Cristun shamur Israelmanta runakunata washananpaq.
26 Chaqa Santu Ispiritumi paytaqa kaynu nir willasha karan: Manaraq wanuyarchu Dyuspa Akrashan Cristunta rikanki nir.
27 Chayna, Santu Ispiritu willatin, Simeonqa riran Dyusta aduranllapa wasiman. Chaynulla chay wamrapa taytankunapis wamritunta aparanllapa Dyus mantakushannulla kumplinanllapapaq.
28 Chaymi, Simeonqa chay wamritutaqa marqakustur, Tayta Dyusta alabar kaynu niran:
29 "Tayta Dyusniy, kanan-shuypaqa arnimashaykiqa kumplikashana.

---

* **2:22** Masta intrakanarqa rikashunllapa Levítico 12.2-8; 5.11.
† **2:23** Masta intrakanarqa rikashunllapa Éxodo 13.2,12-13.

Nuqa sirbikuqnikitaqa dijamayna shumaqta
wanukunaypaq.
30 Chaqa rikashanamiri kani qam kaĉhamushayki
kay Washakuqtaqa.
31 Qamqami tukuy chaykunataqa ruraq
qallarishayki tukuy pwiblukunamanta
runakuna rikar yaĉhananpaq qammi
Washakuqtaqa kaĉhamushayki nir.
32 Paymi imanutaq uk achkirachikuq yanapa-
manchik, chay yupay tukuy runakunata
yanapar qampaq intrachinqa.
Chaynami yaĉhar alabanqallapa Israel
pwiblumantami shamusha Washakuqqa
nir".
33 Chaynu Simeón chay wamritupaq nitin Josi-
wan, maman María uyaparmi kusalata dispan-
takar kidaranllapa.
34 Chaymantaqami Simeonqa Dyusman
mañakuran, paykunata shumaqta rikananpaq.
Chaymi Jesuspa maman Mariataqa niran:
"Tukuy imata, kay wamritu winar Israel
pwiblupi ruratinmi, wakinqa paypi kriyir
washakanqa. Nataq wakinkuna-shuypaqa, payta
mana kriyishanllaparayku, manana Dyuspaqqa
allinnachu kanqallapa. Ashwan chaykunata
ruratin imami, kuntranqallapa paytaqa.
35 Chaynulla achka runakunapa yarpuyashan,
rurayashankunamapis, shutiman rikarinqa. Piru
tukuy chaykunapaqmi qamqa kusalata llakinki.
Chaqa, tukuy chaykunami qampaqqa, uk kuchillu
shunquykillaman yaykuq yupay kanqa".
36 Chaynullami Dyus nishankunata rimaq
uk ruku warmi Ana shutiqpismi chaypi karan.

Payqami, Aserpa ayllunmanta uk runa Fanuelpa wamran kaq. Chaqa kasarasha kayaq kusa shipashlla kar. Piru runawanqami kawsaran syiti añulata.

37 Chaymi chay runanmanta wakchayasha warmisitaqa uchintay kwatru añuyjunna karan. Payqami Dyusta aduranallapa wasimantaqa mana ashurchu Dyusman mañakuq tuta katin, unaq katinmapis. Chaynullami ayunaq ima.

38 Chaymi, paypis chay kutilla qimikamur qallariran Dyusta payji niq. Chaynullami, tukuy chaypi Jerusalén washakananta munar yarakuqkunatapis willaran: "Jesusmi chay yarayashanllapa Washakuqqa" nir.

Josiwan María Nazaretman tikrakaran

39 Chaymanta Tayta Dyus mantakushanta tukuyta rurarllapanaqa, tikrakaranllapana Galileaman, chay paypa pwiblun Nazaretman.

40 Nataq, chay wamraqami winayaran. Chaymi mas jwirti, mas yaĉhaq ima tikrakayaran. Chaynulla Dyusqa kusa shumaqta yanaparan.

Jesustami Dyusta aduranallapa wasipi tariranllapa

41 Jesuspa taytankunaqa añu añu Jerusalenman riqllapa Pascua fyistaman.

42 Chaymi Jesús dusi añuyjunna katinqa paykunaqa tantakar riranllapa fyistamanqa, chaynu riqllapa kar.

43 Chaymanta chay fyista pasashana katin, wasinman tikrar riyatinllapanaqa, wamra Jesusqa kidasha karan Jerusalenllapi, taytankunaqa mana kwintata qukatinchu.

44 Chaymi, paykunaqa Jesusqashi runakunapa
rurinta riyanqa nir yarpur, riranllapa nantaqa
uk diyatana. Chaymanta mana rikaritin,
riqsinankunata ayllunkunata tapukur ima,
mana yaĉharanllapachu maypi wamranqa kanqa
nirmapis.
45 Chayna mana tarirmi, tikrakaranllapa
qashan Jerusalenman, chaypi maskakunanlla-
papaq Jesuspaqqa.
46 Chaymanta maskakur puriyarllapaqa,
kimsa diyamanta tariranllapa Dyusta
adurananllapa wasipi taqta. Ashwan chay yaĉhar
yaĉhachikuqkunawan pulla tayasha karan. Chay
paykunaqa, Jesusta tapur uyakur ima tayasha
karanllapa.
47 Chaymi tukuy uyapaqkunaqa dispan-
takashalla kidaqllapa, kusata yaĉhayashanpaq,
tapushanllapata allita willashanllapapaq ima.
48 Chaymanta taytankuna rikarqa,
dispantakaranllapa. Chaymi mamanqa niran
Jesustaqa:
—Wamrituy, ¿imapaqtaq kaytaqa ruramashaykil-
lapa? Kusata llakirmi taytaykiwan nuqaqa pur-
isha kanillapa maskashur.
49 Chaymantaqa Jesusqa niran:
—¿Imapaqtaq maskamayankillapa? ¿Manachu
yaĉhankillapa nuqa Taytaypa wasinpi, pay mu-
nashankunata ruranaypaq kani nirqa?
50 Piru paykunaqa mana intrakaranllapachu
imapaqmi chaynu niyan nirmapis.
51 Chaymantami Jesusqa tikrakamuran
taytankunawan Nazaret pwibluman. Chaypimi
payqa taytankuna imata nitinpis kasur rurar

ima kawsaran. Mamanqami tukuy chaykunata yaĉharqa, mana imalatapis qunqaqchu.
52 Jesusqami winayaran. Chaynulla kusa yarpuyniyjun tikrakayaran. Chaymi paytaqa kusa shumaqta rikayaran Dyusqa. Chaynulla wakin runakunamapis, kusa shumaqta rikaqllapa.

3

Shutichikuq Juanmi chunllaqkunapi yaĉhachikuran
(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

1-2 Kinsi añupaqna Tiberio César mantakuq katin, Zacariaspa wamran Juanta, Dyusqa uk chunllaq lugarpi parlaran yaĉhachikunanpaq. Chaymi chay tyimpukunallapi Poncio Pilato Judeapa gubyirnun karan. Nataq Herodes-shuypaqa Galileapi mantakuq. Chay uknin Felipiqa mantakuq Iturea pachapi, chaynulla Traconite pachapipis mantakuq paylla. Nataq Lisaniaqa mantakuq Abiliniapi. Anaswan Caifás-shuypaqa kurakunapa mantaqnin karanllapa.
3 Chay tyimpukunapimi Juanqa tukuy chay riyu Jordanpa lugarninkunapi puriran yaĉhachikur, runakunaqa uchanllapata dijarna, Dyusta kasur shutikunanllapapaq. Chayna, Dyusqa uchanllapakunamanta pirdunar washananpaq.
4 Juanqamiri chiqapta chaynu yaĉhachikuran, imanuĉhi Dyuspa rimaqnin Isaías kaynu niran chaynulla:
“Uk runami kusa jwirtita rimar chunllaqpi nin:

‘Amitunchik Dyuspa nanninta kamakachiyllapa,
uchaykillapata dijar Dyusta kasurllapana.
Chaynuqami kusa dirichula nanta kiĉhaq yu-
payna kankillapa kanqa.
5 Tukuy pukrukuna pampalla kidanqa.
Tukuy qaqakuna, sirkakunapis shumaq pam-
palla kanqa.
Qinqulla nankuna kaqkunapis dirichakanqa.
Nankuna uĉhku uĉhku kaqkunapis pampalla
tikrakanqa.
6 Tukuy pachapi runakunami rikanqallapa
Dyus Washakuqninta kaĉhamutinqa’ ”.
7 Isaías nishannulla runakuna Juan shutichi-
nanpaq lluqshimutinqa, payqa niyaq:
“¡Largu kurukunapa ayllunkuna! ¿Chay
manchaypaq kastigumanta washakayashunllapa
nirchu yarpuyankillapa?
8 Chaynu yarpuyarqa Dyusninchikpinari
chiqapta kriyiyllapa, yaĉhananllapapaq chiqapta
uchaykillapata dijar, Dyusninchikta kasunkilla-
pana nir. Ama qamkunallaqa alabakayllapachu
‘Abrahampa ayllun kar washakayanchikllapa’
nirqa. Chaqa allita nishaykillapa: Dyus
munarqami kay rumikunamatapis, Abrahampa
ayllunpaq tikranarqa, tikranman.
9 Achapismi listuna qirukunata ĉhupanmanta
kuchunanpaqqa. Chaqa tukuy qiru mana allita
puquqtaqa, kuchur itakunqa ninaman”.
10 Chaynu Juan rimatinqa, chay runakunaqa
niranllapa:
— Chaqa, ¿imatataq rurashaqllapa ama kastiga-
mananllapapaqqa?
11 Juanqa paykunata niran:

— Mayqannikillapapis ishkay raĉhpayjun kaq, mikunayjun kaqpis, quyllapa uk mana kaqniyjunta.
12 Chay Romapaq wakin impwistuta kubrakuqkunapismi qimikaranllapa, shutikunanllapapaqqa. Chaymi Juantaqa kaynu nir tapuranllapa:
—Yaĉhachikuq Taytituy, ¿imatataq rurashaq nuqakunaqa?
13 Chaymi Juanqa chaykunatapis niran:
—Ama kubrakuyllapachu mastaqa, chay kubrakushaykillapamantaqa.
14 Chaymantaqa chaynulla wakin suldadukunapis tapuranllapa Juantaqa:
—Nuqakuna-shuypaqa, ¿imatataq rurashaqllapa? nir.
Chaymi Juanqa paykunataqa niran:
—Ama mayqantapis yanqallamanta imanta kitayllapachu. Chaynulla ama yanqallamantaqa uchachayllapachu. Chay michkataĉhi gananki-llapa chaywanqa kuntintakayllapana.
15 Runakunaqami kusalata rikakuyaranllapa tapunakurllapa, imanupiqa Juan kanman Dyuspa Akrashan Cristunqa nir.
16 Piru Juanqa paykunataqa niran:
“Chiqaptami nishaykillapa: Nuqaqami shutichikuni yakulawan. Nataq uk shamurshuypaqami shutichikunqa Santu Ispirituwan, ninawan ima. Payqami kusa mas puytiq nuqamantaqa. Nuqaqa paypa naypanpiqa mana sirbinichu llanqinpa watunta kaĉhanaypaqlamapis.
17 Chay payqamiri apamuyan urkitanta makinpi charikur triguta akrananpaq

pajanmanta. Chaynu shumaqcharqami chay trigutaqa ĉhuranqa ĉhurakunanpi. Nataq pajanta-shuypaqa rupachinqa. Chay ninaqami ratakurqa mana wanunqachu”.

18 Chaynumiri shumaqta willar, Juanqa yaĉhachikuran imanumi Washakuq shamuq chayqa kanqa nirmapis.

19 Chaynullami chay gubyirnu Herodesta-shuypaqa anyaran, uknin Felipipa warmin Herodiaswan kayashanrayku, chaynulla tukuy wakin mana allin rurayninkunapaqpis.

20 Piru ashwan Herodesqa, chay tukuy mana allinkunata rurashanpaq anyatinqa, ukmanta yarpur Juantaqa karsilachiran.

Jesusmi shutikuran
(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

21 Piru manaraq karsilpi kayar Juan kusa achka runakunata shutichiyatinqa, Jesuspis riran shutikuq. Chaynu shutikur Taytanman mañakuyatinqa syiluqa kiĉhakaran.

22 Chaymi Dyuspa Santu Ispiritunqa Jesusman ishkimuran kusa rikaypaqla, uk palumitanu. Chaymi syilumanta-pacha Dyus kaynu niqta uyaparan:

“Qammi kusa munashay Wamray kanki.
Qamwanmi kusalata aligriyani” nir.

Kaykunami Jesucristupa unay ayllunkunaqa karan
(Mt 1.1-17)

23 Amitunchik Jesucristo yaĉhachikuq qallarirqami trinta añuyjunmana kasha kanqa.

Niqllapa Amitunchik Jesucristuqashi Josipa wamran nir.
José-shuypaqa, Elipa wamran nir.
24 Eliqa, Matatpa wamran.
Matatqa, Levipa wamran.
Leviqa, Melquipa wamran.
Melquí-shuypaqa, Janapa wamran karan.
Nataq Janaqa, Josipa wamran.
25 Josiqa, Matatiaspa wamran.
Matatiasqa, Amospa wamran.
Amosqa, Nahumpa wamran.
Nahumqa, Eslipa wamran.
Esliqa, Nagaipa wamran.
26 Nagaiqa, Maatpa wamran.
Maatqa, Matatiaspa wamran.
Matatiasqa, Semeipa wamran.
Semeiqa, Josipa wamran.
Josiqa, Judapa wamran.
27 Judaqa, Joanapa wamran.
Joanaqa, Resapa wamran.
Resaqa, Zorobabelpa wamran.
Zorobabelqa, Salatielpa wamran.
Salatielqa, Neripa wamran.
28 Neri-shuypaqa, Melquipa wamran karan.
Melquiqa, Adipa wamran.
Adiqa, Cosampa wamran.
Cosamqa, Elmodampa wamran.
Elmodamqa, Erpa wamran.
29 Erqa, Josuepa wamran.
Josueqa, Eliezerpa wamran.
Eliezerqa, Jorimpa wamran.
Jorimqa, Matatpa wamran.
30 Matatqa, Levipa wamran.

Leviqa, Simeonpa wamran.
Simeonqa, Judapa wamran.
Judaqa, Josipa wamran.
Josiqa, Jonanpa wamran.
Jonanqa, Eliaquimpa wamran.
31 Eliaquimqa, Meleapa wamran.
Meleaqa, Mainanpa wamran.
Mainanqa, Matatapa wamran.
Matataqa, Natanpa wamran.
32 Natán-shuypaqa, Davidpa wamran karan.
Davidqa, Isaipa wamran.
Isaiqa, Obedpa wamran.
Obedqa, Boozpa wamran.
Boozqa, Salmonpa wamran.
Salmonqa, Naasonpa wamran.
33 Naasonqa, Aminadabpa wamran.
Aminadabqa, Adminpa wamran.
Adminqa, Arnipa wamran.
Arniqa, Esrompa wamran.
Esromqa, Farespa wamran.
Faresqa, Judapa wamran.
34 Judaqa, Jacobpa wamran.
Jacobqa, Isaacpa wamran.
Isaacqa, Abrahampa wamran.
Abraham-shuypaqa, Taripa wamran karan.
Tariqa, Nacorpa wamran.
35 Nacorqa Serugpa wamran.
Serugqa, Ragaupa wamran.
Ragauqa, Pelegpa wamran.
Pelegqa, Heberpa wamran.
Heberqa, Salapa wamran.
36 Salaqa Cainanpa wamran.
Cainanqa, Arfaxadpa wamran.

Arfaxadqa, Sempa wamran.
Sem-shuypaqa, Noepa wamran karan.
Noeqa, Lamecpa wamran.
37 Lamecqa, Matusalenpa wamran.
Matusalenqa, Enocpa wamran.
Enocqa, Jaredpa wamran.
Jaredqa, Mahalaleelpa wamran.
Mahalaleelqa, Cainanpa wamran.
38 Cainán-shuypaqa, Enospa wamran karan.
Enosqa, Setpa wamran.
Setqa, Adanpa wamran.
Nataq Adanta-shuypaqa Tayta Dyusmi ruraran.

4

Jesusta dyablu uchakuchinaran
(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

1 Jesusqa Santu Ispirituwan kar tikrakamuran riyu Jordanmantaqa. Chaynu Santu Ispiritu yapatinmi, Jesusqa riran chunllaq lugarman.
2 Chaypiqami kwarinta diyata karan. Chaymi chay diyakunaqa ayunar mana imalatapis mikushanrayku kusalata mallaqnaran. Chaynu mallaqnatin, dyabluqa imanullapis Jesustaqa uchakuchinaran.
3 Chaymi niran:
—Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kay rumita willay tantapaq tikrakananpaq nir.
4 Piru Jesusqa niran:
—Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:
‘Manami tantalamantachu runaqa kawsayta puytin.
[Ashwanmi Dyuspa tukuy rimayninta kasur kawsanqa]’ nir.

5 Chaymanta-shuypaqami dyabluqa Jesustaqa
aparan kusala unaq sirkaman. Chaymantami
dasla kay pachapa tukuy pwiblunkunata rikachir
niran:
6 —Nuqaqami qushayki tukuy kay imakuna
kay pachapi kaqtaqa, qamna mantakunaykipaq.
Chaqa, nuqapami tukuy kaykunaqa. Chay-ari
mayqantapis qushaq qunashaytaqa.
7 Chayrayku, qunqurir nuqata aduramatkiqami
tukuy chay rikayashaykikunaqa qampaq kanqa
nir.
8 Jesusqa niran:
—[¡Ashuy dyablu!] Chaqa Dyus nitin
iskribikashakunapimi nin:
‘Adurar sirbiy Amituyki Dyuslata’ nir.
9 Chaymantami dyabluqa Jesustaqa aparan
Jerusalén pwibluman. Chaypiqami Dyusta
adurananllapa wasipa kusa unaqninman iqachir
niran:
—Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kaymanta
uraman kaĉhakay.
10 Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi, nin:
‘Dyusqashi angelninkunata kaĉhamunqa
kuytashur washashunanpaq.
11 Chaynulla aypashuyanqashi
ĉhakikimapis ama ĉhachikananpaq ima rumi-
lawanmapis’ nir.
12 Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:
—Dyus nitin iskribikashakunapimi ninpis:
‘Amami Amituyki Dyus nishanllata rurachir puk-
llaychu’ nir.

13 Chaymanta-shuypaqami dyabluqa manana
imanupis Jesusta uchakuchiyta puytirnaqa, ashu-
ranna paymantaqa ayka diyallataqa.

Jesusmi Galileapi yaĉhachikuq qallariran (Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

14 Jesusqami qashan Galileaman tikrakaran
Santu Ispiritupa pudirninwan karna. Chaymi
chay lugarkunapa ridurninkunapiqa paypaqqa
kusalata yaĉharanllapana.
15 Chaqa payqami tukuy chay tantakananllapa
wasikunapi yaĉhachikuq. Chaymi tukuyla paytaqa
alabaqllapa.

Jesusmi Nazaret pwiblupi (Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

16 Chaymantami Jesusqa chay maypiĉhi
kriyakasha karan, pwiblun Nazaretllaman
riran. Chaymi samana diyapiqa chay
tantakananllapa wasiman yaykuran paypa
kustumrin kashanrayku. Chaymantami shariran
Dyus nitin iskribikashakunata liyinanpaq.
17 Chaymi Dyuspa rimaqnin Isaías iskribishanta
makyatinllapa kiĉharqa, kaynu niqta tarir liyiran:
18 “Nuqapimiri Dyuspa Ispiritunqa.
Chaqa pay akramarmi kaĉhamasha
chay mana imayjunkunata Dyuspa shumaq
rimayninta yaĉhachinaypaq.
[Kaĉhamashapismi kwashalla kaqkunata kun-
sulanaypaq].
Chaynullami kaĉhamasha
dyablupa makinpi kaqkunata washanaypaq,
syigukunata rikakuchinaypaq,
qischakaqkunata washanaypaq ima.

19 Kaĉhamashapismi Dyusqa
tukuylata yanapananpaq tyimpuqa
ĉhamushana nir yaĉhachikunaypaq”.
20 Chaynu nirnaqa Jesusqa chay
iskribikashataqa pillur, chay tantakananllapa
wasipi yanapakuqta qur payqa taran. Nataq
tukuy chaypi kaqkunaqami kusalata paytaqa
chapayaranllapa.
21 Chaymi payqa rimaq qallariran kaynu nir:
—Dyus nitin iskribikashanta liyishayqami
kananlla qamkunapa naypaykillapapi nuqawan
kumplikashana.
22 Chaynu nir kusa shumaqta rimashan-
raykumi, chay uyakuqkunaqa dispantakashalla
Jesuspaqqa kusa allinta rimayaranllapa. Piru
chaynu rimarmapis yaqqa mana kriyinar
paykunapura kaynu nir tapunakuyaqllapa:
—¿Manachu kayqa Josipa wamran? nir.
23 Chaynu yarpuyatinllapamiri, Jesusqa payku-
nataqa niran:
—‘Rimidyakuq tayta, qamraq rimidyakay’
nishanllapanullami nimayankillapa kanqa.
Chaynullami nimayankillapapis kanqa:
Capernaumpi kwichka achka imakunata
rurashayki nir uyapashayllapatami kay
pachaykipipis ruray kriyinayllapapaq, nir.
24 “Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis
Dyuspa rimaqnin katinqa, manami pwiblunl-
lapiqa shumaqta rikanllapachu nir.
25 Alliptami nishaykillapapis: Dyuspa rimaqnin
Eliaspa tyimpunpimi kimsa añu-y-midyuta tamya
mana karanchu. Chaymi tukuy Israel pwiblupiqa

kusala mallaq tyimpu karan. Chaynullami chaypiqa achka byuda warmikuna karanllapa.
26 Piru chaynu katinmapis Dyusqa Eliastaqa mana Israelmanta chay byudakunamanchu kaĉharan. Ashwanmi paytaqa kaĉharan Sarepta pwiblumanta uk byuda warmiman. Chayqami Sidón pwiblupa shipchanlapi kaq.
27 Chaynullami Israel pwiblukunapipis karan achka qishaq ismuyaq runakuna, Dyuspa rimaqnin Eliseupa tyimpunpiqa. Chaynu katinmapis, mana mayqantapis allicharanchu. Ashwan Siria pwiblumanta Naamán shutiq runalata allicharan" nir.
28 Chaynu chaykunata uyarllapami, chay tantakananllapa wasipi kaq runakunaqa tukuyla kusata piñakuranllapa.
29 Chaymi sharir Jesustaqa chay pwiblumantaqa aparanllapa chay pwiblu rurakashapa qichqalanpi pata karan chayman, chay patamantana itakunanllapapaq.
30 Piru ashwan Jesusqa chaynu ruranayatinllapamapis ĉhaypinllapata pasar riran.

Jesusmi runamanta dyablupa yarpuyninta itakuran
(Mr 1.21-28)

31 Jesusqami riran Galileapa pwiblun Capernaumman. Chaymi samana diyakunapiqa runakunata yaĉhachiq.
32 Chaynu yaĉhachikutinmi kusa dispantakashalla kidaqllapa. Chaqa kusata paylla mantakur imami yaĉhachikuran.

33 Chay tantakananllapa wasipiqami, kayaq uk
runa dyablupa yarpuyninwan. Chayqami kusa
jwirtita kaynu qayĉhakuq:
34 —¡Ay! Nazaretmanta Jesús, ¿imapaqtaq
nuqakunaman yakapakanki? ¿Ima, chin-
qachimaqllapachu shamushayki? Nuqaqami
riqsishuni. ¡Qamqami Dyuspa Santu Wamran
kanki! nir.
35 Chaynu nitinmi, Jesusqa anyaran dyablupa
yarpuynintaqa kaynu nir:
—¡Upallalla yarquy kay runamantaqa!
Chaynu Jesús nitinqami, chay dyablupa
yarpuyninqa yarquranna runamantaqa. Tukuy
runakunapa naypanpimi chay runataqa ratachir
mana imanachirlapischu yarquran.
36 Chayta rikarmi, tukuyla runakuna kusa
dispantakashalla ukninllapa ukninllapa
kaynu ninakuyaqllapa: "¿Ima rimaykunataq
kaykunaqa? Chaqa pudirninwan kusata paylla
mantakur, imami willan dyablu chay runamanta
yarqunanpaqqa. ¡Chaynu willatinmi paykunaqa
yarqun!"
37 Chaynu nir rimatinllapami tukuyla chay lu-
garpa pwiblitunkunapi Jesuspaqqa kusalata ri-
maqllapa.

Jesusmi allicharan Simón Pedrupa swigranta (Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

38 Jesusqa tantakananllapa wasimanta
yarqurqa, rir yaykuran Simonpa wasinman.
Chaypimi Simonpa swigran qishaq kusa
rupapi karan. Chaymi Jesusta rugaranllapa
alliyachinanpaq.

39 Jesusqami payman qimikar chay rupataqa
wakaq tukuy niran. Chaynu nitinmi chay ru-
paqa dijaranna. Chaymantami ashwan chay ku-
tilla, warmisitaqa sharikur paykunata qaraqna
qallariran.

Jesusmi achka qishaqkunata allicharan (Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

40 Rupay chinqatinnaqa, tukuy riqchaq qishay-
wan kaqninkunata Jesusman apamuranllapa.
Chaymi makinkunata paykunapa ananman
ĉhurarlla allicharan.
41 Chaynullami achka runakunamanta
dyablupa yarpuyninkunapis yarquran, kaynu
qayĉhakur:
—¡Qamqami Dyuspa Wamran kanki! nirlla.
Chaynu nitinllapami Jesusqa anyar, mana
dijaranchu rimananllapapaqqa. Chaqa chay
dyablupa yarpuyninkunaqami yaĉhayaranllapa
payqa Dyuspa Akrashan Cristun nir.

Jesusmi Galileapi yaĉhachikuran (Mr 1.35-39)

42 Chaymanta allaqnin achkiyayatinnaqa
Jesusqa sharir, chay pwiblumanta lluqshir riran
chunllaq lugarmanna. Piru runakunami kusalata
maskar rir, ĉharanllapa pay kayashanmanqa.
Chaymi Jesustaqa chaylapi kidananta
munaranllapa, ama rirnachu.
43 Chaymi Jesusqa niran:
—Ashwanmi Dyusqa imanumi mantakun nir
shumaq rimananta uklaw pwiblukunapipis
yaĉhachikunaypaq kani. Chaqa chaypaqmi
shamusha kani nir.

44 Chaynumi Jesusqa chay Israel runakuna tantakananllapa wasikunapi, Galilea lugarkunapi ima Dyuspa shumaq rimanantaqa yaĉhachikur puriyaran.

5

Kusa achka piskaduta ayparanllapa (Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

1 Uk diyapimi, Jesusqa Genesaret quĉhapa manyanpi karan. Chaymanmi kusala achka runakuna, Dyus nishanta yaĉhachikutin uyakuyta munashanrayku tantakamur limpu kiĉhkichiranllapa.

2 Chaymantami Jesusqa rikaran ishkay yaku karrukunata quĉhapa rurinpi kaqta. Chay yaku karrukunaqami shinala karan, piskadukuqkuna atun shikranllapata paqaq ishkishanrayku.

3 Chaymi Jesusqa iqaran uk yaku karruman. Chayqami Simonpa karan. Chaymi Simontaqa mañaran, yaku karrunta ashlila yakukaq sikpachinanpaq. Chaypinami Jesusqa tar, tukuy chaypi kaqkunataqa yaĉhachiran.

4 Chaymanta rimar tukchirnaqa Simonta niran:

—Kay yaku karruykitaqa quĉhapa mas ĉhaypinkaqman apar, chaymanta chay atun shikraykillapata itakuyllapa piskaduta aypanaykillapapaqqa, nir.

5 Simonqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, tukuy tuta piskadukurmapis, manami uklamatapis

aypashachu kanillapa. Piru qam nimashaykinullami atun shikrayllapakunataqa yakuman itashaq.

6 Chaynu Jesús nishannulla rurarqami, allipla achkata piskadutaqa ayparanllapa. Chaymi atun shikrankunamapis llikikayaranna.

7 Chaymantami chay uk yaku karrupi piskadukuq masinkunata qayaran shamur yanapananllapapaq. Chaymi ishkantin yaku karruman untachitinllapami, ashwan ishkantin yakumanqa chinqayaranllapana kusala achka piskadu kashanrayku.

8 Chaynu milagruta rikarqami Simón Pedruqa, Jesuspa naypanlapi qunqurikur, kaynu niran:

—Taytituy, ¡nuqami kusala uchasapa kani! ¡Chaymi rugashayki rikunaykipaqna naypaymantaqa! nir.

9 Chaynuqami Simonqa niran, wakinninkunawan kusala achka piskaduta aypashanrayku manchakusha kar.

10 Chaynullami Zebedeupa wamrankuna Santiaguwan Juanpis kusalata manchakusha karanllapa. Paykunami Simonpa kumpañirun karanllapa. Piru Jesusqa Simontaqa niran:

—Ama manchakuychu. Ashwanmi kananmantaqa piskaduta aypaq yupayna runakunata nuqapaq yaĉhachir tantanki nir.

11 Chaynu Jesús nitinqami, chay kutilla yaku karrunllapataqa quĉhapa manyanman apar, tukuy imanllapata dijar, utqaylla riranllapa Jesuswanna.

Jesusmi allicharan uk ismuyaq runata (Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

12 Uk diyapi Jesús uk pwiblupi katin, ĉharan uk
kusa qishaq ismuyaq kwirpuyjun runa. Chaypimi
Jesusta rikarqa, pachakaman pukĉhirar kaynu nir
rugaran:
—¡Taytituy! llakipamayarqa allichamay-ari kay
qishayniymantaqa nir.
13 Chaymantami Jesusqa makinwan kamar,
kaynu niran:
—Munayanimi alliyanaykita. ¡Kananlla alliyay!
nir.
Chaynu nitinlami, chay runaqa alliyaran
qishayninmantaqa.
14 Chaymi Jesusqa niran:
—Amami mayqantapis willankichu. Ashwanmi
rir qimikay kurakunaman. Chaymi apanki
ufrinditaykita Moisés mantakushannulla.
Chayna tukuy yaĉhananllapapaq qishaynikiman-
taqa alliyashaykina nir.
15 Chaynu upallala kananta munatinmapis,
Jesuspaqqa kusa achka runakunana
yaĉhayaranllapa, payqa imatapis rurayta
puytin nir. Chaymi kusa achka runakuna
Jesusmanqa tantakaqllapa, qishayninkunamanta
alliyananllapapaq.
16 Piru Jesusqa paykunamanta ashur chunllaq
lugarkunaman riq Taytanman mañakuq.

Jesusmi mana kuyuyta puytiq runata allicharan (Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

17 Uk diyapi Jesús yaĉhachikuyatin, chaykunapiqa
tayaranllapa wakin fariseo runakuna, Moisés
mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima.

Paykunaqa shamusha karanllapa, Galileapa, Judeapa, Jerusalenpa tukuy pwiblunkunamanta. Dyuspa pudirnintaqami rikayaranllapa, Jesús qishaqkunata alliyachitin ima.

18 Chaymantaqa ĉharanllapa runakuna uk paritapi mana kuyuyta puytiq runata apar. Wasipa rurinman yaykuchirmi, Jesuspa naypanpi usurachinayaranllapa.

19 Piru mana maytapis yaykuchiyta puytiqllapachu, kusa unta runakuna katinllapa. Chaymi iqaranllapa wasipa ananman. Chaymantaqa chay wasipa qatananta uĉhkuta rurar, chaylata chay mana kuyuyta puytiq runataqa ishkichiranllapa Jesuspa naypanmanqa.

20 Chaymantaqa Jesusqa nuqapi kusata kriyinllapa nir yaĉharqa, kaynu niran:

—Taytituy, tukuy uchakushaykikunamanta pirdunashushana kani nir.

21 Chaynu Jesús nitinqa, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chaynulla fariseukunaqa yarpupakuq qallariranllapa: ¿Imataq payqa chaynu rimananpaqqa? Wakqachu Dyusninchiknulla tukunayan. Manami allinchu chaynuqa. Chaqa Dyuslari uchakunamanta pirdunakuytaqa puytin nir.

22 Piru Jesusqami yaĉhayaran, imatami chay runakunaqa yarpuyan nirmapis. Chaymi kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa chaynuta yarpunkillapa?

23 ¿Imataq mas trabajusu ruranaypaq, ‘Uchaykikunamantami pirdunashuni’ ninaypaq, manaqachu ‘Sharir puriy’, ninaypaq?

‘Uchaykikunamanta pirdunashuni’ nitiyqa,
qamkunaqa mana kriyinkillapachu.
24 Piru kananllami intrachishaykillapa
Dyusmanta Shamuq Runaqami kay pachapiqa
paylla puytin uchanllapakunamanta
pirdunakuytaqa nir.

Chaynu nirnaqami chay mana kuyuyta puytiq
kwirpuyjun runataqa niran:

—Qamtami nishuni: Sharir paraykita apar, riy
wasikiman nir.
25 Chaynu Jesús nitinlami tukuypa naypanpi das
sharir, chay usurayashan paritanta apar riran
wasinman, Dyusta alabaqnu.
26 Chaynu chay milagruta rikarmi chaypi
kaqkunaqa kusa dispantakashalla kidar,
Dyusninchiktaqa alabaranllapa kaynu nir:
“Kananqami kusa ukman shumaqkunata
rikashanchikllapa” nir.

Jesusmi Levita qayaran (Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

27 Chaymanta Jesusqa waqtaman lluqshirqa,
rikaran Romapaq impwistuta kubrakuq runata.
Payqami shutiq Leví. Payqami chay impwistuta
kubrakunanpi tayaran. Chaymi Jesús rikarqa ni-
ran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

28 Chaynu nitinqa Leviqa sharir, tukuy iman
kaqkunata chaypi dijarna, Jesuspa pullan riran.
29 Chaymantaqami Leviqa wasinpi ruraran uk
fyistata, Jesusrayku. Chaymi achka wakinnin
Romapaq impwistuta kubrakuqkunapis wakin
runakunawan pulla misapi tayaranllapana.

30 Piru chay fariseukuna, chaynulla Moisés
mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa piñakur,
Jesuspa yaĉhakuqninkunataqa anyaqnulla, kaynu
niran:
—¿Imapaqtaq mikunkillapa, upyankillapa, chay
impwistuta kubrakuqkunawan chaynulla uchas-
apakunawan pullaqa? nir.
31 Chaynu nitinllapami, Jesusqa paykunataqa
niran:
—Allilan kar mana qishaq kaqkunaqami mana
ministinchu rimidyakuqtaqa. Chaymi ashwan
chay qishaq kaqkunala ministin rimidyakuqtaqa.
32 Chaqa nuqaqami mana, chay allinla kani
niqkunapaqchu shamusha kani. Ashwanmi
shamusha kani, chay uchayjunkunata willatiy
kriyir, uchanllapata dijarna washakananllapa-
paq.

Ayunupaqmi tapuranllapa (Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

33 Kaynumi Jesustaqa niranllapa:
—Juanpa yaĉhakuqninkuna, fariseukunapa
yaĉhakuqninkunapis kusata ayunar, Dyusman
mañakunllapa. Piru qampa yaĉhakuqnikikuna-
shuypaqa maydiyapis mikunllapa, upyanllapa
ima.
34 Jesusqa paykunataqa niran:
—Qamkunaqachu uk kasaraq runa chayllapi-
raq katinqa chay pullan kaqkunata, ¿‘Ayunay’
ninkimanllapa?
35 Piru chay kasarasha rinanpaq urami
ĉhamunqana. Chaynu ritinna-shuypaqa
ayunanqallapana.

36 Chaynullami Jesusqa kay kumparasyunkunatapis parlaran:
“Manami mayqanpis uk mushuq raĉhpata kuchur, makwa mudananta rimindanchu. Chaqa chaynu rurarqami yanqallana chay mushuq raĉhpataqa dañayan. Chaynullami chay mushuq raĉhpawan, makwa raĉhpata rimindashaqa mana shumaqnachu kidan.
37 Chaynulla, chay ubapa yakun mushuq binutaqa manami itanchikchu makwa qara kapachumanqa. Chaqa chay ubapa yakun binuqami byijuyar makwa qara kapachutaqa llikinman. Chaynuqami ashwan ubapa yakun binu chaynulla chay qara kapachupis yanqallana tukukanman.
38 Chayraykumi, ubapa yakun mushuq binutaqa mushuq qara kapachumanna itaypaq.
39 Nishaykillapapis: Mayqan runapis ubapa yakun binu byijuyashata upyayarqa, mananami chay ubapa yakun mushuq binutaqa upyaytaqa munannachu. Chaqa ninmi: Chay byijuyasha chaymi, kusala mishki nir”. *

6

Samana diyapimi ispigakunata pitiranllapa (Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

1 Uk diyami samana diya katin, Jesusqa riyaran tarpukashakunapa rurinta. Chaymi,

* **5:39** Jesusmi ruraran kay kimsa kumparasyunta fariseo runakunapa unay yaĉhayninkunawan paypa mushuq yaĉhayninqa mana chayllachu nir. Chaynulla chay fariseupa unay yaĉhayninkunata yaĉhakushakunaqa chaynu yaĉhakusha kar Jesuspa mushuq yaĉhachikuynintaqa mana munanllapachu.

yaĉhakuqninkuna riqnuqa trigupa ispigankunata pitir qaqur murintaqa mikuyaqllapa.

2 Chaymi chaymantaqa, wakin fariseo runakunaqa kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq chay samana diyapi mana ruraypaqkunataqa, rurankillapa? nir.

3 Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa, uk kuti gubyirnu David wakinninkunawan mallaqnar imanu tukuran nir iskribikashantaqa?

4 Chaqa Davidmi wakinninkunawan Dyusta aduranallapa tuldu wasiman yaykur, Dyuspa kaq turtillankunata aypar mikuranllapa. Allita yaĉhashanchikllapanu, chay turtillakunataqami, kurakunala mikunanllapapaqqa kaq.

5 Jesusqami niranpis:

—Dyusmanta Shamuq Runami, chay samana diyapiqa imata ruraypaq chaynulla mana ruraypaqchu niytaqa puytin.

Jesusmi uk runata samana diyapi allicharan (Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

6 Qashanmi uk samana diyapi, Jesusqa tantakananllapa wasiman yaykur yaĉhachikuq qallariran. Chaypimi karan uk runa allilaw makin wiqru.

7 Piru chaypiqami Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chay fariseo runakunaqa kusalata Jesustaqa chapar ninakuyaranllapa: “¿Ima kay samana diyapichu alliyachiyanqa wak wiqru makiyjun runataqa? Chayta ruratinqami, chaylapaqna uchachashunllapa” nir.

8 Piru Jesusqa yaĉharan imatami yarpuyanllapa nirmapis. Chaymi, chay wiqru makiyjun runataqa niran:

—Sharir, ĉhaypinllapapi shay.

Chaynu nitinqa chay runaqa das sharan.

9 Chaymi Jesusqa chay runakunataqa niran:

—Ma tapushaykillapa, samana diyapiqa, ¿allin kaqtachu ruranchik manaqachu mana allin kaqta? Chaynulla ¿allinchu kanqa allichar washakunapaq manaqachu dijasha wanunanpaq?

10 Chaynu nirnaqa, tukuy chay ridurninpi kaqkunata chapar, chay wiqru makiyjun runataqa, niran:

—Makikita chutarachiy.

Chaynu nitinmi, chay runaqa nishannullata ruraran. Chaymi makinqa allinna kidaran.

11 Piru chay runakunaqami ashwan kusalata piñakur ninakuranllapa: "¿Imatataq Jesustaqa rurashunllapa?" nir.

Jesusmi dusi yaĉhakuqninkunata akraran (Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

12 Chay diyakunapimi, Jesusqa riran uk sirkaman mañakuq. Chaymi tukuy tuta Dyusman mañakuyar yurqaran.

13 Chaymanta achkiyatinnaqa, tukuy yaĉhakuqninkunata qayamur dusilata akraran. Chaymi paykunataqa niran: "Apustulniykunana kankillapa" nir.

14 Kaykunami karanllapa:

Ukqami Simón karan. Payllatami shutichiranpis Pedro nir.

Ukqa karan Simonpa uknin Andrés.
Wakinkunaqa karanllapa:
Santiago,
Juan,
Felipe,
Bartolomé,
15 Mateo,
Tomás,
Alfeupa wamran Santiago,
Simón Zelote,
16 Santiagupa uknin Judas * ima.
Uk-shuypaqa karan Judas Iscariote. Kaymi Jesustaqa kuntrankunaman qukuran wanuchinanllapapaqqa.

Jesusmi achka runakunata yaĉhachiran (Mt 4.23-25)

17 Chaymanta Jesusqa chay sirkamanta paykunawan ishkimurqa, uk pampapi kidaranllapa. Chaqa chaypiri tukuy yaĉhakuqninkuna chaynulla kusala achka runakuna karanllapa. Paykunaqami shamusha karanllapa, Judeamanta, Jerusalenmanta, mar manyan Tirumanta, Sidonmanta ima Jesusta uyakuq, chaynulla qishayninllapamanta alliyananllapapaq ima.
18 Chaymi chay dyablupa yarpuyninwan kaqkunapis alliyaqllapa.
19 Chaynumi Jesustaqa tukuyla kamanayaqllapa alliyananllapapaq. Chaqa tukuy payta kamaqkunataqari pudirninwan alliyachiq.

---

* **6:16** Kaynupismi intrakayta puytinchik: Santiagupa wamran Judas nir.

Dyuswan kusa shumaq kaqkuna, llakiypaq kaqkuna
(Mt 5.1-12)

20 Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata chapar kaynu niran:
"Kusa shumaqmi kankillapa qamkuna mana imayjun kaqkunaqa.
Chaqa qamkunapaqnami Dyuspa mantakuyninqa.
21 Kusa shumaqmi kankillapa qamkuna kanan mallaqnaqkunaqa.
Chaqa maydiyaqami untana mikunkillapa.
Kusa shumaqmi kankillapa, kanan waqaqkunaqa.
Chaqa maydiyaqami aligriyar asikunkillapana.
22 Kusa shumaqmi kankillapa Dyusmanta Shamuq Runarayku
mana allinpaq riqsishutinllapa, ĉhiqnishutinllapa,
mana munar mana pullakushutinllapa,
musyashutinllapa imaqa.
23 "Chaynu rurashutinllapamapis, unaq syilupi Tayta Dyuspa pullan kusa shumaqtana kawsashaq nir yaĉhar, kusata aligriyankillapa. Chaqa imanutaq qamkunata qischashunllapa, chaynullami chay runakunapa rukunkunapis Dyuspa unay rimaqninkunatapis qischaranllapa.
24 Piru akaw qamkuna kanan kusa imayjun kaqkuna.
Chaqa kananllami kusata aligriyashaykillapana.
25 Akaw qamkuna kanan kusa unta mikuqkuna.

Chaqa maydiyaqami mallaqnankillapa.

Akaw qamkuna kanan kusata asikuqkuna.
Chaqa maydiyaqami kusalata llakir waqankillapana.

26 Akaw qamkuna kanan tukuypaq kusa alabakasha kaqkuna.
Chaqa chaynullami unay rukuykillapakunapis, Dyuspa mana chiqap rimaqninkunatachu alabaranllapa.

Ĉhiqnimaqninchiktami llakipashunllapa (Mt 5.38-48; 7.12)

27 “Piru qamkuna uyakumaqkunatami nishaykillapa: Ĉhiqnishuqkunatami llakipayllapa. Chaynulla chay qischashuqkunawanpis allinlata rurayllapa.
28 Mayqan qamkunapaq mana allinta rimatinllapapis, shumaqta willayllapa. Chaynulla imapaq uchachar qischashutinllapapis Dyusman mañakuyllapa llakipananpaq.
29 Mayqan uklaw qaqllaykipi takashutinllapaqa, uklawtapis rikachiyllapa. Mayqan punchuykita kitashutinmapis, dijay kamsaykitapis apanqa.
30 Mayqanpis imalata mañakushutinpis, quy. Chaynulla mayqan imaykita kitashutinpis, amami mañankillapachu tikrashunanllapapaqqa.
31 Chaynumiri ukkuna qamkunawan shumaq kananta munarqa, qamkunapis chaynulla paykunawanpis kayllapa.

32 “Chaqa qamkunata llakipashuqkunalata
llakiparqa ¿imanuri Dyuspaqqa shumaq kankil-
lapa? Chaqa Dyusta mana kasuqkunapismi, payta
llakipaqkunalataqa llakipanllapa.
33 Chaynulla qamkunata allinta rurashuqku-
nalawan allinta rurarllapaqa, ¿imanuri
Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta
mana kasuqkunamapis chaynuqa ruranllapa.
34 Qamkuna, mayqanta imalata pristatiyqami
kutichimayanqa nir yarpur pristarqa, ¿imanuri
Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta
mana kasuqkunamapismi pristanakunllapa,
imalawan kutichinakunanllapapaqqa.
35 Chayrayku ashwan chay ĉhiqnishuqkunataqa
masta llakipayllapa. Chaynulla allinlata
paykunawanqa rurayllapa. Chaymi imata
pristarpis, ama yarpunkillapachu: Imalawan
kutichimayanqa nirqa. Chaynu rurarllapaqami
mana tukukaq imaykillapatana tarikunkillapa.
Chaynulla unaqpi kawsaq Dyusninchikpa
wamrankunana kankillapa. Chaqa Dyusqami,
mana payta yarpuqkunata, chaynulla mana allin
kaqkunamatapis kusata llakipan.
36 Chaymi qamkunapis llakipakuyllapa, imanu-
taq Taytanchikllapa Dyuspis kusata llakipakun
chaynu.

Amami uknikita jwis yupay rikar yaĉhankichu (Mt 7.1-5)

37 “Amami ukkunata rikar yaĉhankillapachu,
Dyus qamkunatapis ama rikar
yaĉhashunanllapapaq. Chaynulla ama ukkunata
uchachayllapachu, Dyus qamkunatapis

ama uchachashunanllapapaq. Ashwanmi pirdunanakuyllapa, Dyus qamkunatapis pirdunashunanllapapaq.

38 Ukkunatami quyllapa, Dyus qamkunatapis qushunanllapapaq. Payqami kustalnikillapapi qushunqallapa imakunatapis allita midikashatana. Chaymi ĉhaspir ĉhaspir untachimunqa kustalnikillapamanqa. Chaynu qamkuna ukkunata imakunawan yanapashaykillapanullami, Dyusqa qamkunatapis yanapashunqallapa".

39 Jesusmi kay kumparasyuntapis niran:

"¿Puytinmanchu syigu runa, uk syigu masinta kaylata kaylata rishun niyta? ¿Manachu ishkantinllapa ima uĉhkukunaman ratanmanllapa?

40 Chaynumiri uk yaĉhakuqpis mana maschu yaĉhachiqninmantaqa. Chaymi maydiya allita yaĉhakurpis, yaĉhachiqnin yupayllana kanqa.

41 "¿Imapaqtaq uknikipa nawinpi usulsitu tayan chayta rikaq ĉhurakanki, qampa nawikipi atun qiru tayan chayta naypaqta mana lluqshichirqa?

42 Qampa nawikipi atun qirupaq mana kwintachakarqa, ¿imapaqtaq uknikita ninki: 'Ukniy, dijamay nawikipi kaq usulta lluqshichishaq' nirqa? Kusa allin tukuq runa, qampa nawikipi atun qirutaraq puntataqa lluqshichiy. Chaynuqami allita rikarna, uknikipa nawinpi usul kaqtaqa lluqshichinki.

Qirukunatami puquyninmanta riqsinchik (Mt 7.17-20; 12.34-35)

43 “Allin qiruqami mana puytinchu mana
allinta puquytaqa. Chaynulla mana allin qirupis
manami allintaqa puquyta puytinchu.
44 Chaymi tukuy qirukunata puquyninmanta
riqsinchik. Chaqa iguspa puquynintaqami
mana kashakunamantachu pallanchik.
Chaynulla ubapa puquynintapis manami
sarsakunamantachu pallanchik.
45 Chaynumi allin runakunapis allin
kaqkunalata riman allinkunala shunqunpi
kashanrayku. Piru chay mana allin runaqami
mana allin kaqkunalata riman, tukuy
mana allinkunala shunqunpi kashanrayku.
Chaqa mayqanpis shunqunpi kashanllatami,
rimanllapa.

Ishkay wasipa simintun (Mt 7.24-27)

46 “¿Imapaqtaq qamkunaqa ‘Amituy Amituy’ ni-
mankillapa, nuqa nishaykunata mana kasurqa?
47 Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis uya-
mar nuqa nishayta kasur ruraqkunaqami kaynu
yupay.
48 Uk runami wasinta shachinanpaq puntataqa
kusa rurita simintuta rajar, rumipa ananmanta
shachiran. Chaymanta riyu untamur, chay
wasipi wipyakarpis mana kuychiylamatapis
puytiranchu. Chaqa kusa alliri shasha karan.
49 Piru mayqanpis uyamar chay nishaykunata
mana kasuqqami, uk runa mana simintuta ra-
jarchu allpa analanpi wasinta shachiran. Chay-
manta riyu untamur chay wasipi wipyakatinqa,

chay wasiqa limpu limpu pampalla rataran chay yupay”.

7

Jesusmi allicharan suldadukunapa mantaqninpa uk sirbikuqninta
(Mt 8.5-13; Jn 4.43-54)

1 Chaymanta chay runakunata willar tukchirnaqa, Jesusqa riran Capernaúm pwibluman.
2 Chaypimi Romamanta suldadukunapa uk mantaqnin karan. Paypa kusala munashan sirbiqninmi allipla qishaq karan wanuypaqna.
3 Chaymi chay runaqa Jesuspaq rimaqllapata uyaparan. Chaymantami, Israel runakunapa ruku mantakuqninkunata rugar kaĉharan, Jesusta rir willatinllapa shamur sirbiqninta allichananpaq.
4 Chaymi paykunaqa Jesusman rir qimikarqa, kusalata rugaranllapa kaynu nir:

—Taytituy, allinmi kanqa chay suldadukunapa mantaqnintaqa llakipanaykipaq.
5 Chaqa payqami nasyunninchikta kusalata munan. Chaynullami chay tantakanayllapa wasimatapis rurachikuran nir.

6 Chaynu nitinmi Jesusqa riran paykunawan. Piru wasiman shipchayatinllapanaqa, chay suldadukunapa mantaqninqa amigunkunata kaĉhamuran kaynu nir Jesusta willananllapapaq:

“Taytituy, amami piñakunkichu. Chaqa nuqa mana kwintachaypaqla kashayraykumi, mana allinchu rir wasiyman yaykunaykipaqqa.

7 Chayraykumi mana nuqallaqa riyta puytiraychu rugashuqqa. Chaymi kaylamanta niy, sirbikuqniyqa alliyananpaq.
8 Chaqa nuqallatami mantamaqniykuna mantaman. Chaynulla nuqapis wakin suldadukunata mantani. Chaymi mayqannintapis ‘Riy’ nitiyqa, rin. Ukta ‘Shamuy’ nitiypis, shamun. Chaynulla sirbiqniytapis, imata ruranapaq kaĉhatiypis ruran” nir.
9 Chaynu nishanta uyaparmi Jesusqa kusa dispantakashalla kidaran. Chaymi chay runakuna ikinta riqkunaman tikrakar, niran:
—Nishaykillapa: Tukuyla Israel pwiblupiqa manami mayqantapis kay runa yupay allita kriyiqtaqa tarishachu kani.
10 Chaymanta chay mandadu rishakuna wasiman tikrakarqa, chay sirbikuqta allintana tariranllapa.

Byudapa wamranta Jesús kawsachimuran

11 Chaymantaqa Jesusqa riran uk pwiblu Naín shutiqman. Paywanqami achka yaĉhakuqninkuna, chaynulla kusa achka runakuna ima riranllapa.
12 Chaynu rir pwibluman ĉhayarllapanaqa rikaranllapa uk byudapa uklayla wamran wanushata chay pwiblumanta kusala achka runakuna apaqllapata.
13 Chayta rikarmi Jesusqa, chay warmisitapaq kusalata llakir kaynu niran:
—Ama waqaychu mamitay nir.
14 Chaynu nir wanushaman qimikar kamatinmi, chay apaqkunaqa yarachiranllapa. Chaymi Jesusqa chay wanushataqa niran:

—Wamra, qamtami nishuni ¡kawsamuy! nir.

15 Chaynu nitinqami chay wanushaqa kawsamur tar rimaqna qallariran. Chaymantami Jesusqa chay wamrataqa mamanwanna dijaran.

16 Chayta rikarmi, tukuyla chaypi kaqkunaqa alliplata dispantakar Dyusta alabaranllapa, kaynu nir: “Dyusninchikpa kusa shumaq rimaqninmi rikarisha nuqanchikkunaman”. Chaynulla “Dyusninchikmi shamusha pwiblunta yanapaq” nir ima.

17 Chaynu Jesús rurashankunataqami, tukuy chay Judeapa lugarninpi yaĉharanllapana.

Shutichikuq Juanmi yaĉhakuqninkunata kaĉharan Jesusman
(Mt 11.2-19)

18 Juanqami yaĉharan tukuy chay pasashankunata, yaĉhakuqninkuna parlasha katin. Chaymi ishkay yaĉhakuqninkunata qayar,

19 kaĉharan Jesusta tapunanllapapaq: “Qamchu Dyusmanta shamunanpaq karan chay kanki, manaqachu uktaraq yarayashaqllapa” nir.

20 Chaynu kaĉhatinllapaqa, chay mandadu rishakunaqa Jesusman qimikar tapuranllapa kaynu nir:

—Shutichikuq Juanmi kaĉhamashallapa tapushunayllapapaq qamchu kanki Dyusmanta shamunanpaq karan chayqa, manaqachu uktaraq yarayashaqllapa nir.

21 Chaynu nitinllapami, Jesusqa chay kutilla achka qishaqkunata allicharan, chaynulla qischakayninkunamantapis. Chaynulla dyablupa

yarpuyninwan kaqkunata allicharan, syigukunatapis nawinkunata allichatin rikakuranna.
22 Chaynu chaykunata rurarnaqa, Jesusqa niran chay tapuqkunataqa:

—Rir Juantaqa willayllapa tukuy rikashaykillapata, uyapashaykillapata ima. Willayllapa:

Syigukunatapis rikakuchin,
kujukunatapis alliyachitin purinllapa,
ismuyaq aychayjunkunatapis allichan nir.

Chaynulla upakunatapis uyakuchin,
wanushakunatapis kawsachimun,
chay mana imayjun kaqkunatapis willan imanu washakananllapapaqpis, nir ima.
23 Chaynulla willankillapapis: ¡Kusa shumaqmi kanqallapa nuqapi kriyishanrayku imakuna rikarir trumpisachinatin mana maydiyapis qunqamaqkunaqa nin! nir.

24 Chaymanta Juanpa yaĉhakuqninkuna ritinnaqa, Jesusqa chaypi kaq runakunata qallariran Shutichikuq Juanpaq parlaq, kaynu nir:

"¿Imata rikakuqtaq qamkunaqa riraykillapa chay chunllaq lugarmanqa? Imanutaq uk runa mana uklapi yarpuqmaqa uk yura shukchata wayra wakman kayman kuyuchiq yupay, ¿chayta rikakuqchu riraykillapa?
25 ¿Manaqachu uk runa kusala ĉhaniyjun mudanata, mudakushata rikakuq riraykillapa? Qamkunaqami yaĉhankillapa chaynu mudakur paykuna munashanllapakunalata rurar taqkunaqami, chay gubyirnupa wasinkunalapi tanllapa nir.

26 Chaqa, ¿imata rikakuqtaq riraykillapa? ¿Dyus-
paq rimaq runata rikaq? Chiqaptami qamku-
naqa Dyuspa rimaqninkunamantaqa nuqapaq
kusa mas intrachikuqta rikaq riraykillapa.
27 Chaqa Shutichikuq Juanpaqmi, Dyus nitin
iskribikashakunapiqa kaynu niq:
‘Nuqami qampa naypaykita ukta kaĉhashaq,
imanutaq nanta kiĉhar kamkachinllapa
chaynu qampaq yaĉhachikunanpaq’ nir.
28-29 Nishaykillapapis: Tukuy runakunamanta
manami Juan yupay kusa allinla runaqa
kashachu uklamapis. Chaqa tukuy runakuna,
wakin impwistuta kubrakuqkunamapis, Juan
rimatin uyakurqa, kwintata qukaranllapa
paykunata Dyusqa chiqapta yanapayanqallapa
nir. Chaymi paykunaqa Juan shutichikutinqa,
kasur shutikuranllapa. Ashwan kananqa
Dyusninchikpa mantakuyninpina mana
kwintachaypaqla chaykunaqa, mastana
intrakanllapa Juanmantaqa.
30 Piru chay fariseukuna, chaynulla Moisés
mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna-shuypaqa,
mana kriyinaranllapachu imanumi Dyus
chiqapta yanapayanqa nirmapis. Chaymi
paykunaqa Juan shutichikutinpis mana kasur
mana shutikuranllapachu”.
31 Chaymi Jesusqa niranpis:
“¿Imawantaq kumparayman kay tyimpupi
runakunataqa? ¿Imakuna yupaytaq paykunaqa?
32 Kay runakunaqami, wamritukuna plasapi tar
kaynu qayapanakunllapa chay yupay: ‘Kinaku-
natami waqachirayllapa. Piru qamkunaqami
mana bayliraykillapachu. Chaynulla llakiypaq

takikunata takitiyllapapis, mana waqaraykilla-
pachu' ninakun chaykuna yupay.
33 Chaymi qamkunapis wamritukuna yupay,
Shutichikuq Juan shamur kusata ayunatin,
chaynulla mana binuta upyatinqa niraykillapa:
'Juanqami dyablupa yarpuyninwan' nir.
34 Chaymanta nuqa Dyusmanta Shamuq Runa
kar, mikutiy upyatiy-shuypaqa qamkunaqa
ninkillapa: 'Kusala amryintu, upyalun, chaynulla
Romapaq impwistuta kubrakuqkunapa,
uchasapa runakunapa amigun' nir ima.
35 Piru nuqapi kriyishanllaparayku Dyus mu-
nashanta rurar kawsaqkunami intrachikunllapa
nuqaqami chiqapta Dyusmanta shamusha kani
nirqa".

Jesusmi, fariseo runa Simonpa wasinpi

36 Chaymantaqa uk fariseo runami Jesustaqa
kunachiran, wasinman rir mikunanpaq. Chaymi
Jesusqa chay fariseupa wasinman yaykur
misaman taran.
37 Nataq chay pwiblullapimi kaq uk kusa
uchayjun warmi. Paymi yaĉharan Jesusqashi
chay fariseo runapa wasinman mikuq ĉhasha
nir. Chaymi alabastru butillitapi kusa mishki
mutkiypaqla yakituta charikur ĉharan.
38 Ĉharqa, kusalata waqar Jesuspa ĉhakinpa
yatanlaman tar, chay waqayninwan Jesuspa
ĉhakintaqa paqaq qallariran. Chaymantaqa
aqchanwan chakichir ĉhakinta muchar salaran
chay mishki mutkiypaqla yakituwanqa.
39 Chaymi chay fariseo, Jesusta qaraq apasha
karan chayqa, kaynuta yarpuran: Chiqapta

kay runa Dyuspa rimaqnin karqa kwintata qukanman, imanu warmi karmi chaynu rurayan nirmapis. Yaĉhayanmanmi kusa uchayjun warmi nir.

40 Chaymi Jesusqa niran:

—Simón, kayta willashayki.

Chaynu nitinqa, chay fariseuqa niran:

—Willamay Yaĉhachikuq Taytituy.

41 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—Ishkay runami dibiyaran uk runa pristasha karan chayta. Ukqa kinyintus dinaryuta dibiyaran. Nataq uknin-shuypaqa sinkwinta dinaryulata dibiyaran.

42 Chaymi mana pagrayta puytitinllapaqa, chay pristasha karan chayqa llakipar mana kubraran-nachu ishkantinta. Ma willamay Simón: ¿Chay ishkay runakunaqa mayqaynintaq chay qillayta pristasha karan chay runataqa mastaqa munayanqa?

43 Chaynu Jesús taputinqa, Simonqa niran:

—Nuqataqa yarpuchiman, chay masta dibiyatin llakipar mana kubraranchu chay paymi mastaqa munayanqa nir.

Chaynu nitinqa, Jesuspis niran:

—Chiqapta ninki.

44 Chaynu Simón nitinqa, warmiman Jesusqa tikrakar Simontaqa niran:

—¿Rikayankichu kay warmitaqa? Simón, nuqa wasikiman yaykamutiyqa, ĉhakiyta paqakunaypaqqa mana yakuta qumaraykichu. Piru kay warmisita-shuypaqa, ashwan ĉhakiyta waqayninwan paqar aqchanwan chakichishamapis.

45 Qamqami mana saludar muchamaraykichu.
Piru kay warmisita-shuypaqa, yaykushaymanta-
pacha mana shaykuq muchamasha ĉhakiylapi.
46 Chaynulla qamqa asaytiwan mana umayla-
matapis salashaykichu. Piru kay warmisitaqami,
ashwan ĉhakiyta salasha chay mishki mutkiypayla
yakituwan.
47 Chayrayku nishuni, kay warmisitatami
kusa achka uchankunamanmatapis llakipar
pirdunani. Chaymi payqa kusata munaman.
Piru mayqantapis ashlilata pirdunashaqa, mana
yanqa munamanchikchu.
48 Chaymantaqa chay warmita niran:
—Uchaykikunamantaqami llakipar
pirdunashuni nir.
49 Chaynu Jesús nitinqa, chay wakin chaypi
kaqkunaqa paykunapura tapunakuq qallariran-
llapa kaynu nir: "¿Imataq kay runaqa uchanlla-
pakunamanmatapis pirdunakunanpaqqa?"
50 Chaynu ninakuyatinllapaqa, Jesusqa chay
warmisitataqa niran:
—Mamitay, chiqapta kriyimashaykiraykumi
washakashayki. Qamnami rikunki nir.

8

Kay warmikunami yanaparan Jesusta

1 Chaymantami, Jesusqa puriran achka
pwiblukunata, chaynulla taksha pwiblitukunata,
yaĉhachikuqnu Dyuspa shumaq rimayninta
washakarna paypa mantakuyninpi kawsananlla-
papaq. Pullanqami dusi yaĉhakuqninkuna karan.

2 Chaynullami pullanqa karanpis chay
warmikuna, dyablupa yarpuyninwan, ukman
qishaywan kaqkunata allichashankunapis.
Paykunaqami kaykuna karan: María. Paytami
María Magdalena niqllapapis, Magdalamanta
kashanrayku. Kay Mariamantami, syiti dyablupa
yarpuyninkuna lluqshisha karan.
3 Chaynullami karanpis Chuza shutiq runapa
warmin Juana. Kay Chuzami, Herodespa imanku-
nata rikaq karan. Ukqami karan Susana; chaynul-
lami wakin achka warmikunapis. Paykunami
iman kaqlawanmapis yanapaq Jesustaqa.

Jesusmi kumparasyunta ruran uk tarpukuqwan (Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

4 Tukuy pwiblukunamantami kusala achka
runakuna Jesús kayashanman tantakaranllapa.
Chaymi Jesusqa kay kumparasyunta
paykunataqa parlaran:
5 “Uk runami tarpukuq riran ĉhakranman. Chay-
manta shikwakutinqa wakin simillanqa nanman
rataran. Chaymi saruĉharanllapa, chaynulla pariq
kurukuna mikuran ima.
6 Wakin simillakunaqa rataran rumipa anan-
man. Chaymanta nasirnaqa, das chakiran yaku-
rayku.
7 Nataq wakin simillakunaqami kasha rurikU-
naman rataran. Chaymantami kashakuna pullan
winar, limpu ĉhamitachiran.
8 Piru wakin simillakunaqami kusala shumaq
pachaman ratar, nasimur puquran. Chaymi
kada similla syinllata puqutin kusala achkata ku-
sichakuran”.

Chaynu nirnaqami, kusa jwirtita kaynu niran-
pis: “Rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa”
nir.

¿Imapaqmi yaĉhachikuran kumparasyunkunawan?
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

9 Jesuspa yaĉhakuqninkunami tapuran:
—¿Ima nishaq niyantaq kay kumparasyunqa?
nir.
10 Chaymi Jesusqa niran:
—Qamkunatami unay mana intrakaypaq kasha
katinmapis, kananqa Dyusqa intrachishuyan-
llapa imanumi payqa mantakun nirmapis.
Piru wakin runakunata-shuypaqami willani
kumparasyunkunalawan. Chayna michka
chapakurmapis ama rikakunanpaq, chaynulla
michka uyakurpis ama intrakananllapapaq.

Jesusmi tarpukuqpaq yaĉhachikushanta intrachikuran
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

11 “Kaynutami munan niyta chay kumpara-
syunqa: Chay simillaqami, Dyuspa rimaynin.
12 “Chay similla nanman ratasha nirqami
intrachimanchik, Dyus rimashanta uyakutin
chaymanta dyablu shamurqa yarpuyninpi
purichiyashanta das qunqachin, amana kriyir
washakananllapapaq nir.
13 “Nataq chay similla rumipa ananman rataran
chaykunaqami, intrachimanchik chay runakuna
Dyus rimashanta kusa aligrila uyakuqpaq. Chay-
manta chay simillakuna mana allita ĉhupakusha
yupaymi uk tyimpulapaq kriyir qischakarqa das
paymanta ashun nir.

14 “Wakin simillakuna kasha ruriman
ratashakunaqa, intrachimanchik Dyus
rimashanta uyapaqkunapaq. Piru chay
yarpupakushankuna, kusata imakunata
munapashankuna, chaynulla munashanta
rurashankuna imaqa, allmanta allmantaqa limpu
ĉhamitachiq yupay mana dijanchu puqunanpaqqa.
15 “Piru simillakuna chay kusa shumaq
pachaman rataran chaykunaqami intrachi-
manchik, chay allinla shunquyjun kar Dyus
rimashanta uyakur imuraslapis allita kasur,
kusalata puquq yupay kawsaqkunapaq nir.

*Jesusmi kumparasyunta ruraran uk lampara-
wan*
(Mr 4.21-25)

16 “Manami mayqanpis uk lamparataqa
kachkanchu imawan pampananpaq manaqa
paranpa ĉhakinman ĉhurananpaqqa. Ashwanmi
unaqlapi ĉhuran tukuyla yaykuqkunata
achkirachinanpaq.
17 Chaynullami kanan qamkunata
willashutiyllapa wakinkunapaq pakaplla
yupay kaqkunaqami, maydiyaqa uk lampara
achkirachikuq yupay shutillamanna rikaritin
allita intrakanqallapa.
18 “Chayraykumi allita uyakuyllapa: Chaqa
mayqanpis intrakar kasukuqkunataqami masta
intrachishaq. Piru chay mana intrakaqkunata-
shuypaqami intrakayanina niyashanmatapis
limpula qunqachishaq”.

Jesuspa mamanwan ukninkuna
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

19 Chaymantami Jesuspa mamanwan ukninkunaqa, ĉharanllapa chay maypiĉhi Jesús kayashanlawman. Piru kusala achka runakuna kashanrayku naypanman mana qimikayta puytiranllapachu.
20 Chaymi mayqanĉhi Jesustaqa kaynu nir willaran:
—Mamaykiwan uknikikunami chay waqtapi ministishuyan nir.
21 Jesusqa niran:
—Mayqanpis Dyus rimashankunata uyakur, chay nishannullata ruraqkunami, mamaywan ukniykunaqa nir.

Jesusmi wayrawan yaku maqchikayatin qasillachiran
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

22 Uk diyapi, Jesusqa uk yaku karruman yaykuran yaĉhakuqninkunawan. Chaymi paykunata niran:
—Rishunllapa quĉhapa uklaw manyanman nir.
Chaymi riranllapana.
23 Chaymanta quĉhata pasayatinllapaqa, Jesusqa punuran. Chaykamanqami, kusalata wayra rikarimuran. Chaymi chay quĉhamapis wakmanta kaymanta maqchikaq qallariran. Chayna, chay yaku karrumanqa yaku untaq qallaritin, yakuman chinqananlapaqna karanllapa.
24 Chaynu tukuyatinqa, Jesusta rikĉhachir kaynu niranllapa:
—¡Yaĉhachimaqniyllapa! ¡Yaĉhachimaqniyllapa! ¡Yakumanmi chinqayanchikllapana! nir.

Chaymi Jesusqa sharir, wayrawan yaku maqchikaqtaqa willatinla, limpu qasillaran.
25 Chaymanta yaĉhakuqninkunata niran:
—Ima, ¿manaraqchu allita kriyinkillapa? nir.
Piru paykunaqami kusata manchakushan-rayku dispantakashalla, tapunakuyaqllapa: "¿Imanu runataq kayqa? Chaqa wayrawan yakumatapis willatinla, kasun-ari" nir.

Gadaramanta dyablupa yarpuyninwan runa (Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

26 Chay quĉhata riyarqami, ĉharanllapa Galileapa naypanpi Gadara * shutiq lugarman.
27 Chaymi, Jesús yaku karrumanta ishkitinqa, chay lugarmantaqa dyablupa yarpuyninwan kaq uk runa yarqamur Jesusman qimikaran. Chay runaqami unayna mana raĉhpayjunnachu puriq, chaynulla mana wasipinachu taqpis. Ashwanmi pantyunkunapina taq.
28 Chaymanta Jesusta rikarqa, kusala jwirtita qayĉhakur paypa naypanpi qunqurir kaynu niran:
—¡Unaq syilumanta Dyuspa Wamran Jesús, ama nuqamanqa yakapakamuychu! ¡Rugashaykimi ama qischamanaykipaq! nir.
29 Chaynuqami chay dyablupa yarpuyninqa niran, runamanta lluqshinanpaq Jesús anyashan-rayku. Chaqa kutir kutirmi chay dyablupa yarpuyninqa chay runataqa aypaq. Chaymi runakuna michka makinkunata, ĉhakinkunata alli kadinakunawan watatinllapamapis chay runaqa pitiq. Chaynumi ashwan chay dyablupa

* **8:26** Wakin iskribikashakunapimi "Gerasa" nin.

yarpuyninqa chunllaq lugarkunaman apaq chay runataqa.
30 Chaymi Jesusqa chay runataqa kaynu nir tapuran:
—¿Imataq shutinki?
Chay runaqa niran:
—Shutinimi ‘Legión’. †
Chaynuqami niran, dyablupa yarpuyninkuna paypi kusa achka kashanrayku.
31 Chaymi chay dyablukunaqa, Jesusta rugaran ama chay manchaypaq uĉhku ruriman kaĉhananllapapaqchu.
32 Chay sirkakunapimi achka kuchikuna shitqakuyatin, chay dyablupa yarpuyninkunaqa Jesusta rugaran, chay kuchikunaman yaykunanllapapaq. Chaymi Jesusqa yaykuyllapa niran.
33 Chay dyablupa yarpuyninkuna chay runamanta yarqurqa, chay kuchikunaman yaykuranllapa. Chaymi chay kuchikunaqa kallpaq qallariran qaqata uray. Chaymanta quĉhaman yaykur ĉhuqar wanuranllapa.
34 Chaymi chay kuchita michiqkuna, tukuy chay pasashanta rikarqa, kallpar riranllapa chay pwiblupi runakunata, chaynulla ĉhakrapi taqkunatapis parlaq.
35 Parlakutinllapaqa runakunaqa lluqshiranllapa rikaq chay pasashankunataqa. Chaymanta Jesús kayashanman ĉharqa, chay runataqa Jesuspa naypanpi yarpuyninpina, mudakusha taqta rikar manchakuranllapa.

---

† **8:30** Legión nirqami intrachimanchik kusala achka suldadukuna nir.

36 Piru chay tukuy ima pasashakunata rikaqkunaqa, manyaqlla parlakuranllapa imanumi alliyaran chay runaqa nirmapis.
37 Chaymi chay Gadara shutiq lugarmantaqa, tukuyla runakunaqa Jesusta rugaranllapa, chaymantaqa rinanpaq uklawta. Chaqa kusatari manchakuyaranllapa. Chaymi Jesusqa yaku karruman yaykur riran.
38 Chay dyablupa yarpuyninmanta alliyasha chay runaqa, Jesusta rugayaran paywan rinanpaq. Piru Jesusqami chay runataqa kidananpaq kaynu niran:
39 —Riy wasikiman. Chayna parlakuy Dyus imanumi llakipar yanapashusha nirmapis.

Chaymi chay runaqa rir parlakuran tukuyta chay pwiblupiqa, imatami Jesús paypaq rurasha nirmapis.

Jesusmi allicharan uk warmita, Jairupa wamranta ima
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

40 Chaymanta Jesús chay quĉhapa uklawninmanta tikrakar shamutinqa, chaypi kaq runakunaqa kusalata aligriyaranllapa yarayashanllaparayku.
41 Chaymi, uk runa Jairo shutiq ĉharan. Chay Jairumi tantakananllapa wasipi uk mantakuq kaq. Paymi Jesuspa naypanpi qunqurikur rugaran wasinman rinanpaq.
42 Chaqa wanuypaqna karan chay runapa uklayla warmi wamran kaqqa. Wamranqami dusi añuyjunna kasha kanqa.

Piru Jesusqami kusa achka runakunapa rurinta riyashanrayku, kusalata kiĉhkichiyaranllapa.
43 Chay runakunapa rurintami riyaran uk warmipis. Chay warmimi dusi añupaqna yawarnin shamutin qishaq karan. Chaymi rimidyakuqkunapi, kusalata gastaran iman kaqninkunalamatapis. Piru manami mayqanpis allicharanchu.
44 Kay warmisitami Jesuspa ikinlawta qimikar raĉhpanpa manyanta kamaran. Chaynu kamatinlami, chay kutilla yawarnin shamuqqa qasillaranna.
45 Chaymantaqa Jesusqa tapukuran:

—¿Pitaq kamamasha? nir.

Chaymanta tukuy “Mana mana” niyatinqa, Pedruqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, kusala achka runakuna kashanraykumi, kiĉhkipi kumsashuyan ima nir.

46 Piru Jesusqami niran:

—Mayqanĉhi kamamasha. Chaqa nuqami kwintata qukasha kani, pudirniy yarqusha nir.

47 Chaymanta chay warmiqa imanupis mana niyta puytirqa, chukchukyaqnulla rir Jesuspa naypanpi qunqurikuran. Chaymi tukuypa naypanpi rimaran imanumi Jesuspa raĉhpanta kamarla alliyaran nir ima.
48 Chaymi Jesusqa niran:

—Mamitay, kriyishaykiraykumi alliyashaykina. Chayraykumi aligrilana rikuy.

49 Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay tantakananllapa wasipi mantakuq Jairupa wasinmanta uk runa ĉhar kaynu niran:

—Wamraykiqami wanushana. Amana masqa qillakachiynachu yaĉhachikuqtaqa nir.
50 Piru Jesusqa chaynu niqta uyarqa, niran:
—Ama manchakurchu, nuqalapi kriyiy. Chaymi wamraykiqa alliyanqa nir.
51 Chaymanta Jesús wasiman ĉharnaqa, Pedruta, Santiaguta, Juanta, chay wamrapa taytanta, mamanta imala rurimanqa yaykuchiran.
52 Tukuymi waqayaranllapa chay wanushapaq llakir. Piru Jesusqa niran:
—Ama waqayllapachu. Kay wamraqami mana wanushachu, punuyanlami nir.
53 Chaynu nitinmi, tukuyla asiparanllapa paytaqa. Chaqa yaĉhayaranllapari wanusha nir.
54 Chaymantami Jesusqa makinmanta aypar kusala jwirtita rimar niran:
—¡Mamitay sharimuy! nir.
55 Chaynu nitinmi kawsamur, sharimuran. Chaymantami Jesusqa kaĉhakuran qarananllapapaq.
56 Chaymi taytankunaqa, kusa dispantakashalla kidaranllapa. Piru Jesusqa niran, ama mayqantapis parlananllapapaqchu, chay rurashankunapaqqa nir.

9

Jesusmi dusi yaĉhakuqninkunata kaĉharan yaĉhachikunanllapapaq
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

1 Jesusqa tantaran tukuynin dusi yaĉhakuqninkunata. Chaymantami yaĉhayninta, pudirninta ima quran, tukuy dyablupa

yarpuyninkunata itakunanllapapaq chaynulla qishaykunamanta allichakunanllapapaq ima.
2 Chaynumiri yaĉhakuqninkunataqa kaĉharan Dyuspa mantakuyninpaq yaĉhachikunanllapapaq, qishaqkunata allichananllapapaq ima.
3 Kaynu nirmi kaĉharan:
"Nanpaqqami ama imalatapis aparchu rinkillapa: Bastunta, alburjata, tantata, chaynulla qillayta, mudakunaykipaq raĉhpaykillapa imamatapis.
4 Mayqan wasiman ĉharpis, chaymantaqa ama lluqshinkillapachu, chay lugarmanta rinaykillapakaman.
5 Imanupi mayqan pwiblupi mana samachishunatinllapaqa, ĉhakikillapapi kaq pulbumatapis ĉhaspir lluqshir rinkillapa. Chaynu rurarqami intrachinkillapa: 'Manami nuqakunapa kwintaynachu. Ashwanmi qamkunapina kanqa' nir".
6 Chaynu nitinmi, paykunaqa riranllapana tukuy pwiblitukunata Dyuspa shumaq rimayninta yaĉhachikuqnu chaynulla qishaqkunata allichaqnu ima.

Jesuspaqmi Herodes yaĉhanaran (Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

7 Chaymantami tukuy chay pasashankunapaq gubyirnu Herodesqa uyaparanna. Piru mana yaĉhayaranchu imanumi kanqa nirmapis. Chaqa Jesuspaqqa ukkunaqa niqllapa: "Juan wanushanmanta kawsamusha" nir.
8 Ukkuna-shuypaqa niqllapa: "Dyuspa rimaqnin Elías shamunanpaq karan, chay

shamusha” nir. Chaynulla wakinkunapis niqllapa: “Dyuspa unay uk rimaqninkuna kawsamusha kanqa” nir.

9 Chaynu niyatinllapamapis, Herodesqa paylla niran: “Chaqa nuqalla niray, Juanpa umanta pitinanllapapaqqa. Chaynu katinqa ¿mayqan-taq kanqaqa chay runapaq kusata rimayanllapa chayqa?” nir.

Chaymi chiqapta yaĉhanar Herodesqa kusalata Jesustaqa tariyta yarpuran.

Jesusmi sinku mil runakunata qararan (Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

10 Chaymanta chay apustulninkuna tikraka-murqa Jesustaqa parlaranllapa tukuy imakunata rurashanllapata. Chaymi Jesusqa paykunalata apar riran Betsaida pwibluman.

11 Piru runakunaqa, Jesusqa Betsaidapi nir yaĉharqa riranllapa. Ĉhatinllapaqa Jesusqa samachiran. Samachirqa runakunataqa willaran imanumi Dyus mantakun nir, chaynulla paykunapa naypanpi qishaqkunata allicharan, ima.

12 Chaymanta limpu tardiyatinnaqa, Jesuspa dusi yaĉhakuqninkunaqa payman qimikar, kaynu niranllapa:

—Taytituy, runakunata willay rir chay shipchakaq pwiblitukunaman, lugarkunaman ima mikunanllapata rantir mikur samananllapa-paq. Chaqa kay lugarpiqami mana imapis kanchu nir.

13 Chaymi Jesusqa paykunataqa, niran:

—Qamkuna qarayllapa, nir.

Chaynu Jesús nitinqa paykunaqa niranllapa:
—Chaqa sinku tantitawan ishkay piskaditula
kan. ¿Maymantashi kay kwichka achka runakuna-
paqqa mikuymatapis rantishunllapaqa?
14 Chaqa tukuyninqa chaypi kaqkunaqa ul-
lqukunala sinku mil (5,000) kasha kanqallapa.
Piru Jesusqa yaĉhakuqninkunataqa niran:
—Willayllapa chay runakunaqa tanqallapa
sinkwinta, sinkwinta nir.
15 Chaynu nitinqa, yaĉhakuqninkunaqa tukuy
runakunataqa samachiranllapa.
16 Chaymanta Jesusqa chay sinku tantitawan,
ishkay piskadituta aypar unaq syiluman cha-
pakur, chaykunapaq payji nir, Taytan Dyusman
mañakuran. Chaymantami chaykunataqa pidasu
pidasu pakir yaĉhakuqninkunata quran tukuyla
chaypi kaqkunata aypachinanllapapaq.
17 Chaynumi tukuyla mikuranllapa
tiqllananllapakaman. Chaymantaqami chay
tantapa chaynulla piskadupa subrantaqa dusi
kanastata tantaranllapa.

Pedrumi Jesustaqa Dyuspa Akrashan Cristun kanki niran
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

18 Uk diyapimi Jesusqa payla Taytanman
mañakuyar, yaĉhakuqninkuna pullan katin,
paykunataqa tapuran kaynu:
—¿Nuqapaqqa mayqanshi kani ninllapataq
runakunaqa? nir.
19 Chaynu nitinqa paykunaqa niranllapa:
—Wakinqami ninllapa, Shutichikuq Juan
nir. Nataq wakin-shuypaqa ninllapa Elías nir.

Chaynulla wakinkunaqa ninllapa Dyuspa unay rimaqnin kawsamusha kanqa nir.

20 —Qamkunapaq-shuypaqa ¿mayqantaq kani? —nir tapuran yaĉhakuqninkunataqa.

Chaymi Pedruqa niran:

—Qamqami Dyuspa Akrashan Cristun kanki nir.

Mananami maychu wanunaypaq niran Jesusqa (Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

21 Chaynu nitinllapaqami Jesusqa paykunataqa niran, ama mayqantapis willananllapapaqchu, chay yaĉhayashanllapataqa. Chaymi kaynu niranpis yaĉhakuqninkunataqa:

22 “Dyusmanta Shamuq Runataqami ruku mantakuqkuna, kurakunapa mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima ĉhiqnir kusalata qischanqallapa. Chaynu qischarmi wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa” nir.

23 Chaymantaqa tukuyta Jesusqa niran:

“Mayqanpis nuqapa yaĉhakuqniy kanarqami amana bidanllapapaqqa llakinqallapanachu. Ashwanmi kruspi wanuchinatinllapamapis ama manchakurchu waran waran nuqalapi yarpur shachinakunqallapa.

24 Chaqa mayqanpis paykuna munashannulla bidanta washayta kamaqkunaqami tukuy tyimpupaqna qischakanqallapa. Piru mayqanpis nuqapi kriyishanrayku qischakar wanuqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.

25 Piru mayqanpis kay pachapi kaq iman mu-
nashanta tantakur mana washakatinqa, ¿imapaq-
taq sirbiyan chay tantakushanqa?
26 Chaymi nuqaqa nini, nuqamanta pin-
qakuqkuna, chaynulla chay rimashaykunamanta
pinqakuqkunamantaqa, nuqapis llipyalla
pudirniywan shamurqa pinqakushaq payku-
namantaqa. Chaqa chay diyaqa shamushaq
Taytaypa kusala llipyalla pudirninwan, kusa
allinla angelkunawan ima.
27 Chiqaptami nishaykillapa: Kaypi kawsaqku-
naqa wakinllaqa Dyus mantakuqtaqa rikanqal-
lapa manaraq wanuyarchu”.

Jesusmi kusa llipya intirupaq tikrakaran (Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

28 Chay parlashanmanta uchu diyamana
pasasha katinqa Jesusqa Pedruta, Santiaguta,
Juanta ima apar rir iqaran uk sirkaman, chaypi
Dyusman mañakunanpaq.
29 Chaynu mañakuyatinqami Jesuspa qaqllanqa
kusa ukman shumaqpaq tikrakaran. Chaynulla
raĉhpanmapis kusala yuraq llipya intirupaq
tikrakaran.
30 Chaykamanmi ishkay runakuna
rikarimusha Jesuswan parlayaran. Chay ishkay
runakunaqami Moiseswan Elías karanllapa.
31 Chay paykunaqami kusa llipyaypa rurinpi
shasha parlayaranllapa, imanumi Jesús
qischakar Jerusalenpi wanuyanqa nir.
32 Pedruqa wakinninwan allipla punuypaq
karmapis, allipta shachinakur Jesuspa chay

llipyaynintaqa rikakuranllapa. Chaynulla Jesuswan ishkay runa parlaqtapis rikaranllapa.
33 Chaymanta chay ishkay runakuna Jesusmanta ashuyatinnaqa, Pedruqa Jesusman qimikar, kaynu niran:
—Yaĉhachikuq Taytituy, ¡kaypiqami kusala allin kanchikllapa! Rurashaqllapa kimsa chukllitakunata, ukta qampaq, ukta Moisespaq, ukta Eliaspaq nir.
Piru chaynu nirmapis Pedruqa mana yarpuyninpichu chaynuqa rimayaran.
34 Chaynu rimanankamanqa puktay limpu pamparanllapa. Chaynu puktay pampatinllapaqa alliplata manchakuranllapa.
35 Chaymantaqa chay puktaypa rurinmantaqa Dyus kaynu niran:

"Kaymi kusa munashay Wamrayqa. *
¡Paylatami kasunkillapa!" nir.

36 Chaynu chay rimayta uyapatinllapala Jesusqa payla kasha karan chaypiqa. Piru chaynu katinmapis, chay tyimpuqa, uyasha chaykunaqa mana imalatapis pitapis willaranllapachu, chay rikashanllapataqa.

Jesusmi allicharan dyablupa yarpuyninwan kaq wamrata
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

37 Chaymanta allaqnin diya unaq sirkamanta ishkimutinllapaqa, Jesusta tariqqa kusala achka runakuna riranllapa.
38 Chaymi chay kusa achka runakunapa rurinmanta uk runa, kusa jwirtita kaynu niran:

---

* **9:35** Wakin iskribikashakunapimi nin: "Kaymi akrashay Wamrayqa" nir.

—Yaĉhachikuq Taytituy, kusalatami rugashayki rikanaykipaq kay uklayla wamrayta.
39 Chaqa paytami dyablupa yarpuynin aypar kusata qayĉhachir atakita qur, shiminmantapis pusquta itakuchin. Chaynulla kusata qischarmi kusa llakiypaqta dijan.
40 Chaymi chay yaĉhakuqnikikunata mañakuray dyablupa yarpuynintaqa itakunanpaq. Piru manami puytishallapachu nir.
41 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:
—¡Ay qamkuna Dyuspi mana allita kriyiqkuna, chaynulla mana allinta ruraqkuna! ¿Maydiyakamantaq allita intrachishunayllapapaq qischakashaq? ¿Ima maydiyakamantaq qamkunawan shachinakushaq? Ma, kayman apamuy wamraykitaqa nir.
42 Chaymi chay wamrata Jesusman qimitinnaqa, chay dyablupa yarpuyninqa wamrataqa pachaman ratachir atakita quran. Chaynu ruratinqa Jesusqa, chay dyablupa yarpuynintaqa anyarlla itakur, chay wamrataqa allintana taytanwan dijaran.
43 Chayta tukuyla rikaqkunami kusa dispantakashalla kidaranllapa, imanumi Dyusqa rurayta puytin nir.

Ishkay kutipaqnami Jesusqa wanushaqna niran (Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Chaynu Jesús tukuy imata rurashanrayku runakuna kusa dispantakashalla kananka-manmi, payqa yaĉhakuqninkunataqa niran:
44 —Kay nishuyanillapa chayta allita uyakur ama qunqayllapachu, Dyusmanta Shamuq

Runatami kuntrankunaman qukuyanqallapa nir.
45 Chaynu nitinmapis, yaĉhakuqninkunaqa mana intrakaranllapachu. Chaqa Dyusmi nisha karan amaraq intrakananllapapaqchu. Chaynullami manchakur Jesustaqa mana tapuranllapachu, imapaqmi chaynu rimasha nirmapis.

¿Mayqantaq Dyuspaqqa kusa mas allin kanqa?
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

46 Chaymantami Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa paykunapura willanakuq qallariranllapa, mayqanninllapashi kusa mas allin kanqa nir.
47 Chaymi Jesusqa imatami yarpuyanllapa nir kwintata qukar, uk wamrituta paypa pullan shachir,
48 yaĉhakuqninkunataqa kaynu niran:

"Mayqanpis nuqapa shutiypi kay wamrituta shumaqta samachiqqami, nuqallatana samachimayan. Chaynulla nuqata samachimaq-shuypaqa, mayqanĉhi kaĉhamasha chayta samachiyan. Chaqa tukuy qamkunamanta mana kwintachaypaqla kaqmi, Dyuspaqqa kusa mas allinpaq riqsikasha kanqa".

Mana kuntramaqninchikqami ashwan faburn-inchik
(Mr 9.38-40)

49 Chaymantaqa yaĉhakuqnin Juanqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, rikashami kanillapa uk runata qampa shutikiwan dyablupa yarpuyninkunata runakunamanta itakuqta. Chaymi paytaqa nirayllapa ama chayta

ruraychu nir. Chaqa chay runaqa mana
nuqanchikkunawanchu purin nir.
50 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:
—Ama ‘Mana’ niyllapachu. Chaqa mayqan-
pis nuqanchikpa mana kuntranchik karqami,
faburninchik kanqa nir.

Jesusmi Santiaguwan Juanta anyaran

51 Jesús syiluman rinanpaq tyimpu
ĉhamuyatinnaqa, kusata animakur riran Jerusalén
pwiblumanqa.
52 Chaymi wakinta kaĉharan naypaqta rir,
Samaria lugarpa uk pwiblitunpi wasita tarir
kamakachitinllapa chaylapi samananllapapaq.
53 Piru chay Samariamanta kaqkunaqa
mana samachinaranllapachu, Israelmanta
kaqkunawan mana piĉhunakuq kashanrayku.
Chaqa paykunaqari yaĉharanllapa Israelmanta kar
Jerusalenman riyan nir.
54 Chaymi yaĉhakuqninkuna Santiaguwan Juan
chayta rikarqa, kaynu niranllapa Jesustaqa:
—Taytituy, ¿munayankichu [Dyuspa unay
rimaqnin Elías rurashannulla] † nuqakunapis
syilumanta nina shamunqa nitiyllapa, shamur
paykunata rupachir tukchinanta?
55 Chaynu nitinllapami Jesusqa paykunalaw-
man tikrakar anyaran [kaynu nir:
—Qamkunaqami mana allin yarpuyniyjun
kashaykillaparayku mana yaĉhankillapachu
imatami rimayankillapa nirmapis.
56 Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami,
mana runakunata chinqachinanpaqchu

† **9:54** Masta intrakanarqa rikashunllapa 2 Reyes 1.10.

shamusha. Ashwanmi shamusha runakunata washananpaq].

Chaymantaqa riranllapa uk pwiblitumanna.

Jesusmi paywan rinaqkunata kaynu nin (Mt 8.19-22)

57 Nanta riyatinllapaqami, uk runa kaynu niran Jesustaqa:

—Taytituy, mayta ritkipismi pullayki rinayani nir.

58 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Surrukunami maĉhayniyjun pununanpaqqa. Chaynulla pariq kurukunapis qushayjun ima. Piru Dyusmanta Shamuq Runapaq-shuypaqami mana kanchu maylapipis umanta sintikuchinanlapaqmapis nir.

59 Chaymantaqa ukta niran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

Chaynu nitinmi chay runaqa niran:

—Taytituy, dijamay rishaq taytay wanutin pampaqraq. Chaymantanami rishun nir.

60 Jesusqa niran:

—Chaqa mana nuqapi kriyiqkunaqami imanutaq wanushakunamaqa chaynu. Chaymi dijay wanushakunaqa paykunapurana pampanakunqa. Ashwan qamqa rir yaĉhachikuy imanumi Dyus mantakun nir ima.

61 Qashan ukqa niran:

—Taytituy, nuqami pullayki rinayani. Piru puntataqa dijamay rishaq wasiypi kaqkunata ‘Rishaqna’ ninaypaq.

62 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Mayqanpis aradunpi aypakusha yapukuyar, ikiman chapakuqnu riqqami, Dyuspa mantakuyninpaqqa mana sirbinchu nir.

10

Jesusmi sitinta akrashankunata kaĉharan yaĉhachikunanllapapaq

1 Chaymantami Amitunchik Jesusqa akraran sitinta * runakunata. Chaynu akrarmi, ishkay ishkay kaĉharan paypa naypantaqa, chay tukuy pwiblukunaman, lugarkunaman rinanpaq karan chaykunaman.

2 Chaymi Jesusqa yaĉhakuqninkunataqa niran:

"Chiqaptami kusichaqa kusala achka. Piru aykalami trabajaqkunaqa. Chayraykumi chay kusichapa amunta mañayllapa, pay kaĉhananpaq trabajaqkunata, paykunana tantananllapapaq nir. †

3 Riyllapana. Piru allita kwintata qukarmi rinkillapa. Chaqa qamkunata kaĉhashurllapaqa uk uyshitakunata surrukunapa rurinta kaĉhaq yupaymi kaĉhashuyanillapa.

4 "Amami apankillapachu qillayta purichina talqitata, alburjata, chaynulla uk llanqikunamatapis. Chaynulla nankunapi mayqanta saludarqa, amami maykaman parlar shankillapachu.

5 Uk wasiman yaykurqa, naypaqtaqa saludakunkillapa kaynu nir: 'Dyus yanapashutinllapami kusa shumaq kankillapa kay wasipiqa'.

---

* **10:1** Wakin iskribikashakunapimi "Sitintay-dus" nin. † **10:2** Kusichananpaq chaykunaqami, Jesuspi tukuy manaraq kriyiqkuna. Kusichapa amunqami Tayta Dyus. Nataq chay trabajaqkunaqa, Dyuspaq yaĉhachikuqkuna.

6 Chaynu nitkillapa, chaypi kaqkuna kusa
shumaqta uyakur intrakatinllapaqa, Taytanchik
Dyusmi shumaqta yanapanqa. Piru mana
kasushutinllapa-shuypaqami mana imapis
kanqachu.
7 Chaynu chay wasipi kusa shumaqta uyakur in-
trakatinllapaqa, chayllapi kidankillapa. Chaymi
chaypi mikunkillapa, upyankillapa imalatapis
qushutinllapaqa. Chaqa uk trabajaqqami pa-
grakayta puytin.
8 "Chaynulla uk pwibluman ĉhatkillapa shu-
maqta intrakar samachishutinllapaqa, mikuyl-
lapa imalatapis qarashutinllapaqa.
9 Chaypi qishaqkuna katinqa, allichar, kaynu
ninkillapa: 'Dyuspa mantakuyninmi, shipchana
qamkunapaqqa' nir.
10 Piru uk pwibluman ĉhatkillapa mana ka-
sushutinllapaqa, waqta kallikunaman yarqunkil-
lapa, kaynu nir:
11 '¡Kay pwibluykillapapa allpankuna kay
ĉhakiyllapapi aypakushanmatapis qamkunapa
naypaykillapapi ĉhaspichikushaqllapa mana
kasumashaykillaparayku! Piru Dyuspa
mantakuyninqami shipchana qamkunapaqqa'
nir.
12 Nishaykillapa: Chay jwisyu diya ĉhamutinqami
chay pwiblupaq kastiguqa kusala mas manchay-
paq kanqa, Sodomamanta runakunamanmatapis
nir.

*Wakinkunaqami Jesuspiqa mana kriyinlla-
pachu*
(Mt 11.20-24)

13 “¡Ay Corazín pwiblu! ¡Ay Betsaida pwiblu!
Kay milagrukunata qamkuna rikanaykillapapaq
rurasha kani, chay milagrukunata Tiro shutiq
pwiblupi, Sidón pwiblupi rurasha katiymaqa,
paykunaqa aykapina Dyuspi kriyir uchankunata
dijar, saqalla raĉhpankunata yakakur, uĉhpapa
anan tasha kanmanllapa.
14 “Piru jwisyu diya ĉhamutinqa, qamkunapaq
kastiguqa mas kanqa, chay Tiro pwiblumanta,
Sidón pwiblumanmatapis.
15 Qamkuna Capernaúm pwiblupi taqkuna,
¿yarpunkillapachu washakar syiluman riyankillapa
kanqa? nir. Ashwanmi qamkunaqa
tukuy tyimpupaq kastigakanaykillapapaqna
itakukankillapa.
16 “Chaqa mayqanpis qamkunata
uyakushuqkunaqa, nuqatapis uyakumayan.
Chaynulla qamkunata disprisyashurllapaqa,
nuqatapis disprisyamayan. Nataq nuqata
disprisyamar-shuypaqa chay kaĉhamasha chayta
disprisyayanllapa”.

Jesús sitintata kaĉhashankunami tikrakamuranllapa

17 Chay sitinta runakuna rishakunaqa, tikrakamuranllapa kusa aligrila, kaynu nir:
—¡Taytituy, tukuy dyablukunapa yarpuyninkunata qampa shutikipi anyatiyllapaqami kasumanllapa! nir.
18 Jesusqa niran:
—Chiqaptami chaynu. Chaqa nuqami rikaray
Dyus unaq syilumanta Satanasta itakamutin, uk
rilampa yupay ratamuqta.

19 Chaynu dyablupa pudirnin kasushunanllapapaqmi pudirta qushurayllapa. Chaymi kulibrakunapa, alakrankunapa rurinpi puritkillapamapis mana imanachishunqallapachu.
20 Piru amami chay dyablupa yarpuyninta anyatkillapa kasushushanllaparaykulaqa aligriyayllapachu. Ashwanmi masta aligriyayllapa unaq syilupi shutikillapa iskribikashanrayku.

Jesusmi aligriyaran
(Mt 11.25-27; 13.16-17)

21 Chay kutillami, Jesusqa Santu Ispiriturayku kusalata aligriyar niran:
"¡Taytay! Qammi kay pachapa, unaq syilupa amun kanki. Chayraykumi alabashuni. Chaqa qamqami kananqa chay mana kwintachaypaqla kaq runakunata intrachishayki unay chay kusa yaĉhaq, kusa intrakaq runakunata pakar mana intrachishaykitaqa. Chaynumiri Taytituy. Chaqa qammi chaynu kananpaqqa munashayki kasha" nir.
22 Chaynullami Jesusqa niranpis:
"Taytaymi tukuy imata qumasha rikanaypaq. Piru manami mayqanpis riqsimanchu Dyuspa Wamran kani nirqa. Ashwan Taytaylami riqsiman. Chaynulla manami mayqanpis Taytaytaqa riqsinllapachu. Ashwan nuqa Wamranlami riqsini. Chaynu Wamran kashayraykumi mayqantapis riqsichinashaytaqa riqsichiyta puytini".
23 Chaynu nirqa, yaĉhakuqninkunaman tikrakar paykunalata niran:
"Kusa shumaqmi kanqallapa, qamkuna kay rikayashaykillapata rikaqkunaqa.

24 Chaqa nishaykillapapis: Dyuspa achka ri-
maqninkuna, mantakuq runakuna ima, kanan
rikayankillapa chayta, chaynulla uyapayankil-
lapa ima chaytaqa, rikayta uyapayta ima munaql-
lapa. Piru paykunaqami michka chaynu mun-
armapis mana rikaranllapachu chaynulla mana
uyaparanllapalamapischu” nir.

*Samariamanta runapaqmi Jesús kumpara-
syunta ruraran*

25 Chaymanta Moisés mantakushanta uk kusata
yaĉhar yaĉhachikuqmi, ima ninqashi nir, kaynu Je-
susta tapuran:
—Yaĉhachikuq Taytituy, ¿imatana rurayman
tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir.
26 Jesusqa niran:
—¿Imatataq nin Dyus nitin Moisés mantakushan-
piqa? ¿Imatataq liyiyanki?
27 Chaynu nitinmi chay yaĉhar yaĉhachikuqqa ni-
ran:
—Taytayki Dyusta munay tukuy shunquykiwan,
bidaykiwan, jwirsaykiwan, yarpuynikiwan ima. ‡
Chaynulla llakiy runa masikikunapaq, imanutaq
qampa kwirpuykillapaq llakinki chaynulla nir.
28 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:
—Allintami nishayki. Chayta rurarqami, tukuy
tyimpupaqna kawsanki nir.
29 Piru chay yaĉhar yaĉhachikuqqa, chay
tapukushanpaq kwintata qukar mana pinqaypi
kidanar kaynu niran Jesustaqa:
—¿Pitaq runa masiyqa?

‡ **10:27** Masta intrakanarqa rikashunllapa Deuteronomio 6.5; Levítico 19.18.

30 Chaynu taputinmi, Jesusqa Israelmanta uk
runata ima pasashanta kaynu nir parlaran:

“Israelmanta uk runami nanta riyaran
Jerusalenmanta Jericuman. Chaymantami
suwakuqkuna rikarimur payta arkar limpu
raĉhpanlamatapis kitaranllapa. Chaynu rurarmi
kusata qischar, wanushata yupay dijar riranllapa.

31 “Piru imanupiĉhi uk kura chay nanta
pasayaran. Chayna chay qischakasha runa
usuraqta rikarqa, uklawllaman chapakur mana
rikaq tukur, pasar riran.
32 Chaynullami levipa ayllunmanta Dyusta
aduranannllapa wasipi sirbikuqpis, chayta
pasayaran. Piru paypis chay qischakasha usuraq
runata rikarqa, uklawllaman chapakur mana
rikaq tukur, pasar riran.

33 “Piru Israel runakunapaq uk mana kwin-
tachaypaqla Samariamanta runami, chay nanl-
lata pasayarqa chay runa qischakasha usuraqta
rikarqa, chay pay-shuypaqa kusata llakiparan.
34 Chaymi, chay runaman qimikar,
lisyakashankunata rimidyaran asaytiwan, ubapa
yakun binuwan ima. Chaymanta raĉhpakunawan
wataran. Chaynu rimidyarmi, burritunpa anan
tachir samananllapa uk wasiman apar kuytaran.

35 “Chayna allaqninqa, chay Samariamanta
runaqa ishkay qillaysituta urqur chay wasipa
amunta qur, kaynu niran: ‘Kay runitutami kuy-
tapamay. Imanupi masta gastatkiqa tikrakamur
pagrashayki’ nir”.

Chaymanta Jesusqa niranpis:

36 —Chaynu kay kimsakuna qischakasha runata
rikashanpaq parlashushaymantaqa, ¿mayqannin-
taq paypa kwirpunllata yupay runa masinta kuy-
taran?
37 Chaynu Jesús nitinmi, chay yaĉhar
yaĉhachikuqqa niran:
—Chay kusalata llakipar yanaparan chaymi, nir.
Jesusqa niran:
—Chaynu katinqa qampis rir chayllata ruray
nir.

Jesusmi Martawan Mariapa wasinpi

38 Chaymantami Jesusqa chay maymanĉhi
riyaran chayman riyarqa, ĉharan uk pwiblituman.
Chaypimi, uk warmi Marta shutiq, wasinpi
samachiran.
39 Kay Martami uk irmanayjun kaq. Paymi shu-
tiq María. Chay Mariami Jesuspa ĉhakilanpi taran
uyakunanpaq Jesús nishanta.
40 Piru Martaqa, imankuna ruranapaq kusa
achka katin Jesusman qimikar kaynu niran:
—Taytituy, ¿manachu qamqa yarpunki irmanay
pullayki katin nuqala imatapis rurani nirqa?
Willay yanapamanqa nir.
41 Piru Jesusqa, niran:
—Marta, Marta, kusatami yarpunki, chaynulla
llakinki tukuy imaykikunalapaq.
42 Piru uklami allinqa; Mariaqami shumaq
kaqninta akrasha paypaqqa. Chaymi mayqanpis
akrashan chaytaqa mana kitanqachu nir.

11

Jesusmi yaĉhachikun Dyusman mañakunanllapapaq
(Mt 6.9-15; 7.7-11)

1 Uk kutimi, Jesusqa uk lugarpi mañakuyaran.
Chaymanta tukchitinnaqa yaĉhakuqninkunamanta
ukninqa kaynu niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, yaĉhachimayllapa Dyusman mañakuyta, imanutaq Juan yaĉhakuqninkunata yaĉhachiran chaynulla.

2 Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Qamkunaqa kaynu nir mañakuyllapa:

‘[Unaq syilupi] Taytayllapa,
qammi kusa allinpaq riqsikanki.
Shamuy-ari qamla kay pachapiqa mantamanaykillapapaq.
[Qam munashaykinullami kay pachapi rurakanqa
imanuĉhi unaq syilupi ruranki chaynulla].
3 Kananllami chay ministiyashayllapa mikuyta qumayllapa.
4 Mana allinta rurashayllapamantapis pirdunamayllapa,
imanuĉhi nuqakunapis mana allinta ruramatinllapapis pirdunanillapa chaynulla.
Amami uchakunayllapapaqqa dijamankillapachu.
[Ashwanmi chay riqchaq mana allinkunamantaqa washamayllapa]’.

5 Chaynullami Jesusqa niranpis:

“Imanupi amiguykillapapa wasinman ĉhaypi tuta rir, kaynu ninkimanllapa: ‘Amiguy kimsa tantitata pristamay.

6 Chaqa uk amiguy chayraqla ĉhamun wasiy-
man. Chaymi mana imalapis kanchu qaranaypaq'
nir.
7 "Chaynu nitkillapaqami, chay ukqa rurimanta
nishuyanqallapa: 'Ama qillakachimaychu,
punkuqami kirparayanna. Chaymi nuqa,
chaynulla wamraykunapis mantapina kanillapa.
Manami sharimuyta puytinichu imata
qushunaypaqpis' nir.
8 Chaymi nishaykillapa: Amiguykillapa kar,
mana das sharimur qushurllapamapis, kusata
mañayatkillapaqa qushuyanqallapa tukuy minis-
tishaykillapataqa.
9 "Chaynullami nishaykillapapis: Dyusman
mana shaykuq mañakuyllapa; paymi
qushunqallapa. Tukuy ministishaykillapata
maskayllapa; Dyusmi tarichishunqallapa.
Chaynulla punkumanta mana shaykuq
qayakuyllapa; chaymi payqa punkunta kiĉhar
yanapashunqallapa.
10 Chaqa mayqan mañakuqpismi tarikun
mañakuyashantaqa. Chaynulla mayqan
maskakuqpismi, tarin maskayashantaqa.
Punkupi mayqan mana shaykuq qayakutinpismi,
punkunta kiĉhar yanapanllapa ima.
11 "¿Mayqannikillapataq, wamraykillapa [tantata
mañashutinllapaqa rumita qunkimanllapa, man-
aqa] piskaduta mañashutinllapaqa, largu kuruta
qunkimanllapa?
12 ¿Manaqachu runtuta mañashutinllapaqa,
alakranta qunkimanllapa? ¡Manami!
13 Chaqa qamkuna kusala malu runakuna
karmapismi, wamraykillapataqa allin

imakunata qunkillapa. Chaymi ashwan ¡unaq syilupi Taytaykillapamaqa, Santu Ispiritunta mañatkillapamapis qushunqallapa!”

Jesustami uchacharanllapa dyablupa pudirninwan nir
(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

14 Uk kutimi Jesusqa, uk runata dyablupa yarpuynin mudu dijasha katin, chay runamantaqa itakuyaran. Chaymanta chay dyablupa yarpuynin lluqshitinqa, chay runaqa rimaq qallariranna. Chaymi runakunaqa kusa dispantakasha kidaranllapa.
15 Piru wakinkunaqami niranllapa: “Chay dyablupa mantaqnin Beelzebú shutiqmi, wak runataqa pudirninta qusha runakunamanta dyablupa yarpuyninkunata itakunanpaqqa” nir.

16 Chaymi ukkunaqa mabir ima ninqashi nir, kaynu niranllapa: “Chiqapta syilumanta shamushayki nir yaĉhanayllapapaqqa uk milagruta ruray” nir.
17 Piru Jesusqami, paykuna imatami yarpuyan nir yaĉhashanrayku kaynu niran:

“Mayqan pwiblupis paykunapura ĉhiqninakurqa wakman kayman limpu chiqanchakar tukukanllapa. Chaynulla uk ayllupis paykunapura ĉhiqninakurqa limpu limpu wakta kayta shikwakanllapa.
18 Chaynullami, chay dyablukunapis ĉhiqninakurqa ¿imanuna kusata mantakuytaqa puytinmanllapa? Kaytaqami chaynu nishunillapa, qamkuna chay Beelzebú pudirta

qumasha katinshi chay dyablupa yarpuyninta itakuyta puytini nimashaykillaparayku.

19 Piru qamkunaqami ninkillapa nuqapaq: ‘Beelzebú pudirninta qusha katin dyablupa yarpuyninta runakunamanta itakun’ nir. Chaynu katinqa, ¿qamkunamanta wakinnikillapaqa mayqanpa pudirninwantaq dyablupa yarpuynintaqa itakun? Chaqa paykunallami intrachimanchik qamkunaqashi limpu pantasha puriyankillapa nir.

20 Allita kwintata qukayllapa: Nuqaqami dyablupa yarpuynintaqa runakunamanta itakuni Dyuspa pudirninwan. Chaynuqami intrachimanchik, Dyuspa mantakuyninqami qamkunamanqa ĉhamushana nir.

21 “Chaqa uk runa kusala pulsuyjun alli kamakashala wasinta kuytatinqami, mayqanpis mana iman kaqtapis suwayta puytinllapachu.

22 Piru paymanta uk kusa pulsuyjun mas allita kamakasha shamurmi chay runataqa binsiyta puytin. Chaymi chay allita kamakashanpi kunfyakayashanmatapis kitar, chay wasinpi iman kaqkunamatapis limpula tantakun. Chaynuqami ashwan payna tukuy imapa amunqa kidan.

23 “Chaymi nishaykillapa: Nuqapaq mana allinta rimaqqami nuqapaqa kuntray. Chaynulla nuqawan mana tantakuqpismi ashwan shikwakun nir”.

Dyuspi mana allita kriyishanrayku dyablupa yarpuynin qashan tikrakamun
(Mt 12.43-45)

24 Jesusqami niranpis:

“Uk runamanta dyablupa yarpuynin lluqshirqami, chunllaq chaki pachakunapi purin, maylapipis samananpaq maskakur. Piru maypipis samananpaq mana tarirqami kaynuta yarpun: Tikrakashaq chay maymantaĉhi lluqshimushay wasiyman nir.
25 Chaynu tikrakamurqami, chay runataqa uk shinalla wasi kusalata pichakar kamakashata yupay tarin.
26 Chaynu tarirqami tikrakar rin tarimuq syiti paymanta kusala mana allin ispiritu masinkunata. Chaymantami tukuynin pulla chay runapa kwirpunmanqa yaykunllapa taq. Chaynu katinmi chay runaqa kusala llallinna tikrakan, punta kashanmantaqa” nir.

Mayqankunami kusa shumaqqa kanqallapa

27 Kaykunata Jesús ninankamanqa, uk warmi chay runakunapa rurinmanta kusa jwirtita niran:
—¡Kusa shumaqmi kanqa chay warmi qamta wamrakur winachishusha chayqa!
28 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:
—¡Ashwanmi kusa shumaqqa kanqallapa, Dyus rimashanta uyakur, kasuqkunala! nir.

Jesustami mañaranllapa qashan uk milagruta rurananpaq

(Mt 12.38-42; Mr 8.12; Mt 5.15; 6.22-23)

29 Chaykamanmi, kusa achka runakuna tantakayaranllapa Jesuspa ridurninmanqa. Chaymi payqa qallariran rimaq kaynu nir:
“Kananmanta runakunaqami kusala mana allin yarpuyniyjun. Chaynu karmi mañamanllapa uk milagruta ruratiy yaĉhananllapapaq

chiqaptachu Dyusmanta shamusha kani nir. Piru manami milagrutaqa rurashaqchu. Ashwanmi Dyusmanta shamusha kani nirqa Jonasta yupaylla pasamatinraq munarqa intrakankillapa.

30 Chaqa Dyus imanutaq Jonaswan uk milagruta ruratin Ninivimanta runakuna kriyiranllapa, chaynullami Dyusmanta Shamuq Runapis wanur kimsa diyamanta kawsamutinraq kay tyimpupi runakunapis munarqa intrakanqallapa.

31 “Chaynulla chay surlawmanta gubyirnapis chay jwisyu diyapiqa sharimur, qamkuna kanan tyimpupi mana kriyinaqkunapaqpis rimanqa kastigakashana kayankillapa kanqa nir. Chaqa chay gubyirnaqami largu maymanta shamuran, gubyirnu Salomón kusala yaĉhayninwan yaĉhachikuqta uyakuq. Piru kay naypaykillapapi kaqqami kusa mas gubyirnu Salomonmanta kar yaĉhachikutinmapis mana kasunkillapachu.

32 “Piru maydiya jwisyu diya ĉhamutinqami chay Nínive pwiblumanta kaqkunaqa sharimunqallapa. Chaymi ashwan qamkuna Dyuspi mana kriyishaykillaparayku rimanqa kastigakanaykillapapaq. Chaqa Nínive pwiblumanta runakunaqami Jonás, Dyuspaq parlakutinqa uchanllapata dijar kriyiranllapana. Piru kanan kay naypaykillapapi kaqqami Jonasmantaqa mas ima kar, qamkunata willashutinllapapis mana kriyinkillapachu.

33 “Chaynulla manami mayqanpis uk lamparata kachkarqa pakapaylapi, manaqa kajunpa rurinpichu ĉhuranllapa. Ashwanmi unaqlapi ĉhuranllapa,

tukuy chayman yaykuqkuna achkiraqlapi kananllapapaq.
34 Piru nawikillapakuna imanutaq lamparamaqa kusala shumaq allinta achkirachikun chaynu kwirpuykillapapi katinqa, tukuy kwirpuykillapaqa kusala shumaqta achkirachikuq yupaylana kanqa. Nataq nawikillapakuna kusala mana allin katinqa, kwirpuykillapapis tutaparaqllapi yupay kanqa.
35 Chayraykumi allita kuytakankillapa. Chaqa chay kwirpuykillapapi achkirachikuqqakish tutaparaqpaqmana tikrakatin.
36 Chaqa tukuyla kwirpuykillapa achkila katinqami, manana tutaparaqllapi yupaynachu kankillapa. Chaynuqami uk lampara kusala shumaqta tukuypaq achkirachikuq yupayna kankillapa”.

Jesusmi fariseukunata ima anyaqnulla willaran (Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

37 Chaymanta Jesús rimar tukchitinnaqa uk fariseo runa, Jesustaqa aparan wasinman mikunanllapapaq. Chaymi Jesusqa chay wasiman yaykur, misaman taranna.
38 Piru chay fariseo runaqami kusalata yarpupakuran, Jesús manaraq mikuyar chay paqakuna kustumrita mana rurashanrayku.
39 Chaymi Amitunchik Jesusqa niran:

—Qamkuna fariseo runakunaqami, imanutaq uk kupata, manaqa platuta waqtanlawlata pichashamaqa rurinqa tiqtilla kidan chaynu, kusala bwinu yupay tukunkillapa. Piru ukkunata

yanapanaykillapamantaqa kusalata munapakur,
mana allinta rurankillapa.
40 ¡Runa yarukuna! ¿Manachu yaĉhankillapa, Tayta
Dyusmi waqtalawta, rurilawtapis rurasha nirqa?
41 Chayraykumi chay wakchakunapaq tukuyla
shunquykillapawan llakir, yanapayllapa.
Chaynuqami Dyuspaqqa intirulana kusa allin
kankillapa.
42 "¡Akaw fariseo runakuna! Qamkunami minta-
manta, rudamanta, chaynulla tukuy ima mal-
lkikunamantapis, dyis partin kaqmanta uksi-
tuta qunkillapa Dyuspaq nir. Piru Dyus man-
takushanpi nin: Ukninchikkunawan imatapis
karanta ruranapaq, llakipakunapaq, paylapi kriy-
inapaq niyan chaytaqami mana rurankillapachu.
Ashwanmi kay yarpuchishushayllapata ruranki-
manllapa naypaqtaqa, chay rurayashaykillapat-
apis ama dijarchu.
43 "¡Akaw qamkuna fariseo runakuna!
Qamkunami chay tantakananllapa wasiku-
napiqa, munankillapa kusa shumaq
samanakunapi samachishunanllapata,
chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta
saludashunanllapata ima.
44 "¡Akaw [Moisés mantakushanta yaĉhar
yaĉhachikuqkuna, chaynulla] fariseo runakuna,
[qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq
kuchi runakunala kankillapa]! Imanutaq uk
pampakashamaqa mana rikaypaqlla katin
runakunaqa mana yaĉharchu ananpi sarukur
purinllapa, chay yupaymi kankillapa".
45 Chaynu Jesús nitinqa, Moisés mantakushanta
yaĉhar yaĉhachikuqkunamanta ukninqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, chaynu nirqami nuqakunatapis uyachimayankillapa nir.
46 Piru Jesusqa niran:
—¡Akaw qamkuna Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunapis, imanankillaparaq! Qamkunami kusa llashaq kargata aprichiq yupay runa masikikunata imata ruranapaq nir mantankillapa. Piru chay niyashaykillapataqa mana pitilamatapis kumplinaykillapapaqqa yarpunkillapalamapischu.
47 “¡Akaw qamkuna, Dyuspa unay rimaqninkunata wanuchir pampashanllapapa ananpi wasikunata yupay ruraqkuna! Chaqa paykunataqami qamkunapa unay rukuykillapakuna wanuchiranllapa.
48 Chaynuqami intrachimanchikllapa, qamkunapis chay unay rukuykillapakuna rurashannulla rurankillapa nir. Chaqa paykunami Dyuspa unay rimaqninkunata wanuchiranllapa. Chaymi ashwan chay pampakashankunapa ananpi wasikunata yupay rurankillapamapis.
49 “Chayraykumi Dyusqa kusa yaĉhayninwan kaynu niran: ‘Kaĉhamushaqmi nuqapaq rimaqkunata, apustulkunata ima. Chaymi wakinkunataqa wanuchinqallapa. Nataq ukkunapata-shuypaqa ikinkunapi purinqallapa qischananllapapaq’ nir.
50 Chaymi Tayta Dyus tukuy imata rurashanmanta-pacha paypa rimaqninkunata, ukkuna wanuchisha katinllapamapis, kay tyimpupi runakunatana allita rikar kastiganqa.
51 Chaynullami Dyusqa rikar yaĉhanqa Abelta wanuchishanmanta-pacha Zacariaskaman.

Chaqa Zacariastami, Dyusta aduranan llapa altarpa yatalanpi wanuchiranllapa. Chayraykumi nishunillapa: Dyusqami kastiganqa tukuy chaykunapaqqa, kanan tyimpupi runakunatana nir.

52 “¡Akaw, qamkuna Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna! Qamkunami Tayta Dyuspaq allita intrakar washakananllapataqa mana munankillapachu. Chaynulla qamkunapismi mana munashaykillaparayku mana washakankillapachu. Chaymi ashwan wakinkuna intrakar ima washakananllapapaqmapis mana dijankillapachu”.

53 Chaymanta Jesús chaynu nitinqa, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chay fariseukuna imaqa, kusata piñakuranllapa. Chaymi Jesustaqa ukmanta ukmanta tapur, kusalata qillakachiranllapa.

54 Chaynuqami tapuranllapa imalatapis mana allinta nitinqa, chaylapaq uchachananllapapaq nir yarpur.

12

Fariseukunapa mana allin yaĉhachikuyninkuna (Mt 10.26-27)

1 Chaykamanqami, allipla achka runakuna Jesús kashanmanqa, kumsanakuypa, saruĉhanakuypa ima tantakaranllapa. Chaymi, Jesusqa yaĉhakuqninkunalata, kaynu niran:

“Kuytakayllapa chay fariseo runakunapa libaduranllapamanta. Chaqa paykunaqami Dyuspaq yanqa illaqta yaĉhachikuq yupay tukunllapala.

2 Piru tukuy imapis pakaplla kaqkunaqa man-
ami pakapllaqa kidayta puytinchu. Chaymi tukuy
pakaplla kaqtaqa allita yaĉhakanqa.
3 Chayraykumi tukuy imata qamkuna
pakakuqnula rimatkillapamapis, tukuyla
uyapanqallapa. Chaynulla punkuykillapata
kirpakur upallala rimashaykillapamatapismi,
uk wasipa ananman iqar rimasha kankimanllapa
yupayna, tukuyla yaĉhanqallapa.

Amami runakunataqa manchashunchu (Mt 10.28-31)

4 "Amiguykuna nishaykillapapis: Chay mayqan
wanuchishunaqkunataqa ama manchankilla-
pachu. Chaqa kwirpuykillapata wanuchirqami
manana mas imata rurashuyllapatapis
puytinqanachu.
5 Chaymi willashaykillapa: Mayqanĉhi
wanuchishushallapana karqa, kusala
pudirniyjun kashanrayku tukuy tyimpupaq
infyirnupi qischakanaykillapapaq itakushuyl-
lapata puytiqta manchayllapa nir. Chay
nishushayllapataqa, chiqapta manchayllapa.
6 "Ma willamayllapa: ¿Manachu sinku pariq ku-
ritukunata ishkay qillaysitulapaqmapis rantikun-
llapa? Chaynu paykuna yanqa mana sirbiq katin-
mapismi Taytaykillapa Dyusqa kusalata kuytan.
7 Piru qamkuna chay achka kuritukunamanta
mas sirbiq kashaykillaparaykuqa, ¿imanunari
mana kuytashunqallapa? Chaqa payqami
aqchaykillapamatapis uklapi uklapi allita
yupasha purichiyan. Chaynu katinmi ama
imalapaqpis manchakunkillapachu.

Runakunapa naypanpimapis Jesuspaq rimankillapa
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

8 “Nishaykillapa: Mayqanpis runakunapa naypanpi nuqapaq mana pinqakur faburniy rimatinqa, nuqa Dyusmanta Shamuq Runapis, paykunapaqqa faburnin rimashaq, Dyuspa angelninkunapa naypanpiqa.
9 Nataq mayqanpis tukuypa naypanpi, nuqata mana kwintachamatinqa, nuqapis paykunataqa mana kwintachashaqchu Dyuspa angelninkunapa naypanpiqa.
10 “Piru Dyusmanta Shamuq Runapaq tukuy kuntran rimatinllapamapis, Dyusqami pirdunanqa. Piru Dyuspa Santu Ispiritunpaq kuntran rimatinllapa-shuypaqa mana pirdunanqachu.
11 “Imanupi qamkunata chay tantakananllapa wasikunaman, manaqa jwiskunaman, wakin karguyjunkunaman apashutinllapaqa amami yarpupakunkillapachu, imata nirmi washakashaq, manaqa imatana nishaq nirqa.
12 Chaqa tapushutinllapa rimanaykillapapaqqami Dyuspa Santu Ispiritun yaĉhachishunqallapa imata rimanaykillapapaqmapis”.

Tantyakar, ama imanchiklapi kunfyakashunllapachu

13 Chaymantaqa, chay tantakasha runakunamanta, uk runami Jesustaqa niran:
—Yaĉhachikuq Taytituy, ukniyta willapamay qumananpaq nuqapa partiy irinsyayta nir.

14 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—Amiguy, ¿pitaq nuqataqa nimasha qamkunapaq jwisnikillapa kar irinsyaykillapata partishunayllapapaqqa? nir.

15 Jesusqa niranpis:

—Kuytakar, ama kusa imayjunla kaytaqa munayllapachu. Chaqa manami kusa imayjun karlachu, kawsaytaqa puytinchik.

16 Chaynu nirqa, uk kumparasyunta kaynu nir paykunataqa parlaran:

"Karanmi uk kusa imayjun runa. Paymi uk kutiqa ĉhakran tarpukashakuna allipta winatin kusalata kusichakuran.

17 Chaymantami, chay kusa imayjun runaqa kaynuta yarpuran: ¿Imatana rurashaq? Chaqa manami kanchu maypi mikunayta ĉhurakunaypaqqa.

18 Chaynu yarpuyarqa, niran: 'Yaĉhaninami, ĉhurakunay wasiyta ratachir mushuqmanta qashan kusa atunta shachishaq, chaypina ĉhurakunaypaq kusichakushayta, chaynulla tukuy imaykunata ima' nir.

19 Chaynu nirnaqa, niranpis: 'Chaymantaqa nuqalla nikashaq: Taytituy, kusala achka mikunayjun achka añupaq kanki. Samar mikuy, upyay, kusa aligrilla kawsay nir'. Chaynu nir ima, chay runaqa kusata yarpuyaran.

20 "Piru Dyusqami chay runataqa niran: '¡Runa yaru! Kanan tutallami wanunki. Wanutkiqa, ¿pipaqtaq kidanqa chay imaykikunaqa?' nir.

21 "Chaynumi pasanqa chay runakuna kusalata imanllapakunata payllapaq tantakuqkunataqa.

Chaqa kaypi kusa imayjun kaqqami, Dyuspaqqa
mana imayjunlamapischu kanqa”.

Dyusmi wamrankunataqa kuytan (Mt 6.25-34)

22 Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata ni-
ran:
“Kayta nishaykillapa: Amami imatana
mikushaq kawsanaypaq nirqa yarpu-
pakunkillapachu. Chaynulla amami ima
raĉhpawanna kwirpuyta mudachishaq nirqa
yarpupakunkillapachu.
23 Chaqa kawsananchikmi masta sirbin
mikuymantaqa. Chaynulla kwirpunchikpis
masta sirbin raĉhpamantaqa.
24 “Rikayllapa pariq kurukunata.
Paykunaqa manami tarpukur urqukunl-
lapamapischu. Chaynulla manami maypi
ĉhurakunanllapalapaqmapis kanchu. Piru,
imanutaq ashwan Dyusqa paykunataqa qaran
ima. ¡Allita yarpuyllapa, qamkunaqami
chay kurukunamantaqa ashwan kusa masta
sirbinkillapa!
25 “Chayraykumi tapushaykillapa: ¿Chaynu
kusalata yarpupakurqachu, imanu kashaykil-
lapamantaqa midyu mitrullataqa winayta
puytinkimanllapa? ¡Manami! *
26 Chaynu yarpupakur mana mas winayta ima
puytirqa, ¿imapaqtaq ‘Imanuraq kawsashaq’ nirqa
yarpupakunkillapa?

---

* **12:25** Kaynupismi intrakayta puytinchik: ¿Chaynu kusalata yarpupakuyatkillapa wanunaykillapapaq ura ĉhamutinqachu uk diyallataqa mas kawsayankillapa kanqa? ¡Manami!

27 “Allita kwintata qukayllapa imanutaq
liryukunamaqa winar, mana trabajanchu
chaynulla mana puchkakunlamapischu.
Piru paykunaqami kusala shumaqta
tuktukustunmapis. Chaymi nishaykillapa:
Gubyirnu Salomonmapis kusala ĉhaniyjun
raĉhpanwan mudakurmapis manami chay
tuktitukuna yupayqa lusiranchu.
28 Chaqa Dyus kanankuna chay tuktitukunata
winachir kusa shumaqta lusichitinmapis,
allaqkunaqa rupar imana tukukanqallapa.
Chaynu karmi qamkunataqa ashwan kusala mas
shumaqta ima mudachishunqallapa. Piru chaynu
yaĉharqa, ¿imapaqtaq Dyusninchikpi manaraq
allita kriyinkillapa?
29 “Chayraykumi ama llakir yarpupakuylla-
pachu ¿imatana mikushun? ¿imatana upyashun?
nir imaqa.
30 Chaqa tukuy chaykunapaqqami Dyuspi mana
kriyiqkuna chaynuqa yarpupakur kawsanllapa.
Piru qamkunapaqqami Taytaykillapa yaĉhayanna,
imatami ministinkillapa nirmapis.
31 “Chaymi qamkunaqa Taytaykillapa Dyus
mantakuyashanlapina yarpur kawsayllapa.
Chaynuqami payqa ima ministishaykillapapipis
yanapashunqallapa.

Syilumanta imanchikkunapaq yarpushunllapa (Mt 6.19-21)

32 “Qamkunaqami nuqapa uyshitaykuna
kashaykillaparayku ama manchakuyllapachu.
Chaqa qamkuna aykala katkillapamapismi

Taytaykillapaqa kusalata llakipashurllapa, paypa
mantakuyninpina kanaykillapapaq nisha.
33 Chaymi nishaykillapa: Tukuy imaykillapaku-
nata rantikur, ministiqkunata yanapayllapa.
Chaynu yanapakurqami syilupi mana
tukukaq imaykillapatana tantakuyankillapa.
Chaqa syilumanqami suwakuqkunaqa mana
yaykunchu, chaynulla manami imakunapis
pumpinlamapischu.
34 Chaymi unaq syilumanta mana tukukaq
imaykillapapaq chapakur yarpuyatkillapaqa
syilumanta kaq imaykillapalapina kanqa
yarpuynikillapaqa.

Allita kamakashalanami kayllapa

35 “Listuna kayllapa alli raĉhpaykillapata
yakakusha, lamparitaykillapata kachkar
charikusha.
36 Listuna kayllapa, imanuĉhi sirbikuqkuna
patrunnin kidamyintuman rir, wasinman
ĉhamutin punkuta kiĉhananpaq alamirala tanllapa,
chaykuna yupay.
37 Chaymi chaynu alamirala kaqkunaqa kusa
shumaqna kanqallapa. Nishaykillapami: Chaynu
sirbikuqkunataqa patrunnin ĉhamurqa, payna
ashwan misaman samachir mikuymatapis
sirbiyanqa.
38 Chaynulla kusa shumaqmi kanqallapa,
chaynu patrunnin ĉhaypi tuta, manaqa achkiyaypi
ĉhatinmapis, rikĉhakur alamirala kaqkunaqa.
39 Chaqa allita yarpuyllapa: Uk wasipa amun
imurasmi uk suwakuq ĉhamuyan suwamaq nir

yaĉharqa, imuraspis rikĉhakushala kar, mana dijan-
manchu mayqanpis wasinman yaykur suwanan-
llapataqa.
40 Chaynullami qamkunapis, imuraspis alami-
rala kayllapa. Chaqa manapis yarpuyatkillapami,
Dyusmanta Shamuq Runaqa shamunqa”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran allin, mana allin sirbikuqwan
(Mt 24.45-51)

41 Chaymantami Pedruqa Jesusta tapuran:
—Taytituy, ¿kay kumparasyuntaqachu nuqaku-
nalapaq rurashayki, manaqachu tukuypaq?
42 Chaymi Jesusqa niran:
“Uk runami sirbikuqninta, wasinpi kaq
wakin sirbikuqninkunata uranlapi qarananpaq
nir inkarganman. Chaymi chay sirbikuqqa
patrunnin nishannula rurar, kusa alamirala
kaqta tarinman.
43 Chaynuta chay sirbikuqta patrunnin
taritinqami, chay sirbikuqqa kusala allinpaqna
riqsikasha kanqa.
44 Chiqaptami nishaykillapa: Chay patrun chay
sirbikuqta pay nishanlata ruraqta tarirqami, ash-
wan tukuy iman kaqtapis pay rikananpaqna
quyanqa nir.
45 Piru imanupi chay sirbikuq mana allin
yarpuyniyjun kar, chay patrunnin mana das
ĉhamuyanqachu nir yarpur, chay ullqu kaq, warmi
sirbikuq masinkunata qischar, mikur upyar
maĉhar ima tar,
46 mana imuras ima diya ĉhamuyanqa nir
yaĉhayatinchu, patrunnin ĉhamur chaynu ruraqta

tarirqami, kusala saqra manchakuypaqta kastigayanqa Dyusta mana kasuq runakunata yupaylla.

47 “Chayraykumi uk sirbikuq imatami rurananta munayan patrunnin nir yaĉhar, mana listu kashanrayku mana rurarqami kusala llakiypaqtana kastigakanqa.

48 Piru imanupi, uk sirbikuq mana imatapis yaĉhar mana allinkunata ruraqta-shuypaqa tantyarkaqta kastigakanqa. Chaymi nini chay mayqantaĉhi masta quyanchik chaytaqa, masta mañanchikpis. Chaynulla chay mayqantaĉhi masta kunfyanchik, chaytapis masta rurachishun.

Jesusraykumi chiqanchanakunqallapa (Mt 10.34-36)

49 “Nuqaqami kay pachamanqa shamusha kani ninata kachkaq. ¡Chaymi nuqaqa, nina kachkakashana kanman nir yarpuni!

50 Piru manaraq kaykuna katinqami, naypaq-taqa allipta qischamanqallapa. ¡Rikamashaykilla-panu yarpuyniypimi allipta qischakayani, chay saqra qischakanay diya ĉhamunankaman!

51 Amami qamkunaqa yarpunkillapachu: Jesucristo shamushanraykumi manana qischakashunllapanachu nirqa. Chaqa nuqa shamushayraykumi manana pulla ima shumaqnachu kawsankillapa.

52 Chaqa kananmantami uk runa sinku ayl-luyjunmanta nuqarayku limpu chiqanchanakun-qallapa. Chaymi chay kimsa kaqkunaqa chay ishkaykuna nuqapi kriyiqkunata kuntrayanqa.

Manaqa chay ishkaykuna chay kimsa kaqkuna nuqapi kriyishakunata kuntrayanqa.
53 Chaynullami nuqapi kriyishanrayku, uk runapis wamranpa kuntran tikrakanqa. Nataq ullqu wamraqa taytanpa kuntran tikrakanqa. Chaynulla uk warmipis warmi wamranpa kuntran tikrakanqa. Nataq warmi wamranpis mamanpa kuntranna tikrakanqa. Chaynulla uk swigrapis llunchuyninpa kuntranna tikrakanqa. Nataq uk llunchu-shuypaqa swigranpa kuntranna tikrakanqa”.

Tyimpupaq yaĉhashaykillapanumi Dyuswan shumaqchakayllapa
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13; Mt 5.25-26)

54 Jesusqa niranpis runakunataqa:
“Qamkuna rupay chinqananlawmanta puktay shamuqta rikarqa, yaĉhankillapana tamya ishkinqa, nir. Chayqamiri chiqapta chaynu.
55 Chaynulla surlawmanta wayra shamutinqa, qamkunaqa yaĉhankillapana kaluryanqa, nir. Chay nishaykillapanumi kaluryan chiqapta.
56 ¡Dyusta yanqa kasuq tukuq runakuna! Chaynu syiluta, pachata ima chapar allita yaĉharqa, syilumanta shamuq kay tyimpukunapi imata ruratin rikarmapis, ¿imapaqtaq mana intrakankillapa?
57 “¿Imapaqtaq mana yaĉhankillapa, imataq allin imataq mana allin nirqa? Allita rikayllapa chay allinkunata.
58 Chayna karguyjunkunaman mayqan qayachishutin rirqa, ashwan chay qayachishusha chay runawanqa shumaq parlayllapa. Chaynu

parlatkillapaqami manana karguyjunkunapiqa purichishunqanachu. Chaqa jwisman apashutinqa, jwisqa qukushunqa gwardyakunaman. Chaymi paykunaqa ashwan karsilman itashunqallapa.

59 Chaymantaqa tukuy dibikushaykita pagrakur lluqshimunki. Manaqa mana lluqshimunkichu”.

13

Dyusman mana tikrakarqa kastigakanqallapa

1 Chay tyimpukunallapimi, wakinkuna riranllapa Jesusta rikaq. Chaymi parlaranllapa imanumi Pilato mantakutin Galileamanta ayka runakunata wanuchishanpaq. Chaynulla imanumi chay wanushakunapa yawarninta, chay ufrindapaq animalkunata wanuchishanllapakunapa yawarninwan piĉhusha nir ima.

2 Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran paykunataqa:

“¿Qamkunaqachu yarpunkillapa chay wanusha runakunaqa Galileamanta wakin runa masinkunamantaqa mas uchayjun kashanrayku wanusha nir?

3 Nishaykillapa: Manami chayqa chaynuchu. Qamkunapismi Dyusman mana tikrakarqa, chaynu kastigakar wanunkillapa.

4 ¿Manaqachu chay dyisi-uchu runakunata Siloé lugarpi atun turri ratar wanuchiran chaykunapaqpis yarpunkillapa, chay wakin Jerusalenpi taq runakunamantaqa mas uchayjun kar wanusha kanqallapa, nir?

5 Nishushayllapanu manami chaynuchu.
Qamkunapismi Dyusman mana tikrakarqa,
chaynu kastigakar wanunkillapa”.

Igus qiru mana puqushapaq kumparasyunta Jesús niran

6 Jesusmi kay kumparasyunta parlakuran:
“Uk runami, ĉhakranpi igus qirukunata tarpusha
karan. Chaymantaqa chay runaqa riran rikaq
puquyanqachu nir. Piru manami ima puquynin-
lamatapis tariranchu.
7 Chaymi chay ĉhakrapi kuytakuq runataqa ni-
ran: ‘Rikay, kimsa añutanami shamusha kani rikaq
puqushana kanqa nir. Piru manami maydiyapis
tarishachu kani puquyniyjuntaqa. Chayrayku
kuchuy. ¿Chaqa imapaqna yanqallaqa ĉhakrapiqa
kanqa?’
8 Chaynu nitinmi, chay ĉhakrapi kuytakuq
chayqa niran: ‘Taytituy, dijayraq kay añulaqa.
Ĉhupankaqmanta allpata allar ushyachir, wanuta
itashaq.
9 Chaynuqa imanupiqa puqunman.
Piru chaynu ruratiy mana puqutinnaqa,
kuchuypaqna’ ”.

Jesusmi samana diyapi uk kurpala warmita al-licharan

10 Uk kutimi samana diyapi Jesusqa uk tanta-
kananllapa wasipi qallariran yaĉhachikuq.
11 Chaypimi uk warmi karan. Chay warmimi
dyisi-uchu (18) añupaqna qishaq karan, dyablupa
yarpuynin limpu kurpala dijashanrayku.
Chaymi mana imanupis dirichakaylamatapis
puytiyaranchu.

12 Chaymanta Jesús rikarqa, qayamur niran:
—Mamitay, qishaynikimantami alliyashaykina nir.
13 Chaynu nirmi, chay warmisitapa ananman makinta ĉhuraran. Chaymi chay kutilla dirichakar, Dyusta alabaq qallariran.
14 Piru chay tantakananllapa wasipi kuytakuqkunapa mantaqninqa kusata piñakuran. Chaqa Jesusqa samana diyapi allicharan. Chaymi runakunataqa niran:
—Saysi diyami kan trabajanapaq. Chaymi chay diyakunapi shamuyllapa alliyanaykillapapaqqa. Ama samana diyapiqa shamuyllapachu.
15 Chaynu nitinmi Amitunchik Jesusqa niran:
—Dyusta yanqa kasuq tukuq, kuchi runakuna, ¿manachu mayqannikillapapis turuta manaqa burruta samana diyapimapis, apar yakuta upyachinkillapa?
16 Kay warmisita Abrahampa ayllunmanta katinmapis, Satanás kay qishaywan watasha yupay qischasha dyisi-uchu añupaqna. Chaynu katin, ¿samana diyachu mana alliyachikunapaq kasha?
17 Chaynu Jesús nitinqa, chay ĉhiqniqkunaqa pinqaypi kidaranllapa. Piru wakin runakunami kusata aligriyaranllapa mana rikashanllapakunata Jesús ruratinqa.

Mustasa qirupa simillanwan kumparasyunta ruraran
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

18 Jesusqa niranpismi:
“¿Ima yupaytaq Dyuspa mantakuyninqa? ¿Imawantaq kumparayman?

19 Dyuspa mantakuyninqami, uk qiru mustasa shutiqpa llampula simillitan yupayla. Chay mustasa simillatami uk runa ĉhakranpi tarpun. Chaymantami kusala atunta winan. Chaymi ashwan pariq kurukunamapis rikrankunapina qushakun”.

Libadurapaq rimarmi Jesús kumparasyunta ruraran
(Mt 13.33)

20 Jesusqa niranpismi:
“¿Imawantaq Dyuspa mantakuynintaqa kumparayman?
21 Dyuspa mantakuyninqami imanutaq uk warmi tantata ruraqmaqa achkalla arinaman pitila libadurata itar dijatin saksachin chaynu”.

Kiĉhkila punkitutami yaykushunllapa
(Mt 7.13-14, 21-23)

22 Jerusalenman riqnuqami, Jesusqa yaĉhachikuq pwiblukunapi, chaynulla taksha pwiblitukunapi chaykunata pasaqnuqa.
23 Chaymi ukqa tapuran kaynu nir:
—Taytituy, ¿aykakaqlachu washakanllapa? nir.
Chaynu nitinmi, payqa niran:
24 “Yaykuyta kamayllapa kiĉhkila punkituta. Chaqa achkami yaykuyta kamanqallapa. Piru chiqaptaqami mana yaykunqallapachu.
25 Chaymanta wasipa amun sharimur punkuta kirpatinqa, qamkuna waqtapi kaqkunaqa, qayakur ninkillapa: ‘Taytituy Taytituy punkuykita kiĉhay-ari’ nir. Piru payqami nishunqallapa: ‘Manami yaĉhanichu maymantami qamkunaqa kankillapa nirmapis’.

26 Chaymantami qamkunaqa qallarinkillapa rimaq kaynu nir: ‘Qamwanmi mikushanchikllapa, upyashanchikllapa. * Chaynulla qammi kalliyllapakunapi yaĉhachikushayki’ nir ima.
27 Piru payqami nishunqallapa: ‘Manami yaĉhanichu maymantami kankillapa nirmapis. ¡Wakaq tukuyllapa nuqamantaqa mana allinta ruraqkuna!’ nir.
28 “Chaypiraqmi qamkunata waqtaman itakushushanllaparayku kusala mana agwantaypaqta qischakar, qayĉhakur kiruykillapamatapis richyachinkillapa, Abrahamta, Isaacta, Jacobuta chaynulla Dyuspa tukuy rimaqninkunata paypa mantakuyninpi kaqta rikar.
29 Chaqa nortilawmanta runakuna shamunqa, chaynulla surlawmanta, rupay iqamunanlawmanta, rupay chinqananlawmanta ima, Dyuspa mantakuyninpi tar mikunanllapapaqqa.
30 Piru kanan tyimpukunapi achka runakuna kusana kaqkunaqami, chay tyimpuqa mana imapaqpis sirbinqachu. Chaynulla achka kanan tyimpukuna mana kwintachaypaq kaqkunami, ashwan chay tyimpuqa kusa nishapaqna riqsikanqallapa”.

Jesusmi Jerusalenpaq waqaran (Mt 23.37-39)

31 Chaymantami wakin fariseukunapis ĉhar Jesustaqa niran:
—Kaymanta lluqshir, riy uklawman. Chaqa gubyirnu Herodesmi wanuchishunayan nir.

---

* **13:26** Upyashanchikllapa nirqa manami intrachimanchikllapachu traguta upyaranllapa nirchu.

32 Chaynu nitinllapami, payqa niran:
—Rir kaynu nir chay surrutaqa willayllapa: ‘Rikay. Kananpis, allaqpis dyablupa yarpuyninkunata runakunamanta itakuyani. Chaynulla qishaqkunata allichashaq chaymanta allaq uk diyaqa chaykunata rurar tukchishaqna’ niyan nir.
33 Chaynulla ninkillapapis: ‘Jerusalenman nanta riqnumapis chay rurashaytaqa ruraqnu rishaq kanan, allaq, allaq uk diyakaman. Chaqa manari allinchu Dyuspa uk rimaqninqa Jerusalenmanta uklawpi wanunanpaqqa’ niyan nir.
34 “¡Akaw Jerusalén, Jerusalenmanta runakuna! Dyuspa rimaqninkunatami wanuchinkillapa. Chaynulla Dyus kaĉhamushan yaĉhachishuqkunatapis rumillawan sitar wanuchinkillapa. Kwichkaraq tantashuyllapata munaray, imanutaq uk pishqumaqa wawitunta tantala uqllakun chaynu. Piru manami munashaykillapachu.
35 Chaqa rikayllapari, qamkunalanami kidankillapa. Chaymi nishaykillapa: Mananami rikamankillapanachu qamkuna kaynu nimanaykillapa tyimpu ĉhamunankaman: ‘¡Alabashunllapa Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqtaqa!’ nir”.

14

Jesusmi fariseo runapa wasinpi

1 Uk kutimi samana diyapi Jesusqa riran mikuq, mantakuq fariseupa wasinman. Piru wakin

fariseukunaqami mananula riparayaqllapa paytaqa.
2 Yapnin ashwan paypa naypanpi uk saksawan
qishaq runa karan.
3 Chaymi Jesusqa, Moisés mantakushanta
yaĉhar yaĉhachikuqkunata, chaynulla fariseukunataqa tapuran kaynu nir:
—¿Allinchu kanqa samana diyapi uk qishaqta
allichanapaq, manaqachu mana?
4 Chaynu nitinmi, paykunaqa uyarala kidaranllapa. Chaymi payqa chay qishaqtaqa das kamarla
allichar willaran rinanpaqna.
5 Chaymanta fariseukunataqa niran:
—¿Mayqannikillapataq burruykillapa kar,
manaqa turuykillapa kar * uk quĉhaman
ratatinqa, samana diya kashanrayku mana das
lluqshichinkimanllapa?
6 Chaynu taputinllapami mana mayqanninlapis
imatapis willaranllapachu.

Amami shumaq samanakunalapi samayta munankillapachu

7 Chaymanta chay inbitakashakuna shumaq
samanakunata akrar samaqta rikarqa, Jesusqa
kaynu nir willaran:
8 “Mayqan imanupi wasinpi kidamyintu katin,
rinaykipaq inbitashutinqa, amami chay kusa shumaq samanakunapiraq samayta yarpuyllapachu.
Chaqa imanupiqa qammanta uk mas kusa runa
nisha ĉhatinqa,

---

* **14:5** Wakin iskribikashakunapimi nin: “Wamraykillapa kar, manaqa turuykillapa kar” nir.

9 chay inbitashushallapa chayqa shamur
nishunman: ‘Qam tayashaykimanta ashuy,
kay uk samananpaq’ nir. Chiqapta chaynu
rurashutinqa riyanki kanqa pinqaypaqtana chay
mana shumaq samanapina samaq.
10 Chayrayku ashwan ama chaynuchu kayl-
lapa. Mayqan inbitashutinllapaqa, mana shumaq
samanapi samaskiyllapa, chay inbitashusha chay
shamurqa nishunanpaq: ‘Amiguy uk mas kusa
shumaq samanaman samay’ nir. Chayrayku chay
wakinkuna misapi taqkunaqa alabashunqallapa.
11 Chaqa mayqanpis pay yarpuyninllamanta
‘Kusana kani’ niqkunataqami Tayta Dyusqa
mana kwintachanqachu. Nataq mayqanpis
kusa karmapis mana kwintachaypaqla
tikrakaqtaqami kusa nishapaqna Dyusqa
riqsinqa”.
12 Chaynullami niranpis chay inbitasha karan
chaytaqa:
“Imanupi qarakunaykipaq kar, ama
amiguykikunata, uknikikunata, aylluykikunata,
kusala imayjun riqsinaykikunalata imaqa,
inbitaychu. Chaqa paykunapis-ari qam yupaylla
inbitashunqallapa wasinman rinaykipaq.
Chaynuqami pagrakasha yupayna kankillapa.
13 Ashwan, uk fyistata rurarqa, inbitay mana
imayjunkunata, mankukunata, kujukunata,
syigukunata ima.
14 Chaynuqami, kusa aligrina kanki kanqa.
Chaqa paykunaqari mana qam yupaylla
inbitashuyta puytinqallapachu. Piru qamtaqami
Dyus kusa allin runapaqna riqsishunqa, Dyusta
kasuqkuna maydiya kawsamutinqa”.

Mikunanllapapaq inbitakashakuna
(Mt 22.1-10)

15 Chaynu nitinmi, chay misapi samaqkuna-
manta ukqa kaynu niran Jesustaqa:
—¡Kusa shumaqmi kanqa mayqan, Dyuspa man-
takuyninpi paywan pulla mikuqqa! nir.
16 Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:
“Uk kutimi uk runa achka runakunata in-
bitaran mikunanllapapaq.
17 Chaymi mikunanllapapaq ura ĉhamutinqa,
chay inbitakusha chayqa, uk sirbikuqninta
kaĉharan chay inbitashankunata kunachinanpaq:
‘Shamuyllapa. Tukuymi listuna’ nir.
18 “Piru tukuymi ‘Diskulpamayllapa’ niran.
Punta chayqami niran: ‘Chayraqmi uk pachata
rantisha kani. Chaymi riyani rikaq. Rugashayki
diskulpamay-ari’ nir.
19 “Ukqa niran: ‘Sinku yunta turukunatami
rantisha kani. Chaymi riyani yuntakur rikaq.
Rugashayki diskulpamay-ari’ nir.
20 “Ukqa niran: ‘Chayraqmi kasarasha kani.
Chaymi mana riyta puytinichu’ nir.
21 “Chaynu nitinqa chay sirbikuq tikrakarqa
parlaran chay mantaqnintaqa, chay
inbitakashakuna nishantaqa. Chaymanta chay
mantaqninqa kusalata piñakur niran chay
sirbikuqnintaqa: ‘Kananlla waqta kallikunaman,
chaynulla chay pwiblupa plasankunaman
rir, apamuy kayman mana imayjunkunata,
mankukunata, syigukunata, kujukunata ima’
nir.
22 “Chaymanta tardikaqnaqa chay sirbikuqqa
niran: ‘Taytituy, qam nimashaykinullatami

rurashana kani. Piru kanraqmi lugar
samananllapapaqqa' nir.
23 "Chaynu nitinmi, chay mantaqninqa niran:
'Riy chay yatanchikllapa nankunaman. Chaymi
tukuyta willay shamur yaykamunqallapa wasiy
untanankaman.
24 Chaqa nishami kani, chay puntata
inbitashaykunaqa manana mikunanpaqnachu
wasiypiqa' nir".

Michka qischakarmapis kriyishanchiknula shachinakushunllapa
(Mt 10.37-38)

25 Chaymantaqa achka runakunami Jesuspa ik-
inpiqa puriranllapa. Chaymi payqa tikrakar chay
runakunataqa niran:
26 "Mayqan nuqaman shamunar piru ashwan
taytantaraq, mamantaraq, warmintaraq,
wamrantaraq, uknintaraq, paypa kwirpuntaraq
munarqa, mana yaĉhakuqniykuna kaytaqa
puytinllapachu.
27 Chaynulla mayqantapis nuqapi kriyishan-
rayku kruspi wanuchinar qischatinllapa man-
chakur mana nuqallawan purinaqkunaqami,
yaĉhakuqniy kaytaqa mana puytinllapachu.
28 "Nishushayllapanu, mayqannikillapapis
uk atun wasita ruranarqa, ¿manachu puntataqa
alli tantyankillaparaq michkatami wasipiqa
gastashaq nir?
29 Chaynu mana tantyar, simintuta rajar chay-
manta shachiq qallarir mana tukchitkillapaqa,
tukuy asipashunqallapa kushikur.

30 Kaynumi niyanqallapa: ‘Kay runami ruraq
qallariran, piru manami tukchiyta puytishachu’
nir.
31 “Manaqa uk mantakuq, uk mantakuqwan
maqanakuq rirqa, ¿manachu naypaqtaqa
yarpuyanqa: Dyis mil suldaduykunawanqachu
binsiyashaq chay binti mil suldaduyjun chaytaqa,
nir?
32 Mana binsiyta puytiq yupay karqa, chay uk
mantakuqqa karullapiraq katin, kaĉhakuyanqa ru-
gakutin shumaqchakananllapapaq.
33 Chaynullami qamkunamanta mayqannikil-
lapapis naypaqta imaykillapa kaqkunata mana
dijarqa, yaĉhakuqniykuna kaytaqa mana puytinkil-
lapachu.

Kaĉhimi imanupiqa lampaqyan
(Mt 5.13; Mr 9.50)

34 “Kaĉhiqami kusala sirbiq. Piru imanupi lam-
paqyarqa, ¿imanuna qashanqa sirbinqa?
35 Manami allpata shumaqchananpaq,
chaynulla wanulapaqmapis sirbinnachu.
Ashwanmi chaynu mana sirbitinqa itakunchikna.
Chaymi rinriyjun kaqkunaqa uyakur
intrakayllapa”.

15

*Jesusmi kumparasyunta ruraran uysha chin-
qashawan*
(Mt 18.10-14)

1 Romapaq tukuy impwistuta kubrakuqkuna,
uchasapakuna ima qimikaranllapa, Jesusta
uyakuq.

2 Kay runakunaraykumi fariseukuna, Moisés
mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa, jura-
par kaynu rimaqllapa Jesuspaqqa: “Kayqami
tukuy uchayjun runakunawan tantakar pulla
mikunllapa” nir.
3 Chaynu niyatinllapami Jesusqa kay kumpara-
syunta parlaran chay rimaqkunataqa kaynu nir:
4 “Qamkunapa mayqannikillapapis
kanman syin uyshaykillapa. Chaymanta
chay syin uyshaykillapamantaqa uksitu
chinqanman. Chaynu chinqatinqa, ¿manachu chay
wakinkunataqa chaylapi dijar rinkimanllapa
chay chinqasha chaypaq maskakuq tarinaykilla-
pakaman?
5 Chaymi nishaykillapa: Ashwan tarirnaqa
kusa aligrina riyankillapa kanqa uyshitaykitaqa
matanqakurna.
6 Wasiman ĉharnaqa tukuy aylluykikunata,
amiguykikunata tantar niyankillapa kanqa:
‘Aligriyashunllapa kananqa, chay uyshayta
chinqachisha karay, chaytaqa tarishana kani’
nir.
7 “Chaymi nishaykillapa: Chaynumi unaq
syilupi Dyusninchikpis aligriyan, uk runa
uchanta dijar payman tikrakatinqa. Chay wakin
achka mana uchayjunchu kani niqkunapaqqa
mana yaqqa kwintachakanchu. Chaqa
paykunaqa ninllapa manari uchayjunnachu
kanchikllapa nir.

*Jesusmi kumparasyunta ruraran qillay chin-
qashawan*

8 “Uk warmi dyis qillayniyjun kayar, imanupi
ukta chinqachinman. Chaynu chinqachirqa,
¿manachu lamparanta kachkar, wasinta pichar
ima manyaqla maskakunman tarinankaman?
9 Chaymi chay warmiqa, qillayninta tarirnaqa
amigankunata, riqsinankunata tantar ninman:
‘Aligriyashunllapa, tarishanami kani chay qil-
layniyta chinqachishaytaqa’ nir.
10 “Chaymi nishaykillapa: Imanutaq kay
warmisita qillayninta tarir aligriyan, chaynumi
Dyusninchikpa angelninkunapis kusata
aligriyan, uk runa uchanta dijar Dyusmanna
tikrakatinqa nir”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran uk runa wamranta pirdunaqwan

11 Jesusqami kay kumparasyuntapis parlaku-
ran:
“Uk runami ishkay wamrayjun karan.
12 Chaymi uk kutiqa chay wamrakaq chayqa
taytanta niran: ‘Taytay nuqapa partiy kaq irin-
syayta qumay’ nir. Chaynu nitinqa taytanqa irin-
syantaqa ishkantinta wamrankunataqa quran.
13 “Chaymanta ayka diyakaqmantaqa chay
wamrakaq wamranqa, taytan irinsyanta
qushanta limpula rantikur, qillaywan riran
uklaw nasyunta. Chaynu rirmi chaypiqa
munashannulla tar, riqchaq imakunata rantir
ima tukchiran qillaynintaqa.
14 “Chaymanta limpu qillayninta gastar tukchis-
hana katinqa, chay nasyunpiqa allipla mallaq ty-
impu karan. Chaymi payqa allipla mallaqpaqna
puriran.

15 Chaynu mallaqnarmi, chay nasyunllamanta
uk runaman qimikaran trabajachinanpaq.
Chaymi chay runaqa kaĉharan kuchikunata
michinanpaq.
16 Piru chay wamraqami kusalata
mallaqnashanrayku kuchipa mikunanta miku-
natinmapis, mana mayqanpis qararanllapachu
imalatapis.

17 “Chaynu mallaqpaq qischakarmi kaynu nir
yarpuran: Taytaypa wasinpimaqami kusa achka
sirbikuqkuna unta mikur ima tanllapa. ¡Nataq
nuqa-shuypaqa kaypi mallaqpaq wanuyanina!
18 Dijur taytaypa wasinman tikrakar, taytay-
taqa nishaq: ‘Taytay, uchakushami kani Dyus-
manta, qammantapis.
19 Chaymi, manana wamraykipaq riqsi-
manaykipaqqa allinchu kani. Ashwan riqsimay
trabajadurnikikunata yupay’ nir.
20 Chaynu nirmi, tikrakaranna taytanmanqa.

“Chaymanta wasinman ĉhayatinnaqa, taytanqa
largukaqllapi rikar, kusalata llakir kallparan
wamrantaqa tariq. Tarirnaqa abrasar muchar
saludaran.
21 Chaymi wamranqa niran: ‘Taytay,
nuqaqami uchakusha kani Dyusmanta,
qammantapis. Chaymi manana wamraykipaq
riqsimanaykipaqqa allinchu kani’ nir.

22 “Chaynu nitinmapis, taytanqa sir-
bikuqninkunata mantaran kaynu nir: ‘Kanan-
llami shumaq raĉhpata rikar yakachipamayllapa;
didunpi surtijata yakachiyllapa, chaynulla
llanqichiyllapa ima’ niran.

23 Chaynullami chay runaqa sirbikuqninku-
nataqa niranpis: ‘Kusa mas gurdu animalta apa-
mur wanuchiyllapa, fyistata rurar mikunallapa-
paq.
24 Chaqa kay wamraymi wanusha yupayna
karan. Nataq kanan-shuypaqa kawsamusha yu-
payna. Chinqashami karan, tarishanchikllapana
kananqa’. Chaynu nirmi fyistata ruraq qallari-
ranllapana.
25 “Chaykamanmi, chay byijukaq wamranqa
ĉhakranllapiraq karan. Chaymanta wasinman
ĉhamuyarnaqa, uyaparan takiqllapata.
26 Chaymi chay sirbikuqkunamanta ukta qaya-
mur, imatataq chay wasinpiqa rurayanllapa, nir
tapuran.
27 Chaynu taputinmi chay sirbikuqqa
niran: ‘Wamrakaq ukniki tikrakamur kusa
allin ĉhamusha katinmi, taytaykiqa animalta
wanuchichimashallapa, fyistata ruranapaq’
nir.
28 “Chaynu willatinqami, chay wamraqa al-
liplata piñakur wasi rurimanqa mana yayku-
naranchu. Chaymi taytan lluqshimur rugaran
ruriman yaykunanpaq.
29 Piru chay wamranqami niran: ‘Taytay,
nuqamaqa michka añutataq sirbishusha kani.
Piru chaynu sirbishur, qam munashaykilata
ruratiymapis manami uk taksha chibulamatapis
qumashaykichu, amiguykunawan fyistakunay-
paqqa.
30 Nataq kay wamrayki qillayninmatapis yanqa
warmikunawan tar tukchir, ĉhamutin-shuypaqa,
ashwan paypaqqa fyistamatapis rurayanki mas

gurdulla animalnikita wanuchir ima'.
31 "Chaynu wamran nitinqa, taytanqa niran:
'Wamray, chaqa qamqa nuqapaqa maydiyapis
pullay kankiri. Chaymi tukuy imay kaqkunaqa
qampaqna.
32 Piru kay ukniki tikrakamusha chaypaqqami
allin fyistata ruranapaq. Chaqa payqa wanusha
yupay chinqasha karan. Piru ashwan kananqa
allinta tarishanchik. Chayrayku fyistakuyanchik'
nir".

16

Jesusmi kumparasyunta ruraran, uk runapa kaqninkunata rikaqwan

1 Jesusqami kaytapis parlaran
yaĉhakuqninkunataqa:
"Karanmi uk kusala imayjun runa. Paypami
kayaq uk runa tukuy imankunata rikaq. Chaymi
ukkuna riranllapa amunta willaq, chay kuytakuq
runaqa, imaykikunata gastayan nir.
2 Chaymi chay kusala imayjun runaqa kuy-
takuqnintaqa qayamur kaynu niran: '¿Imanutaq
qampaq willamayanllapa chayqa? Willamay, ima
imatataq rurashayki. Chaqa mananari imayku-
nata rikanaykipaqqa allinchu chay willamashan-
llapanulla chiqapta imaykunata gastakuyatkiqa'.
3 "Chaynu nitinqa, chay kuytakuqqa yarpuq
ĉhurakaran: ¿Imatana kananqa rurashaq manta-
maqniy trabajuymanta itakumatinqa? Chaqa
manari jwirsaylamapis kanchu ĉhakrakunapi tra-
bajanaypaqqa. Chaynulla kusatami pinqakuni
limusnakunata mañakunaypaqpis.

4 Chaynu yarpupakuyarmi chaymantaqa niran:
‘Yaĉhaninami imata rurashaq nirmapis, trabajuy-
manta itakumatin runakuna wasinpi samachi-
mananpaqqa’.
5 “Chaynu yarpurmi patrunninta wakin dibiq
runakunata qayamuran. Chaymantaqa punta
ĉhasha chaytaqa niran: ‘¿Michkatataq patrunniy-
taqa dibiyanki?’.
6 Chay runaqa niran: ‘Syin butija asaytitami
dibiyani’. Chaynu nitinqa, chay kuytakuqqa ni-
ran: ‘Kaypimi risibuyki. Samar sinkwintalapaqna
ruray risibuykitaqa’.
7 Chaynu nirnaqa chaymanta uktana tapu-
ran kaynu nir: ‘Qamqa, ¿michkatataq dibiyanki?’
Kayqami niran: ‘Syin kustal trigutami dibiyani’
nir. Chaymi chaytapis niran: ‘Kaypi risibuyk-
iqa. Samar ruray uchinta kustalpaqlana risibuyk-
itaqa’.
8 “Chaynu tukutinmi, chay mantakuqninqa
yaĉharan chay imankunata kuytaq runaqashi
kusala bibu karan imata ruranapaqpis
nir. Chaymi nishaykillapa: Chiqapta
Dyuspi mana kriyiqkunaqa, paykunapalla
imankunata ruranapaqqa allipta rurayta
yaĉhanllapari, Dyuspi kriyiqkuna imankunata
ruranapllapamantaqa.
9 “Piru kay pachapi, chay tukukaq qillaynikilla-
pata yanqalla gastanaykillapamantaqa, ashwan
ukkunata yanapayllapa, paykunapis amiguykil-
lapana kar Dyusta kasunanllapapaq. Chayna
maydiya chay qillaynikillapa tukukatinqa Dyus-
ninchikna pullakushutinllapa pay kayashanpi,
tukuy tyimpu kawsanaykillapapaq.

10 “Chaynulla nishaykillapapis: Mayqanpis
mana imanu tukur, tantyarkaqlapi allinta
imatapis rikarqa, achka kaqpimapis chaynulla
kanqa. Nataq tantyarkaqlapi imanu tukur,
imatapis mana allinta rikarqa, achka kaqpipis
chaynulla kanqa.
11 Chayrayku kay pachapi yanqa imankunata
mana shumaq allinta rikatkillapaqa, ¿mayqan-
nari kunfyashunqallapa Dyuspa chiqap shumaq
imankunapaqmaqa?
12 Ukkunapata mana allinta imankunatapis
rikatkillapaqa, ¿mayqanna kunfyar qushunqallapa
qamkunapa imaykikuna kananpaq kaqtaqa?

13 “Chaymi nini, manami mayqan sirbikuqpis
ishkay runata chay kutilla sirbiytaqa
puytinchu. Chaqa uknintami munayanqa,
nataq ukninta-shuypaqa ĉhiqniyanqa. Manaqa
ukninta allinta rikayanqa, nataq ukninta-
shuypaqa musyayanqa. Chaynulla manami
allinchu Dyusninchikta sirbiyar chay
kutilla qillayninchiklapaq chaynulla wakin
imanchikkunalapaq yarpur kawsanapaqqa”.

14 Fariseukunami qillayta kusalata munapakuq
karan. Chaymi Jesús chaynu rimatin uyakurlla-
paqa, burlakar asiparanllapa.
15 Piru Jesusqami niran:

“Qamkunami runakunapa naypanpiqa
kusa runa nishunanllapalapaq imatapis
rurankillapa. Nataq Dyusqami riqsishunllapa
shunquykillapapi imanu kankillapa nirmapis.
Chaqa runakuna kusa ima kani nitinllapaqa,
Dyusqa mana allinpaqchu riqsin nir.

Jesusmi yaĉhachikuran Moisés mantakushanpaq

16 “Dyusninchikpa rimaqninkuna chaynulla
Dyus nitin Moisés mantakushankuna
imaqa, Juan shamunankaman Dyuspaqqa
intrachikuranllapa. Nataq chaymanta-pachaqa
imanumi Dyus mantakuyashanman yaykuyta
puytinchik nir yaĉhachikunillapa. Chaymi Dyus
mantakuyashanmanqa tukuyla imanullapis
yaykuyta kamanllapa.
17 “Piru chaynu nishutiyllapaqa amami
yarpunkillapachu, Dyus nitin Moisés
mantakushankunaqami manana kump-
likayanqanachu nirqa. Ashwanmi syiluwan,
pacha tukukatinmapis, Dyus nitin Moisés
mantakushanqa tukuyla kumplikanqa.
18 “Chaqa nishaynumiri mayqan runapis
warminta dijar ukwan kasararqa, kusala
saqratana uchakuyan. Chaynulla mayqanpis
chay itakukasha warmiwan kasaraqpis kusala
saqratana uchakuyan.

Lazaruwan kusala imayjun runa

19 “Karanmi uk runa kusala imayjun.
Paymi kusala ĉhaniyjun raĉhpakunata mudakuq,
chaynulla waran waran kusala shumaq
fyistakunata rurar, kusalata mikuqllapa ima.
20 Chaynullami karanpis uk runa mana imayjun
Lázaro shutiq. Paypa kwirpunmi qiri intiru
karan. Chaymi, chay kusala imayjunpa punkun-
lapi takuq.
21 Kay mana imayjun runitumi, kusalata
mallaqnashanrayku, chay kusala imayjunpa

mikunan ratashanlawanmapis untachikuna-
yaran. Chaynulla allqukunamapismi chay
runapa qirintaqa qimikar llaqwaq.

22 “Chaymantami chay mana imayjun runi-
tuqa wanuranna. Chaymi angelkunaqa aparan
Abrahamwan pulla kananpaq Dyuspa luryan-
pina. Chaynullami chay kusa imayjun kaqpis
wanuranna. Chaymanta pamparanllapa.
23 Chayna chay kusa imayjun runa infyirnupi
qischakayarqa, syiluman chapakur, unaq maypi
rikaran Abraham Lazaruta qichqakusha taqta.
24 Chaymi kaynu nir qayĉhakuran: ‘¡Taytay Abra-
ham, llakipamastuy-ari! Kaĉhamuy Lazaruta
didunpa puntitanta yakupi nuyuchir, qalluyta
nuyuchinanpaq. Chaqa kay ninapimi kusata qis-
chakayani’ nir.

25 “Piru Abrahamqa niran: ‘Wamrituy yarpuy-
ari qam kawsayatkillaqa mana imaykipis fal-
tashuranchu. Nataq Lázaro-shuypaqa qischakaq.
Kananqami payta kaypi kunsulanllapa. Nataq
qamqa qischakayankina.
26 Chaynullami nuqanchikkunataqa uk kusala
manchaypaq raqra chiqanchamayanchikllapa.
Chaynu katinmi kaymanta, qamkuna
kayashaykillapaman pasanarmapis mana
puytinllapachu. Chaynulla qamkuna
kayashaykillapamanta kaymanpis mana
pasamuyta puytinllapachu’ nir.

27 “Chaymi chay kusa imayjunqa niran: ‘Chaynu
katinqa rugashaykiri Taytay Abraham, Lazaruta
kaĉhanaykipaq taytaypa wasinman.

28 Chaqa chaypimi kan sinku irmanuykuna.
Chayna paykunata willatin ama shamunan-
paqchu kay lugarman qischakaqqa' nir.
29 "Abrahamqa niran: 'Paykunaqami
Moisés iskribishankunata, chaynulla Dyuspa
rimaqninkuna iskribishankunata ima liyirna
intrakar kasunqallapa'.
30 "Nataq chay kusa imayjun runaqa niran:
'Chiqaptami ninki Taytituy Abraham. Piru uk
wanusha kawsamur, paykunaman rikaritinqami
paykunaqa Dyuspina kriyiyanqallapa' nir.
31 "Piru Abrahamqa niran: 'Moisés iskribis-
hanta, chaynulla Dyuspa rimaqninkuna iskribis-
hanta mana kasurqa, manami kriyinqallapachu
michka uk wanusha kawsamur paykunaman
rikaritinmapis' nir".

17

Kuytawkish uchakutkillapa
(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

1 Jesusqa yaĉhakuqninkunata niran:
"Maydiyapismi chay uchakuchikuqqa
kayanqalla. Piru ¡imananqaraq, runa masinta
uchakuchiqqa!
2 Chaynu tukuq runataqami kusala allin kanqa
kunkanpi marayta watar mar yakuman itaku-
nanllapapaq, chay nuqapi chayraq kriyiqkunata
uchakuchinanmantaqa.
3 Chayrayku qamkunamaqa kuytakayllapa.
Imanupi ukniki uchakutinqa, anyay. Chaynu
willatki, shamur pirdunamay nishutinqa,
pirdunay.

4 Chaymi ukniki qamta mana allinta rurashur
uk diyalapi michka syiti kuti uchakur, chaymanta
syiti kuti shamur qammantami uchakusha kani
nishutinqa, pirdunay”.

Apustulkunami masta kriyiyta munaranllapa

5 Jesuspa yaĉhakuqninkunaqami, kaynu nir
mañakuranllapa:
—Taytituy, yanapamayllapa masta qampi kriyi-
nayllapapaq.
6 Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran payku-
nataqa:
—Imanutaq chay mustasa qirupa simillitan-
maqa kusa llampitu, chaynu pitilamatapis allita
Dyuspi kriyir, kaypi qiru shayan chayta ‘Rir mar
yakupi shay’ nitkillapaqa, rinman.

Uk sirbikuqpa rurayninkuna

7 “Qamkunapa kanman uk sirbikuqnikillapa.
Chaymanta chay sirbikuqqa rinman michikuq
manaqa yapukuq. Chaymanta ĉhamutinnaqa
¿mayqannikillapataq ninkimanllapa: ‘Yaykamur
taytituy mikuy’ nirqa?
8 ¡Manami! Ashwan niyankillapa kanqa:
‘Yaykamur mikunayta rurar qaramay,
upyachimay nuqataraq. Chaymantana qamqa
mikunki upyankimapis’ nir.
9 Chaynu imata ruratinpis, sirbikuqnikilla-
pataqa mana ‘Payji’ niyankillapalamapischu
kanqa imapaqpis.
10 “Chaynu chay sirbikuq yupay qamkunapis,
Dyus nishushanllapata rurar tukchishana
karmapis, ashwan niyllapa Dyustaqa:
‘Nuqakunaqami, mana sirbiq sirbikuqnikichu

kanillapa. Chaqa mastaqachu imatapis rurashama katiyllapa, chay ruranayllapapaq karan chaymantaqa' nir".

Jesusmi allicharan dyis ismuyaq runakunata

11 Jerusalenman riqnuqa Jesusqa pasaran Samariapa, Galileapa lugarninkunata.
12 Chaynu riyarqa uk pwiblituman ĉharan. Chaypimi, dyis ismuyaq runakuna Jesustaqa tariq shamuranllapa. Piru wakaqllapi kidaranllapa Jesusmantaqa.
13 Chaymi kaynu nir qayĉhakuranllapa:

—¡Yaĉhachikuq Tayta Jesús, llakipamastuyllapari! nir.

14 Chaynu nitinllapa, Jesús paykunata rikarqa, niran:

—Rir kurakunaman ĉhayllapa, paykuna yaĉhananpaq alliyashaykillapana nir.

Chaynu Jesús nitinqa, nanta riqnula alliyaranllapana.
15 Chaynu alliyatinllapanaqa, chay paykunamanta uk runaqa, chay riyashanlamanta ashwan tikrakamuran kusa jwirtita rimar Dyusta alabaqnuna.
16 Jesusman ĉharqa, naypanlapi qunqurikur pachaman pukĉhirar payji niran. Kay runaqami Samariamanta karan.
17 Chaymi Jesusqa niran:

—¿Manachu chay dyis qishaqkunaqa tukuynikillapa alliyaraykillapa? ¿Chaqa maypitaq chay wakin nwibi runakunaqa?
18 ¿Kay furastiru runalachu, Dyusta payji ninanpaqqa, intrakasha?

19 Chaynu nirnaqa, chay alliyasha runataqa niran:
—Sharir riyna. Kriyishaykiraykumi alliyashaykina, nir.

Imanumi ĉhamuyanqa Dyuspa mantakuyninqa (Mt 24.23-28, 36-41)

20 Chay fariseo runakunaqami Jesustaqa tapuran, maydiyashi Dyuspa mantakuyninqa ĉhamuyanqa, nir. Chaymi taputinllapaqa, payqa niran:
—Dyuspa mantakuyninqami mana kwintata qukayatkillapa ĉhamunqa.
21 Chaymi mana mayqanpis ninqachu: ‘Kaypina mantakuqqa’, manaqa ‘Wakpina’ nirqa. Chaqa mana kwintata qukayankillapachu. Ashwanmi, Dyuspa mantakuyninqa qamkunawanna.
22 Chaynu nirqa, yaĉhakuqninkunataqa, niran:
“Qamkunapaqqami ĉhamunqa uk diya. Chaymi qamkunaqa chay diyakunapiqa Dyusmanta Shamuq Runata alliplata rikanankillapa uk kutilamapis. Piru manami rikankillapachu.
23 Chaymi wakin runakunaqa ninqallapa: ‘Kaypimi Dyusmanta Shamuq Runaqa’ nir. Ukkuna-shuypaqa ninqallapa: ‘Wakpimi’ nir. Piru qamkunaqa chaynu nishutinllapamapis, ama kriyinkillapachu.
24 Chaqa Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamurqami, kusa shutilla rikarimunqa, imanuĉhi rilampamaqa uklawmanta uklawkaman intirula llipyalla achkirachikun, chay yupaymi kanqa.
25 Piru naypaqtaqami alliplata qischanqallaparaq. Chaynulla kusa ĉhiqnikasha ima kanqa.

26 “Chaynu rurayatinllapamapis chaymantaqa,
imanuĉhi Noepa tyimpunpi pasaran,
chaynumi pasanqa Dyusmanta Shamuq Runa
tikrakamutinqa.
27 Chay Noepa tyimpunpiqami runakunaqa
mikuqllapa, upyaqllapa, kasaraqllapa chaynulla
kasarachikuqllapa ima. Piru chaymanta Noé
wampuq wasiman yaykutin, allipla saqra tamya
shamur untaran tukuy pachapi. Chaymi yaku
untatinqa, tukuyla runakuna wanur tukukaranl-
lapa.
28 Chaynulla Lotpa tyimpunpipis pasaran.
Runakunaqa mikuqllapa, upyaqllapa,
rantiqllapa, rantikuqllapa, tarpukuqllapa,
wasikunatapis rurar taqllapa ima.
29 Piru chaymanta Lot chay Sodoma
pwiblumanta lluqshitinqa, unaq syilumanta
ninawan asufri ishkimutin, tukuy wakin
runakunaqa wanur tukukaranllapa.
30 Chaynumi Dyusmanta Shamuq Runa tikraka-
mutinpis pasanqa.

31 “Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis uk
wasipa ananpi karmapis amami ishkimunqachu,
imanta lluqshichinanpaq nirqa. Chaynulla,
mayqanpis ĉhakranpi karqa amami wasinman
rinqachu.
32 Chaqa yarpuyllapari, Lotpa warminpaq.
33 Chaymi nini, imanupis bidanta washanaqqa,
ashwan wanunqa tukuy tyimpupaqna. Nataq kay
bidapi Dyusrayku wanuqkuna-shuypaqa, ash-
wan tukuy tyimpu kawsananpaqna kayanqa.

34 “Nishaykillapapis: Uk tuta ishkay

uqllanakusha punuyatinllapamapis, ukninta apar, ukninta-shuypaqa dijanqa.
35 Chaynullami ishkay warmikuna kutakuyatinpis, ukninta apar, ukninta-shuypaqa dijanqa.
36 [Ishkay runakuna ĉhakrapi katinpis, ukta apar, uktaqa dijayanqa]”.
37 Chaynu nitinqa, paykunaqa tapuranllapa Jesustaqa:
—¿Maypitaq Taytituy chaynuqa kanqa? nir.
Jesusqa paykunataqa, niran:
—Maypiĉhi wanusha katin, chaypimi tantakanqa shinkukuna. Chaymi yaĉhankillapa maypimi chayqa kanqa nirmapis.

18

Jesusmi kumparasyunta ruraran mana shaykuq mañakunapaq

1 Jesusmi kay kumparasyuntapis parlar intrachikuran, paykuna maydiyapis ama disanimakurchu Dyusman mañakunanllapapaq.
2 Niranmi:
“Uk pwiblupimi karan uk jwis. Paymi Dyusta mana manchar, runakunamatapis mana rispitaqchu.
3 Chaynullami chay pwiblupiqa kaqpis uk byuda warmi. Paymi uk prublimayjun kaq. Chaymi jwisman rir mañakuran, chay kuntraqninwan arriglachinanpaq.
4 Piru chay jwisqami waran waran ritinmapis mana kasuqchu chay warmitaqa. Chaymantaqami yarpur niran: Nuqa, Dyusta mana kasunichu. Chaynulla runakunatapis mana rispitanichu.

5 Piru chaynu katiymapis kay warmisita
qillakachimayan. Chayraykumi paytaqa
yanapashaq amana mas shamur qillakachi-
mananpaqnachu nir”.
6 Chaynullami Amitunchikqa niranpis:
“Mana allin jwis chaynuta ruratinqa,
7 ashwan ¿Dyusninchikmaqachu mana kasuyanqa
chay paypa kaqninkunata unaqpis, tutapis pay-
paq llakir mañakutinqa? ¿Yarakuchiyanqaraqchu?
8 Nishaykillapapis: Manami yarakuchirchu
yanapar washayanqa. ¿Piru Dyusmanta
Shamuq Runa shamurqachu, mayqanllataqa
tariyanqaraq kriyiqta? nir”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran fariseuwan, impwistuta kubrakuqwan

9 Chaymantami Jesusqa uk kumparasyunta
rurar tukuy chaypi kaqkunataqa intrachiran.
Chaqa chaypi kaqkunamanta wakinqami,
mana uchayjun yupay tukur ukkunataqa mana
kwintachaqchu.
10 Chaymi niran:
“Ishkay runami riranllapa Dyusta aduranan-
llapa wasiman mañakuq. Ukqami karan fariseo;
nataq ukqa Romapaq impwistuta kubrakuq.
11 Chay fariseuqami shasha kaynu niyaran
paylla alabakar: ‘Tayta Dyus, nuqaqami
payji nishuni mana chay wakinkuna
yupay kashayrayku. Chaqa wakinkunami
suwakuqkuna, malukuna, ukwan ukwan
punuqkuna ima. Chaynulla nuqaqa manami kay
impwistuta kubrakuq runa yupaychu kanipis.

12 Nuqami ayunani simanapaq ishkay kuti.
Chaynulla dyis parti ganashaymanta ukta
qushuni' nir ima.
13 "Piru chay impwistuta kubrakuq-shuypaqa
karukaqlapi sharan. Chaymi mana syiluman-
mapis chapakunayaqchu. Ashwanmi malay nir
yarpur qasqunta takar niyaran: '¡Tayta Dyus
llakipamay-ari! ¡Nuqami chiqap uchayjun kani!'
nir.
14 "Chaymi nuqaqa nishaykillapa: Kay imp-
wistuta kubrakuqqami, wasinmanqa tikrakaran,
Dyus uchankunamanta pirdunar llakipashana
katin. Nataq fariseo-shuypaqa mana. Chaqa
mayqan kusa kani niqtaqa, mana kusapaqchu
Dyusqa riqsin. Ashwan mana kusa kani niqtaqa,
maydiyaqa kusa nishapaqna riqsinqa".

Jesusmi wamrakunata bindisiran (Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

15 Chaymantami Jesusmanqa wamritukunata
aparanllapa bindisinanpaq. Piru chay
yaĉhakuqninkuna chaynu wamritukunata
apaqta rikarqa, chay apaqkunataqa anyaq
ĉhurakaranllapa.
16 Chaymi Jesusqa paykunata qayar, kaynu ni-
ran:
—¡Ama arkarchu, dijay nuqaman shamunqa
wamritukunaqa! Chaqa Dyus mantakuyashan-
qami kay wamritukuna yupay mana kwintachay-
paq kaqkunalapaq.
17 Chiqaptami nishaykillapa: Dyus
mantakuyashanman yaykunaqkunaqami kay
wamritukuna yupay kanqallapa. Chaqa mana

chaynu karqami Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykunqallapachu nir.

Kusala imayjun runami Jesuswan parlaran (Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

18 Uk mantakuqmi Jesusta tapuran kaynu nir:

—Kusa allinla Yaĉhachikuq Taytituy, ¿imatataq rurayman, tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir.

19 Chaymi Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq kusa allin nimanki? Allinla kaqqami kan ukla. Payqami Taytay Dyus.

20 Chaqa qamqami yaĉhankina, Dyus tukuy mantakushankunataqa. Chaypiqami nin: ‘Ama uk uk warmiwan punuychu; ama wanuchikuychu; ama suwakuychu; ama uknikipaq llullakur rimaychu chaynulla taytaykita, mamaykita kasuy’ nir.

21 Chaynu nitinmi, chay runaqa niran:

—Tukuy chaykunataqami takshaymanta-pacha rurashana kani nir.

22 Chaynu nitin uyarmi, Jesusqa niran:

—Uksitumi faltashuyanraq ruranaykipaqqa: Rir, tukuy imayki kaqta rantikur qillaynikitaqa mana imayjun kaqkunata quy. Chaynuqami unaq syilupiqa mana tukukaq imaykitana tarikunki. Piru chay nishushayta rurarnaqami, shamutki nuqawanna rishun nir.

23 Piru chaynu Jesús nitin uyaparqami, kusalata llakiran. Chaqa kusala imayjun-ari karan.

24 Chaynuta rikarmi, Jesusqa niran:

—¡Kusa trabajusuraq kanqa chay kusala imayjun kaqkuna, Dyus mantakuyashanman yaykunanpaqqa!

25 Ashwanmi chay kusala imayjunkuna, Dyus
mantakuyashanman dasla yaykunanmantaqa,
uk kamillu dasla pasayta puytinman uk awjapa
uĉhkitunta nir.
26 Chaymi uyakuqkunaqa, tapuran Jesustaqa:
—Chaynu katinqa ¿pitaq washakayta
puytiyanqa? nir.
27 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:
—Runakunapaq mana ruraypaq kaqku-
namapismi, Dyuspaqqa imapis ruraypaq nir.
28 Chaynu nitinmi Pedruqa niran:
—Taytituy, nuqakunamaqami tantar imayllapakunata dijashana, qamwanna purinillapa.
29 Chaynu nitinmi, payqa niran:
—Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis
Dyuspa mantakuyninrayku, wasinta, warminta,
ukninkunata, taytankunata, wamrankunata
dijaqkunaqami,
30 kay pachapiqa kusala achkatana aypanqallapa chay dijashanllapamantaqa. Nataq maydiyashuypaqa tukuy tyimpupaq kawsaytana aypanqallapa.

Qashanmi Jesusqa wanushaqna niran (Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

31 Jesusqami dusi yaĉhakuqninkunata wakaqlaman qayar kaynu niran:
“Kananqami rishunllapana Jerusalenman.
Chaynuqami Dyuspa unay rimaqninkuna,
Dyusmanta Shamuq Runapaq iskribishanllapakunaqa, kumplikanqa.
32 Chaqa paytaqami mana Israelmanta runakunamanna qukunqallapa. Chaymi paykunaqa

kusalata burlakanqallapa, jurapanqallapa, tuqapanqallapa ima.
33 Chaymanta-shuypaqa wipyasha imana karqa
wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami
qashan kawsamunqa”.
34 Chaynu Jesús nitinmapis, yaĉhakuqninkunaqa
mana intrakaranllapachu. Chaynulla manami
yaĉharanllapapischu imapaqmi willayan nirmapis.
Chaqa paykunapaqqami mana intrakaypaqchu
karan.

Jesusmi allicharan uk syigu runata (Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

35 Jericó pwiblupa shipchanpina Jesús katinqa,
uk syigu runa limusnata mañakur nanpa yata-
lanpi tayaran.
36 Chaymanta kusa achka runa pasaqta syin-
tirqa, tapukuran imataq pasayan nir.
37 Chaymi willaranllapa Nazaretmanta Jesús
chayta pasayan nir.
38 Chayraykumi chay syigu runaqa jwirtita
kaynu niran:
—¡Davidpa ayllun Jesús, llakipamastuy-ari! nir.
39 Chaynu nitinmi naypaqta riqkunaqa an-
yaranllapa uyarananpaq. Piru payqami, ashwan
mas jwirtita qayĉhakuran kaynu nir:
—¡Davidpa ayllun, llakipamastuy-ari! nir.
40 Chaymi Jesusqa, das shar kaĉhakuran payman
apananllapapaq. Ĉhatinnaqa, Jesusqa tapuran:
41 —¿Imatataq qampaq ruranayta munayanki?
nir.
Chay syigu runaqa niran:
—Taytituy, rikakuytami munayani nir.

42 Jesusqa niran:
—¡Rikakuynari! Chaqa kriyishaykiraykumi alliyashaykina nir.
43 Chaynu nitinmi, chay kutilla rikakuranna. Chaymi Jesuspa pullanna riran Dyusta alabaqnu. Chayta rikarmi Dyustaqa tukuyla alabaranllapa.

19

Jesuswan Zaqueo

1 Jesusqami Jericó pwibluman ĉharqa, ĉhaypinta pasayaranna.
2 Chaypiqami taq uk kusala imayjun runa Zaqueo shutiq. Paymi Romapaq impwistuta kubrakuqkunapaqa mantaqnin karan.
3 Kay Zaqueuqami kusalata Jesusta riqsiyta munayaran. Piru payqami kusa takshala kar, chaynulla kusala achka runakuna kashanrayku mana rikaytaqa puytiyaranchu.
4 Chaymi, rikananpaqqa Jesús riyashanlawman kusata kallpar rir, unaq qiruman iqaran.
5 Chaymanta Jesús qirupa ĉhakinta pasayarqa, unaqman chapakur Zaqueuta rikarqa, niran:
—Zaqueo, utqar ishkimuy. Chaqa kananmi wasikipi samayani nir.
6 Chaynu nitinqa, Zaqueuqa chay kutilla ishkimur, kusa aligrila Jesustaqa wasinman aparan.
7 Chayta rikarmi, Jesuspaqqa kusata runakunaqa rimapakuq qallariranllapa: “Uchasapa runapa wasinman risha samaq” nir.
8 Chaynu niyatinllapaqa, Zaqueuqa sharir Jesustaqa niran:

—¡Taytituy!, mana imayjunkunataqa tukuy imay kaqmanta lamtarta qushaq. Chaynulla mayqanta ingañar imanta suwasha karpis, kwatru kuti masta qushaq nir.

9 Jesusqa niran:

—Kay runapismi Abrahampa ayllunmanta kashanrayku, kay wasipi kaqkuna washakananpaq uraqa ĉhamushana.

10 Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami shamusha uchanllaparayku chinqasha kaqkunata maskar washananpaqna.

Jesusmi kumparasyunta ruraran qillaywan (Mt 25.14-30)

11 Chaynu Jesús nitin runakuna uyaparmi yarpuranllapa, Dyus mantakunanpaqqami manana maychu nir. Chaymi Jerusalenman shipchayarnaqa payqa uk kumparasyunta parlaran,

12 kaynu nir:

“Uk kusa riqsikasha ayllumantami karan uk runa. Chaymi payqa uk kutiqa kusa karu may nasyunman riran numratinllapa tikrakamurqa pwiblunpina mantakunanpaq.

13 Piru manaraq riyarqami, dyis sirbikuqninkunata qayamur, tukuyninta achka qillayta qur, niran: ‘Nuqa tikrakamunaykamanqa kay qillayniykunawanqa nigusyuta ruraskinkillapa’ nir.

14 “Nataq chay pwiblunmanta runakunaqami paytaqa ĉhiqniqllapa. Chaymi ikintaqa kaĉhakuranllapa ninanllapapaq: ‘Kay runataqa mana munayanillapachu mantaqniyllapa kananpaqqa’ nir.

15 “Piru chaynu kaĉhakutinllapamapis, paytaqa
numraranllapana mantakuq kananpaq.
Chaymanta pwibluman tikrakamurnaqa,
kaĉhakuran chay sirbikuqninkunata qayamunan-
llapapaq. Chayna tapunanpaq, chay qillayninta
qushushayllapataqa, kada runa michkatataq
ganachishaykillapa nir.

16 “Chayna punta chayta taputinqa, niran:
‘Taytituy, qillaynikiqami dyis kuti masta ganasha’
nir.
17 Chaynu nitinqa, chay mantakuqninqa niran:
‘Allinpi. Qamqami kusa allin sirbikuq kanki.
Chaynu chay pitila kaqpi kusa allin karanta
rurashaykiraykumi ashwan dyis pwiblukunata
mantanaykipaqna numrashayki’ nir.

18 “Chaymantaqa uk sirbikuqpis qimikarqa
kaynu niran: ‘Taytituy, qillaynikiqami ganasha
sinku kuti masta’ nir.
19 Chaymi mantaqninqa paytapis niran: ‘Qam-
tapis sinku pwiblukunata mantanaykipaqna
numrashayki’ nir.

20 “Piru uk qimikar-shuypaqa kaynu niran:
‘Taytituy, kaypimi qillaynikiqa. Ĉhuraraymi uk
pañulapi watar.
21 Chaqa manchakuraymi, kusala marraju
kashaykirayku mana tarpukushaykimanta ku-
sichakunki, chaynulla mana shikwakushaykiku-
namanta tantakunki nir, yaĉhashayrayku’.
22 Chaynu nitinqa, mantaqninqa niran: ‘Mana
allin sirbikuq, qam rimashaykillawan rikashur
yaĉhani, imanumi kanki nirmapis. Chaqa
chaynu nuqa marraju kani nir, chaynulla

mana tarpukushaymanta kusichakuni, mana shikwakushaymanta tantakuni nir yaĉharqa,
23 ¿Imapaqtaq bankuman mana aparayki qil-
layniyqa ganaskinanpaq? Chaynuqami ashwan
tikrakamurqa ganashanwanna aypanayta'.
24 "Chaynu nirqa, wakin runakuna chaypi
kaqkunataqa niran: 'Chay runataqa qillayniyta
kitar quyllapa, chay dyis kuti masta ganachisha
chayta' nir.
25 Chaymi paykunaqa niranllapa: '¡Piru Taytituy,
payqa dyis kuti mas qillayniyjunna!'
26 "Chaynu nitinllapami mantakuqqa niran:
'Nishaykillapa: Chay mayqanĉhi allinta
rurashanrayku, imayjun kaqtaqami masta
qushaq. Piru chay mana allinta rurashanrayku
mana imayjun kaqtaqami, pitila kaqninmatapis
limpula kitashaq.
27 Chaynulla mana mantakunayta munar
ĉhiqnimaqkunata-shuypaqa, kayman apamur
naypaypi wanuchiyllapa' nir".

Jesusmi Jerusalenman yaykuranna (Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

28 Kaykunata nirqami, Jesusqa riranna
Jerusalenmanqa.
29 Chaymanta, chay Olivos sirkapa yatan
Betfagiman, chaynulla Betania pwibluman
yaqqa ĉhashana karqa, kaĉhakuran ishkay
yaĉhakuqninkunata,
30 kaynu nir:
—Riyllapa, wak naypanchikpi pwiblitu kan
chayman. Chayman ĉharqami, tarinkillapa
uk burru wataraqta. Chay burrupiqami

manaraq mayqanpis tasharaqchu. Chayta kaĉhar apamuyllapa.

31 Nataq, mayqan '¿Imapaqtaq burruta kaĉhayankillapa?' nishutinllapaqa, niyllapa 'Taytanchikmi ministiyan' nir.

32 Chaynu nitinqa, yaĉhakuqninkunaqa riranllapa. Chaynu rirllapaqa, imanuĉhi Jesús nisha karan chaynulla burrutaqa wataraqta tariranllapa.

33 Burruta kaĉhayatinllapanaqa amunkunaqa rikarimur kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq burruta kaĉhayankillapa? nir.

34 Chaynu nitinqa paykunaqa niranllapa:

—Taytitunchikmi ministiyan nir.

35 Chaynu nirnaqami, raĉhpankunata burrupa ananman ĉhurar aparanllapa Jesusman. Ĉhachirnaqa, chay burritupa ananpina tachiranllapa.

36 Chaymi chaynu Jesús burrupa anan ritinqa, runakunaqa naypanta riranllapa raĉhpankunata ĉhukir ima. Chaylatami burruqa riran.

37 Chaynu riyar chay Olivos sirkapa urayninman shipchayatinllapanaqa, tukuyla kriyiqkunaqa kusalata aligriyaranllapa. Chaymi kusa jwirtita rimaq qallariranllapa tukuy milagrukunata rurashanpaq yarpur ima.

38 Kaynumiri niyaqllapa:

"¡Biba biba! ¡Kusa alabakashami kanqa gubyirnunchik,
Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqqa!
¡Unaq syilupipis aligriyanqallapa!

¡Kusa shumaqtami alabanqallapa Dyusninchiktaqa!” nir.

39 Chaymi wakin fariseo runakuna chaypi uyakuqkunaqa, kaynu niranllapa Jesustaqa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, yaĉhakuqnikikunata anyar uyarachiy nir.

40 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—Qamkunata willashaykillapa, kay runakuna upallatinllapaqami ashwan rumikunamapis qayĉhakunqallapa nir.

41 Chaymanta Jerusalén yatanmanna ĉhar chay pwibluta rikarnaqa, Jesusqa chay pwiblurayku waqaq qallariran

42 kaynu nir:

“¡Jerusalenmanta runakuna! Kusa allinĉhi kanman qamkuna kay diyapi kwintata qukanaykipaq, nuqami shamusha kani yanapashuq, shumaqta kawsanaykillapapaq nir. Piru chaypaqqami mana kwintata qukankillapachu.

43 Ay, qamkunapaqqami kanqa allipla saqra diyakuna. Chaymi kuntraykikunaqa shamur, wakmanta kaymanta arkar kurralashurllapa ima, limpu wanuchir tukchishunqallapa.

44 Tukuyla Jerusalén pwiblupi kaqkunaqa, tukukanqallapa. Chaypiqami, mana uk rumi, uk rumipa ananlapimapis llutakashaqa kidanqachu. Chaqa qamkunaqa, Dyus washashuqllapa shamutinpis, mana kasushaykillapachu”.

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasimanta rantikuqkunata itakuran
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

45 Chaymanta Jesusqa, Dyusta adurananllapa
wasiman yaykur, chay ruripi rantikuqkunata,
[rantiqkunata] itakuq ĉhurakaran,
46 kaynu nir:
“Dyus nitin iskribikashakunapiqami nin:
‘Wasiyqami nuqaman mañakunanllapalapaq wasi
kanqa’ nir. Piru qamkunaqami suwakuqkunapa
maĉhayninpaqna tikrashaykillapa” nir.
47 Jesusqami waran waran, Dyusta aduranan-
llapa wasipi yaĉhachikuq. Piru chay kurakunapa
mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar
yaĉhachikuqkuna, chaynulla wakin karguyjun
runakunapis, yarpuranllapa imanullapis
Jesustaqa wanuchinanllapapaq.
48 Piru manami imanupis wanuchiyta puyti-
ranllapachu. Chaqa tukuyla runakunami Jesús
yaĉhachikutinqa kusa qasillala uyakuyaranllapa.

20

Jesustami tapuranllapa pipa pudirninwanshi nir

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

1 Uk diyapimi, Jesusqa Dyusta adurananllapa
wasipi Dyuspa shumaq rimayninta imanu
washakananllapapaq nir runakunataqa
yaĉhachiyaran. Chaymantami, ĉharanllapa
kurakunapa mantaqninkuna, Moisés
mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, ruku
mantakuqkuna ima.
2 Chaymi kaynu nir tapuranllapa:
—¡Willamayllapa! ¿Mayqan mantashutintaq tukuy
chaykunata rurankiqa?
3 Chaymi Jesusqa niran:

—¡Ma nuqapis tapushutiyllapa, willamayllapa!
4 ¿Mayqantaq Shutichikuq Juantaqa kaĉhamuran
shutichikunanpaqqa? ¿Dyus, manaqachu runaku-
nala?
5 Chaynu nitinmi, paynin paynin willanakur
kaynu ninakuyaqllapa: “ ‘Dyusmi kaĉhamuran’
niytaqa manami puytinchikllapachu. Chaqa,
chaynu nishallapaqa ‘¿Imapaqtaq mana
kriyiraykillapa?’ nimashunllapa.
6 Chaynulla manami ‘Runakunala’ niytapis
puytinchikllapachu. Chaynu nishallapaqami,
runakuna rumillawan sitar wanuchimachuwan-
llapa. Chaqa chiqaptari yarpunllapa: Juanqa
Dyuspa rimaqnin karan nir”.
7 Chaymi paykunaqa niranllapa:
—Manami yaĉhanillapachu mayqan kaĉhamuran
nirmapis.
8 Jesuspis paykunataqa niran:
—Chayqa nuqapis manami willashaykilla-
pachu, mayqan mantamatinmi tukuy kaykunata
rurani nirmapis.

Jesusmi kumparasyunta ruraran mana allin trabajaqkunawan
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

9 Chaymantaqa tukuy runakunata kay
kumparasyunta parlaq qallariran:
“Uk runami ĉhakranpi ubata tarpuran. Chay-
mantaqa ayka runakunata trabajananpaq arrin-
tar riran largu mayta, mana das tikrakamuqchu.
10 Chaymanta kusicha tyimpu ĉhamutinqa, chay
ĉhakrapa amunqa kaĉhamuran uk sirbikuqninta,
chay kusichakushanmanta paypaq kaq partinta

qunanllapapaq. Piru ashwan chay ĉhakrapi trabajaqkunaqami chay sirbikuqtaqa aypar kusalata maqar ima mana imatapis qurchu qatiĉharanllapa.

11 “Chaymantaqa qashan kaĉhamuran uk sirbikuqninta. Piru chaytapis, chay ĉhakrapi trabajaqkunaqa maqar, jurapar ima mana imatapis qurchu qatiĉharanllapa.

12 Qashan uk sirbikuqninta kaĉhamuran. Piru chaytapis chaynullata rurar lisyar ima ĉhakramantaqa itakuranllapa.

13 “Chaynu chay sirbikuqninkunata rurar mana kasutinqa, chay ĉhakrapa amunqa niran: ‘¿Imanashaqna kananqa? Kusala munashay wamraytana kaĉhashaq dijur. Ichapis rispitar kasunmanllapa’ nir.

14 “Chayna wamranta kaĉhatin, chay ĉhakrapi trabajaqkuna rikarqa, ninakuranllapa: ‘Wakmi kay pachataqa irinsyanpaq aypayanqa. ¡Ashwan wanuchishunllapa nuqanchikkunana kay ĉhakrawanqa kidanallapapaq!’ nir.

15 Chaynu nirllapa ĉhakramantaqa urqur, wanuchiranllapa”.

Chaynu kumparasyunta rurarqa Jesusqa kaynu niran:

—Chay ĉhakrapa amun shamurqa, chay ĉhakrapi kaqkunawanqa, ¿imatataq rurayanqa nir yarpunkillapa qamkunaqa?

16 Chaqa chay ĉhakrapi kaqkunataqa rir limpu wanuchir ukkunatana quyanqa chay pachantaqa.

Chaynu Jesús nitinmi niranllapa:

—¡Manami chaynuqa kanqachu! nir.

17 Chaynu nitinllapaqa, kusata paykunataqa
chapar Jesusqa niran:
—Mana chaynu katinqa, ¿ima nishaq nirtaq,
Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin?:
‘Chay llutakuqkuna kay rumiqa mana sirbinchu
nir itakushanllapami,
ashwan kusala shumaq rumipaq tikrakasha’
nirqa.
18 Chaymi, chay rumipa ananman mayqanpis
rataqqa, limpu limpu llampunqa. Nataq, rumi
runapa ananman ratar-shuypaqa, limpu limpu
pulbupaq tikranqa nir.
19 Chaynu nitinmi, kurapa mantaqninkuna,
Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna
uyaparllapaqa, kwintata qukaranllapa paykuna-
paq rimayan nir. Chaymi chay kutilla, Jesusta
aypar prisunaranllapa. Piru mana puytiranlla-
pachu runakunata manchashanllaparayku.

Jesusta tapuranllapa impwistupaq (Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

20 Chaymantami ashwan, wakin runakunata
kaĉharanllapa mananula Dyuspi kriyiq tukur, Je-
susta uyakunanllapapaq. Chayna imanullapis
mana allinkunata rimachir, chaylapaqna aypar
apananllapapaq Romapa gubirnadurninman.
21 Chaynuta yarpurllapami, kaynu nir Jesustaqa
tapuranllapa:
—Yaĉhachikuq Taytituy, yaĉhanillapami qam
yaĉhachikuyashayki, rimayashaykiqa chiqap nir.
Chaynu karmi, mana runakunata riparayta
yarpunkichu imanu katinmapis. Ashwan
qamqami yaĉhachikunki Dyus munashannulata.

22 Chaymi nishunillapa: ¿Allinchu kanqa
Romapa punta gubyirnun Cesarta impwistuta
pagranayllapapaqqa?
23 Jesusqa chay mana allinta yarpuyashanllapa-
paq kwintata qukarmi, niran:
—[¿Imapaqtaq mana allinta rimachir
uchachamanayankillapa?]
24 Ma, rikachimayllapa uk qillayta. ¿Mayqanpa
ritratuntaq kay qillaypiqa? ¿Mayqanpa shutintaq
iskribikasha? nir.
Chaynu taputinqa, paykunaqa niranllapa:
—Gubyirnu Cesarpami nir.
25 Chaymantami Jesusqa niran:
—Chaynu katinqa, gubyirnu Cesarpa kaqnin-
taqa payta quyllapa. Nataq Dyuspa kaqnintaqa
Dyusta quyllapa.
26 Chaynu Jesús tukuy runakunapa naypanpi
rimatinqami, mana imanupis uchachayta puyti-
ranllapachu. Ashwan dispantakar uyaralana ki-
daranllapa.

Jesustami tapuranllapa wanuqkunapaq (Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Chaymantaqa ayka Saduceo runakuna
riranllapa Jesustaqa rikaq. Paykunaqami
ninllapa: “Wanuqkunaqashi manana
kawsamunnachu” nir. Chaymi tapuranllapa
Jesustaqa:
28 —Yaĉhachikuq Taytituy, Moisesmi kaynu
nir iskribisha karan: ‘Mayqan warmiyjun
kayar, manaraq wamrayjun kar wanutinqa,
chay wanushapa ukninnashi kasarayanqa chay

byuda warmiwanqa. Chayna chay wanusha
ukninpaqqa wamrayjun kananpaq' nir.
29 Chaqa, uk kutimi syiti irmanukuna
karanllapa. Kulakanllapaqa, warmikur manaraq
wamrayjunchu kayar wanuran.
30 Chaymi chay ishkay kaq uknin,
31 chaynulla kimsa kaq ukninpis chay
warmillawan kasararan. Chaynumi syitinllapa
chay warmillawan kasarar, manaraq wamrayjun
kayar tukuynin wanuranllapa.
32 Chaymantami chay warmipis wanuranna.
33 Nataq chay wanushakuna maydiya
kawsamutinqa ¿mayqanninpa warmintaq kanqa
chay warmiqa? Chaqa tukuynin-ari kasarasha
karan chay warmillawan.

34 Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Kananmi kay bidapiqa kasaranllapa,
chaynulla kasarachikunllapa ima.
35 Piru, Dyus munashannullata shumaqta
rurar taqkunaqami, wanushanmanta kawsamur
uk bidapiqa, manana kasaranqallapanachu.
Chaynulla mananami kasarachikunqallapa
imamapischu.
36 Chaqa paykunaqa manana wanurchu
angelkuna yupayna kanqallapa. Chaynulla,
wanushanmanta kawsamushanllaparayku,
Dyuspa Wamranna kanqallapa.
37 Chaynumi, ashwan Dyus nitin Moisés
chay sarsa rupayashanpaq iskribishanllapi,
intrachimanchik, wanushakunaqashi
kawsamuyanqa nir. Chaqa ninmi: Dyusqashi,
Abrahampa, Isaacpa, Jacobupa, Dyusnin nir.

38 Chaymi, Tayta Dyusqa mana wanushakunapa Dyusninchu, ashwan payqami tukuy kawsaqkunapa Dyusninla. Chaynu katinmi, ¡paypaqqa tukuy mayqanpis kawsayan! nir.
39 Chaymantaqa wakin yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa niranllapa:
—Allintami nishayki Yaĉhachikuq Taytituy.
40 Chaymi chaymanta-pacha, manana mayqanninlapis tapuyta yarpuranllapalamanapischu.

Dyus Akrashan Cristuqa ¿maymantataq shamun? (Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

41 Chaymantami Jesusqa paykunataqa tapuran kaynu nir:
—¿Imapaqtaq Dyuspa Akrashan Cristuntaqa Davidpa ayllunmanta ninllapa?
42 Chaqa Davidqami paylla Salmos librunpiqa nin:
‘Tayta Dyusmi Amituytaqa kaynu niran:
Tay allilaw qichqayman,
43 maydiya chay ĉhiqnishuqkunata
ĉhakikipa ĉhakinman ĉhuramunaykaman nir’.
44 Chaynu Davidpa ayllunmanta Dyuspa Akrashan Cristun katinqa, ¿imapaqtaq Davidqa ‘Amituy’ niran?

Jesusmi yaĉhakuqninkunata willaran kuytakananllapapaq (Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

45 Tukuyla runakuna uyakutinmi yaĉhakuqninkunata Jesusqa kaynu niran:
46 “Allita kwintata qukarmi, kuytakankillapa Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunamanta. Chaqa paykunaqami

munanllapa atun raĉhpanllapata yakakuyta, chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta saludananllapata ima. Chaymi chay tantakananllapa wasikunapi manaqa mikunanpaq apatinllapamapis, kusa runapaq riqsir chay kusala shumaq samanakunapi samachinanllapata munan.

47 Chaynullami chay wakcha warmikunata kitanllapa wasinkunata ima. Piru allin runa ninanllapapaqqami kusala unayta Dyusman mañakuq yupay tukunllapa. Chaymi kusala manchaypaqtana kastigakanqallapa” nir.

21

Byudapa ufrinditan
(Mr 12.41-44)

1 Jesusmi, Dyusta adurananllapa wasipi, rikakuyaran kusa imayjun runakuna, ufrindanta kajunkunaman itatinllapa.

2 Chaynullami rikaranpis uk mana imayjun byuda ishkay qillaysituta kajunkunaman itaqta.

3 Chaymi Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Kay mana imayjun byudaqami, tukuy runakunamanta masta ĉhurasha ufrindantaqa.

4 Chaqa, tukuy wakin runakunaqami qillaynin subraqlata ufrindakunllapa. Nataq chay mana imayjun byuda-shuypaqami, mana mas qillaynin mikunanpaq katinmapis, limpula ufrindakusha nir.

Jesusmi Dyusta aduranannllapa wasita ratachinqallapa niran
(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

5 Chayllapimi, wakinkunaqa kusata parlayaqllapa Dyusta aduranannllapa wasipaq, chay kusa shumaq rumikunawan shasha karan chaykunapaq, ufrinditakunata ĉhurashanllapakunapaq ima. Chaymi Jesusqa niran:

6 "Uk diyami ĉhamunqa. Chaymi chay diyapiqa kanan kay rikayashaykillapataqa limpu ratachitinllapa, manana uk rumilamapis anapura llutakashaqa kidanqanachu" nir.

Jwisyu diya shipchamuyatinnaqami kaynu pasanqa
(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

7 Chaymantaqa Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ¿maydiyataq chaynuqa pasayanqa? ¿Ima siñalta rikartaq yaĉhayashaqllapa, tukuy chaykuna pasananpaq diyaqa shipchana? nirqa.

8 Chaynu nir taputinllapaqa Jesusqa niran:

"Allitami kuytakankillapa ama ingañakanaykillapapaq. Chaqa kusala achkami nuqa yupay tukur shamunqallapa. Chaymi ninqallapa: 'Nuqami kani Dyuspa Akrashan Cristun'. 'Chay tukukanan tyimpuqami ĉhamunqana' nir. Chaynu nishutinllapamapis, qamkunaqa ama kriyinkillapachu.

9 Chayna, wakpi kaypi guerrata rurayanllapa nir, gubyirnupa kuntran tikrakayanllapa nir ima uyaparmapis, ama manchakunkillapachu. Chaqa

chaynumiri pasanqa. Piru chaynu pasatinmapis manaraqmi kay pacha tukukanan tyimpuraqchu kanqa”.

10 Niranpismi:

“Uk nasyunmanta kaqkunami maqanakunqallapa uklaw nasyunmanta kaqkunawan. Chaynulla uk gubyirnupa kaqninkunapis maqanakunqallapa uklaw gubyirnupa kaqninkunawan.

11 Kusala achka lugarkunapimi pachamapis kusalata kuyunqa. Chaynulla kusala mallaq tyimpu imami kanqa. Qishaykunamapis kusala saqra mana rikashaykillapakuna kanqa, tukuy pachapi. Syilupipis rikankillapa dispantaypaq allipla mana rikashaykillapakunata ima.

12 “Piru kaykuna manaraq chaynu kayatinqami, qamkunataqa aypashunqallapa, kusata qischashunqallapa chay tantakananllapa wasikunapi. Apashunqallapapis karsilkunaman itashuqllapa. Chaynulla qukushunqallapa gubirnadurkunapa, gubyirnukunapa naypanman ima nuqapi kriyishaykillaparayku.

13 Chaynu apashutinllapamapis ashwan qamkunaqa nuqallapaq rimankillapa.

14 Qamkunaqa, amami llakir yarpupakunkillapachu imataraq rimar washakashunllapa nirqa.

15 Chaqa, nuqami chay urasqa yanapashaykillapa allipla shumaqta rimanaykillapapaq. Chaymi kuntrashuqkunaqa mana imata nishuyllapatapis puytinqallapachu, allita rimashaykillaparayku.

16 “Chaynulla nishaykillapapis: Qamkunataqami taytaykillapa, uknikillapakuna,

primuykillapa, chaynulla amiguykikunamapis chay ĉhiqnishuqkunaman qukushunqallapa. Nataq wakinnikillapallataqa wanuchishunqallapa ima.
17 Chaymi tukuyla kay pachapiqa nuqapi kriyishaykillaparayku ĉhiqnishunqallapa.
18 Piru qamkunapaqami, mana umaykillapamanta uk aqchaykillapalamapis chinqanqachu nuqapaqqa.
19 Chayraykumi nuqalapi allita kriyir shachinakurqa tukuy tyimpupaqna kawsankillapa.
20 “Chayna, Jerusalén pwiblupa ridurninman kusa achka suldadukuna ĉhaqta rikarqa, yaĉhankillapana mananami maychu chay pwiblu tukukananpaq kanqa nir.
21 Chaymi chay Judea lugarpi kaqkunaqa, sirkakunaman alsakankillapa. Chaynulla, Jerusalenpi kaqkunapis lluqshinkillapa chay pwiblumantaqa. Nataq, chay ĉhakrapi kaqkunashuypaqa amallana tikrakankillapachu chay pwiblumanqa.
22 Chaqa chay diyakunapimi, Dyuspa librun mantakushanpi kastigupaq iskribikashanqa kumplikayan.
23 ¡Akakaw chay diyakunapi warmikuna ruriyjun, manaqa ñuñuq wamrayjun kaqkunaqa imananqallaparaq! Chaqa allipla manchakuypaq nanachikuykuna chaynulla kusala saqra manchaypaq kastigumi chay pwiblupiqa kanqa.
24 Wakinkunaqami wanunqallapa kuchilluwan lisyakar, chaynulla wakinkunataqa aypar prisur purichinqallapa tukuy nasyunkunapi. Nataq, Dyuspi mana kriyiq runakunaqa, Jerusalén pwiblutaqa limpu saruĉhanqallapa,

paykunapaq Dyus imanu kananpaq nishan tyimpu kumplikananankaman.

Dyusmanta Shamuq Runaqami tikrakamunqa (Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

25 “Chaymi siñalkuna kanqa rupaypi, killapi, qullarkunapi ima. Nataq pachapi-shuypaqa tukuy runakuna dispantakashalla kidanqallapa. Chaynulla alliplata manchakunqallapa, mar yaku kusalata maqchikar waqamutin.
26 Runakunami kusata manchakur, imana kay pachapiqa kanan-shuypaqa pasayanqa nir yarpur, limpu dismayanqallapa. Chaqa syilupi tukuy kaqkunamapis kusalata kuyunqa.
27 Chaymantami Dyusmanta Shamuq Runataqa rikanqallapa kusa llipyalla pudirninwan puk-taypa rurinta shamuqtana.
28 Qamkuna nuqapi kriyiqkuna, kaynu tukuq qallaritinqa, animuta aypar umaykillapata un-aqman alsar nuqapaq chapakunkillapa. Chaqa mananami maychu kanqa washakanaykillapa-paqqa”.

29 Chaynupaqmi, kay kumparasyuntapis ru-raran: “Allita rikayllapa igus qiruta, manaqa wakin qirukunatapis.
30 Chaqa chay qiru mushuqmanta qawamuqta rikarqa, yaĉhankillapana tamya tyimpuqa shipchana nir.
31 Chaynulla chay nishushaykunata pasaqta rikarqa, yaĉhankillapana Dyus mushuqmanta man-takunanpaq tyimpuqa shipchana nir.

32 “Chaymi chiqapta nishaykillapa: Chay tyim-
pupi kaq runakunaqa manaraq wanuyatinraqmi
tukuyla kay nishushayllapaqa pasanqa nir.
33 Chaqa syilu chaynulla kay pachamapismi
tukukanqa. Piru nuqa nishaykuna-shuypaqami
mana maydiyalapis tukukanqachu.
34 Kuytakankillapa, amami dijankillapachu
yarpuynikillapa chay mana allin ruraykunata
rurachishunanllapapaqqa. Chaynulla ama
maĉhankillapachu, ama yarpupakankillapapischu
kay bidapi kawsayashaykillapapaqqa. Ama chay
jwisyu diyapiqa qamkunata, chay mana allin
ruraykuna daskaqla ratachishunanllapapaqchu.
35 Chaqa chay shamuq diyaqami shamunqa kay
pachapi tukuy runakuna kawsaqkunaman.
36 Chayrayku, qamkunaqa rikĉhakushala
kar tukuy tyimpula Dyuspi yarpur, payman
mañakuyllapa chay saqra kastigukunamantaqa
washakarna, Dyusmanta Shamuq Runapa
naypanman ĉhanaykillapapaq”.
37 Chaynumiri Jesusqa, unaqqa yaĉhachikuq
Dyusta aduranan llapa wasipi. Nataq, tutaman-
shuypaqa chay Olivos sirkapi kidaq.
38 Chaymi, tukuy runakunaqa allaq allaqla riql-
lapa Dyusta aduranan llapa wasimanqa, Jesusta
uyakuq.

22

Jesustami wanuchiyta yarpuranllapana (Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

1 Shipchamuyarannami Pascua fyistapi mana
libadurayjun tantata mikuqllapa chay diyaqa.

2 Nataq chay kurakunapa mantakuqninkuna,
Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa,
yarpuranllapa imanullapis Jesustaqa wanuchi-
nanllapapaq. Piru runakunata manchashanlla-
paraykumi mana aypayta puytiranllapachu.
3 Chaynu katinmiri, Jesuspa dusi
yaĉhakuqninkunapa uknin Judas Iscariotimanqa
Satanás yaykuran.
4 Paymi riran kurakunapa mantakuqninku-
nata, Dyusta aduranannllapa wasipi kuytakuqku-
napa mantakuqninkunawan parlaq, “Imanumi
Jesustaqa qushaykillapa” nir.
5 Chaynu nitinmi, kusata aligriyar qillayta arni-
ranllapa.
6 Chaymi Judasqa “Arí” nir, imanulapis allita
rikar maykaqlapipis runakuna mana yaqqa kaq
yupay katin, “Rikachishutiyllapa aypankillapa”
niran.

Pascua mikunata kamakachiranllapa
(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)

7 Pascua fyistapi mana libadurayjun tantata
mikuqllapa chay diyapinami karanllapa.
Chaynulla chay diyapimi uyshitakunata
ufrindapaq nir wanuchiqllapapis.
8 Chaymi Pedruwan Juantaqa, Jesusqa kaĉharan
kaynu nir:
—Rir kamakachiyllapa Pascua fyistapi miku-
nanchikllapata.
9 Chaynu nitinqa paykunaqa tapuranllapa:
—¿Maypitaq kamakachinayllapata munayanki?
nir.
10 Jesusqa niran:

—Jerusalén pwibluman ĉharnaqami, uk runa kantarunpi yakuta apaqta tarinkillapa. Chaymi paypa ikinta rinkillapa wasinman yaykunankaman.
11 Chaymantami chay wasipa amuntaqa ninkillapa: ‘Yaĉhachimaqniyllapami nin: ¿Maylaw kwartuykipitaq yaĉhakuqniykunawan Pascua mikunata mikushaq? niyan’ nir.
12 Chaynu nitkillapami payqa rikachishunqallapa wasinpa unaqninpi uk atun kwartu kusala kamakashatana. Chaymi chaypi kamkachinkillapa mikunallapapaqqa.
13 Chaynu nitinmi paykunaqa rir, Jesús nishannulla tariranllapa. Chaymi chaypina kamakachiranllapa Pascua mikunataqa.
14 Chaymanta mikunanllapa uras ĉhamutinqa, Jesusqa apustulninkunawan samaranna misamanqa.
15 Chaymi Jesusqa paykunataqa niran:
“Kanan manaraq qischakar wanuyashayllami, ¡alliplata munasha kani qamkunawan pulla tantanakur mikunallapapaq!
16 Chaqa kanan mikushallapaqami manana qashanqa pullaqa mikushunllapanachu, Dyus qashan mushuqmanta mantakutin, chaypi mikunallapakaman”.
17 Chaynu nirqa uk kupata aypar, Dyusta payji nishana kar niran:
“Kayta aypar, aypachinakur upyayllapa.
18 Allitami willashaykillapa, mananami qashanqa kay ubapa yakuntaqa upyashaqnachu, Dyus qashan mushuqmanta mantakuq qallarinankaman”.

19 Chaynu nirmi, Jesusqa uk tantata aypar Taytanta payji nir, pakir quran yaĉhakuqninkunata kaynu nir:

“Kaymi nuqapa kwirpuy. Qamkunata washashunayllapapaq wanuyani chay. Kaytami ama qunqarchu rurankillapa yarpumanaykillapapaq” nir.

20 Chaynu mikutinllapanaqami, kupata aypar kaynu niran:

“Kay yawarniyta iĉhashaywanmi Taytay Dyuswan uk mushuq tratuta rurani, qamkunata kusata llakipashushayllaparayku.

21 Piru, mayqanĉhi kanan kuntraykunaman qukumayan chayqa, kay misapi nuqawan pulla.

22 Chaymi Dyusmanta Shamuq Runataqa, imanutaq kananpaq karan chaynuta ruranqallapa kuntrankunaqa. ¡Piru imananqaraq, chay kuntrankunaman qukuqqa!”

23 Chaynu Jesús nitinmi yaĉhakuqninkunaqa, paynin paynin niqllapa: “¿Mayqanninchikllapataq kuntrankunaman qukuyanchikllapaqa?” nir.

Jesuspa yaĉhakuqninkuna anyanakuranllapa

24 Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa paykunapura anyanakuranllapa, mabir mayqanninllapashi Dyuspaqqa kusa mas allin nir.

25 Chaymanta Jesusqa paykunataqa niran:

“Uk nasyunkunata mantaqkunami munashannulata runa masinkunatapis mantakur purichinllapa. Chaynu karmapis, ‘Ukkunatami kusalata yanapanillapa’ nir alabakanllapa.

26 Piru qamkunaqami ama chaynuchu kankimanllapa. Ashwan mayqannikillapa kusa mas

yaĉhaq karqa, mana kwintachaypaqla kayllapa.
Chaynulla chay mantakuqpis uk sirbikuq yupay
kanqa.
27 Mabir willamayllapa: ¿Mayqantaq kusa mas
allinqa? ¿Chay misaman mikuq tan chay runa,
manaqachu chay mikuyta aypachikamun chay?
Misapi samayan chay runami kusa mas allinqa.
Nataq nuqaqa chay sirbikuq yupay kani qamku-
napaqqa.
28 “Chaymi imanu ĉhiqnimaqkuna ruramatinlla-
pamapis, qamkunaqa pullay kashaykillapa.
29 Chayraykumi nuqaqa mantakunaykillapa-
paq nishaykillapa imanuĉhi Taytay Dyus nuqat-
apis mantakunaypaq nimaran, chaynulla.
30 Chaynu karqami, maydiyaqa qamkunaqa
mantakunaypiqa mikunkillapa, upyankillapa
nuqa tashay misapi pullay. Chaynulla,
mantakunaykillapa samanapi tar, Israel
pwiblumanta dusi ayllukunata rikar
yaĉhankillapa, allin mana allin nirmapis”.

Pedrumi Jesusta arniran mana dijananpaqchu (Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

31 Chaynullami niranpis Amitunchik Jesusqa:

—Simón, Simón, imanutaq wayramaqa triguta
ĉhaspir qutun, chay yupaymi Satanás, nuqamanta
chiqanchashunayanllapa.
32 Piru Simón, nuqaqami qampaq mañakusha
kani, maydiyapis nuqallapi kriyinaykipaq.
Chaymi qashan nuqallawan karqa, yanapay
uknikikunata nuqalapi allita kriyinanllapapaq.
33 Chaynu Jesús nitinqa, Simonqa niran:

—Taytituy, nuqaqami karsilman qamwan pulla rinaypaqmapis yarpushana kani. Chaynulla wanutkimapis pullayki wanushaq.

34 Piru Jesusqa niran:

—Pedro, nishaykimi: Kananllami manaraq gallumapis kantayatinchu, kimsa kuti nuqapaqqa ninki ‘Manami riqsinichu’ nir.

Jesusta qischananllapapaq ura ĉhamuyaranna

35 Chaynulla Jesusqa tapuranpis yaĉhakuqninkunataqa:

—Nuqami mana alfurjayjunta, mana qillayta purichinaykillapapaq talqitayjunta, mas llanqiyjunta imachu kaĉhashurayllapa. Chaynu kaĉhashutiyllapaqa, ¿imaykillapallaqachu faltashuranllapa?

Chaynu nitinqa paykunaqa niranllapa:

—¡Manami!

36 Chaymanta Jesusqa niran:

—Kanan-shuypaqa alfurjayjun kaqqa apayllapa. Chaynulla qillayta purichinaykillapa talqitatapis apayllapa. Nataq mayqannikillapa mana ispadayjun karqa, punchuykillapamatapis rantikur rantiyllapa.

37 Imapaqmi chaynutaqa nishuyanillapa. Chaqa nuqawanmi Dyus nitin iskribikashankunaqa kumplikanqa. Chaqa niqmi: ‘Mana allin runakunawan pullata, mana allinpaq riqsimanqallapa’ nir. Chaynumiri Dyus nitin nuqapaq tukuy iskribikashakunaqa, kumplikayanqa chay nishannulla.

38 Chaynu Jesús nitinqa, paykunaqa niranllapa:

—Taytituy, kaypimi ishkay ispadakunaqa nir.

Chaymi Amitunchik Jesusqa niran:
—Chaykaqllana nir.

Jesusmi Getsemaní wirtapi mañakuran (Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

39 Chaymantaqa Jesusqa lluqshir riran Olivos sirkaman, chaynu kustumrin kashanrayku. Chaymi yaĉhakuqninkunapis ikinta riran.
40 Chay lugarman ĉharnaqa, yaĉhakuqninkunataqa niran:
—Dyusman mañakuyllapa ama uchapi ratanaykillapapaq.
41 Chaynu nirqa paykunamantaqa karukaqllaman rir, chaypi qunqurikur Taytanman mañakuran, kaynu nir:
42 “Taytay, puytiypaq katinqa yanapamay-ari kay kusa ayaq yaku yupay qischakaymantaqa. Piru amami nuqa munashaynuchu rurakanqa. Ashwanmi qam munashayki kanqa” nir.
43 Chaynu niyatinqami, unaq syilumanta uk ángel chaypi rikarir yanaparan.
44 Jesusqa chay kusalata qischakananpaq karan, chaypaq yarpur kusalata mañakuyaran Dyusmanqa. Chaynu mañakutinqami, ĉhiĉhapninmapis pachaman shutuyaran yawar yupay.
45 Chaynu nir, Dyusman mañakurnaqa sharir riran chay yaĉhakuqninkuna kayashanman. Ĉharnaqa alliplata llakir shaykusha punuqta tariran paykunataqa.
46 Chaymi kaynu niran:
—¿Imapaqtaq punuyankillapa? Sharir Dyusman mañakuyllapa, ama uchapi ratanaykillapapaq nir.

Jesustami prisuranllapana
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

47 Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay dusi
yaĉhakuqninkunamanta uknin Judasqa, achka
runakunapa naypanta ĉharan. Chaymi qimikaran
Jesustaqa muchar saludananpaq.
48 Piru Jesusqa niran:
—Judas, ¿mucharlachu Dyusmanta Shamuq
Runataqa kuntrankunaman qukunki? nir.
49 Chaymi chaypi Jesuswan kaqkunaqa, imami
pasayan nir kwintata qukar, niranllapa:
—Taytituy, ¿ispadakunawanchu washakashunl-
lapa? nir.
50 Chaynu nitinqa, chaypi kaqkunamanta ukn-
inqa, kurakunapa mantaqninta sirbiq runapa
allilaw rinrinta *¡saq!* pitiran.
51 Jesusqa niran:
—¡Amana mas imatapis ruraylapachu! nir.
Chaynu nirmi chay sirbikuqpa rinrintaqa ka-
marla, allicharan.
52 Chaynu rurarnaqa chay kurakunapa
mantakuqninkunata, Dyusta aduranallapa
wasipi kuytakuqkunapa mantakuqninkunata,
chaynulla tukuy ruku mantakuqkunawan payta
apaq shamushakunataqa, niran:
—¿Imapaqtaq ispadakunawan, qirukunawan
ima, uk suwakuqman yupay shamushaykillapa
nuqamanqa?
53 Nuqaqami imuraspis Dyusta aduranallapa
wasipiqa qamkunawan pulla katiyqa, mana imat-
apis ruramaraykillapachu. Piru qamkuna tu-
taparaqmanta kar, kanan tutapashana katinqa,

imatapis rurayashaq nir yarpunkillapana. Chaqa uraykillapa ĉhamushanari nir.

Pedrumi Jesustaqa mana riqsinichu niran
(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

54 Chaymanta Jesustaqa aypar aparanllapana kurakunapa punta mantaqninpa wasinman. Piru Pedruqami largukaqllamanta chapar, ikinllapata riyaran.
55 Chaymi chay wasipa pampanpa ĉhaypinpi ninata ratachir chaypa ridurninlapi tukuy taranllapa. Pedrupis chaypi paykunawan pulla tayaran.
56 Chaynu tayatinllapaqa, uk sirbikuq warmi Pedrutaqa rikar, kusalata chapayaran. Chaymi kaynu niran:
—Kay runapismi paywanqa pulla karan nir.
57 Piru Pedruqa niran:
—Mamitay, manami riqsinichu chay runataqa nir.
58 Chaymanta qashan uk ratukaqlamanta ukpis Pedrutaqa rikar, kaynu niran:
—Qampis paypa uknin kanki nir.
Pedruqa niran:
—¡Manami! Mana nishuyanillapa wakmaqari.
59 Chaymanta uk ura pasashana yupay katinqa, qashan ukpis niran:
—Alliptamiri kay paypis Jesuswanqa pulla karan. Chaynulla payqa Galileamanta wakmaqari.
60 Qashanmi Pedruqa niran:
—¡Taytituy, manami yaĉhayanichu mayqanpaqmi rimayanki nirmapis!

Chaynu Pedro niyatinlami chay kutilla, gallu
kantaran.
61 Chaymantaqa Amitunchik Jesusqa das
tikrakar Pedruta chaparan. Chaynu chapatinqa,
Pedruqa yarpuran, Amitunchik kaynu nishanta:
“Kananllami manaraq gallu kantayatin kimsa
kuti nuqapaqqa ninki: ‘Manami riqsinichu’ nir”
nishanta.
62 Chaymi Pedruqa chaymanta lluqshirqa
kusalata llakir, piñakur ima waqaran.

Jesustami kusata asipar ima qischaranllapa (Mt 26.67-68; Mr 14.65)

63 Chay runakuna Jesusta chaypi kuytar
shaqkunaqa kusata asipar ima maqaranllapa.
64 Nawinkunata bindar ima kaynu tapuqllapa:
—Mabir tantyay ¿pitaq maqashusha? nir ima.
65 Chaynulla, allip ukmankunata tapur allipla
saqra pinqaypaqta willaqllapamapis.

Jesustami karguyjunkunaman aparanllapa (Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

66 Unaqna katinqa tantakaranllapa, chay Israel
runakunapa ruku mantakuqninkuna, kurakunapa mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima. Tantakarqa Jesustaqa aparan kusa mas karguyjunkunapa naypanman. Chaypiqami, kaynu nir tapuranllapa:
67 —Willamayllapa: ¿Qamchu Dyuspa Akrashan
Cristun kanki? nir.
Chaynu taputinllapaqa, payqa niran:
—Nuqa, kananlla ‘Dyuspa Akrashan Cristun
kani’ nishutiyllapaqa, mana kriyimankillapachu.

68 Chaynulla, nuqa tapushutiyllapapis mana
imatapis willamayankillapachu [chaynulla mana
kaĉhamayankillapalamapischu] kanqa.
69 Piru kananmanta-pachami, Dyusmanta
Shamuq Runaqa kusa puytiq Dyuspa allilaw
qichqanpi tayanqa.
70 Chaynu nitinqa tukuy tapuranllapa:
—Chaynu katinqa, ¿qamchu Dyuspa Wamran
kanki? nir.
Jesusqa niran:
—Qamkunallami ninkillapa.
71 Chaymantaqa paykunaqa niranllapa:
—¿Ima tistigutataq masqa munanchikllapa?
Chaqa nuqanchikkunalla uyapashanchikllapa
paylla rimatin nir.

23

Jesusta Pilatuman aparanllapa
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

1 Tukuy chaypi kaqkunaqa, sharir aparanllapa
Jesustaqa gubyirnu Pilatupa naypanman.
2 Chay Pilatupa naypanpiqa, yanqa illaqmanta
llullakur Jesuspaqqa willakuq qallariranllapa
kaynu nir:
—Kay runataqami tarisha kanillapa
pwibluyllapamanta runakunata kusa ukman
saqrakunata yaĉhachiqta. Chaqa, paymi nin
manashi impwistuta gubyirnu Cesartaqa
pagrashaqllapachu. Chaynulla ninpis payshi
Dyuspa Akrashan Cristun tukuyta mantakuqqa
nir.
3 Chaymi Pilatuqa Jesustaqa kaynu nir tapuran:

—¿Qamchu chay Israel runakunapa mantaqnin kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamllami ninki.

4 Chaynu Jesús nitinqa, Pilatuqa chay kurakunapa mantaqninta, tukuy runakunatapis niran:

—Nuqapaqqami kay runaqa mana ima uchayjunchu nir.

5 Chaynu nitinqa, chay runakunaqa llallin kusalata lanyar niranllapa:

—Chay kusa ukmanta yaĉhachikuyashanwanmi, chay pwibluyllapamanta runakunataqa limpu pantachiyan. Chaynu mana allinta yaĉhachikuqqami qallariran Galileapi. Kananshuypaqa kay Judeapina puriyan nir.

Jesustami Herodesman aparanllapa

6 Chaynu nitinllapa uyaparqa, Pilatuqa tapukuran ¿kay runaqachu Galileamanta? nir.

7 Chaymanta runakuna, Galileamantami nitinllapaqa, kaĉharan gubyirnu Herodesman. Chaqa, paypis chay diyakunapiqa Jerusalenpi karan.

8 Jesús chayman ĉhatin, Herodes rikarqa kusala aligrita yarpuran. Chaqa kusa unaynami paypaqqa rimaqllapata uyapasha kar, Herodesqa riqsiyta munaran. Chaynullami milagrukunata ruratin ima rikanaran.

9 Chaymi kusata tapuran. Piru, Jesusqa mana imalatapis willaranchu.

10 Chaypiqa karanllapapis kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima. Chay paykunaqami chaypiqa alliplata uchachayaranllapa.

11 Chayna, Jesús mana imatapis rimatinqa,
Herodesqa wakin suldadukunawan kusalata
kushiparanllapa. Chaymi Jesusta asipanan-
llaparaykuqa, gubyirnupa kusala ĉhaniyjun
raĉhpanta yakachiranllapa. Chaynu rurayar
imaqa, Herodespis Jesustaqa qashan kaĉharan
Pilatuman.
12 Chay diyaqamiri Pilatuwan Herodesqa
kusala amiguna tikrakaranllapa, unaykuna
kusata ĉhiqninakuq kasha karmapis.

Jesustami wanuchinanpaqna niranllapa (Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

13 Chaymantami Pilatuqa kurakunapa
mantaqninkunata, wakin karguyjunkunata,
chaynulla tukuyla runakunata ima tantamuran.
14 Chaymi kaynu niran:

—Qamkunaqa kay runata nuqaman
apamuraykillapa, ‘Pwibluymanta runakunata
limpu pantachiyan’ nir. Nuqami qamkunapa
naypaykillapapi tapusha kani. Piru paypa
uchantaqami mana tarishachu kani qamkuna
niyashaykillapanuqa.
15 Chaynulla Herodespis mana paypiqa
ima uchatapis tarishachu. Chayraykumi
qashan nuqaman kaĉhamusha. Chayrayku
yaĉhayankillapana, manami ima mana allintapis
kay runaqa rurashachu nir. Chaymi
wanuchinapaqqa mana allinchu.
16 Chaymiri nuqaqa wipyachikurla kaĉhashaq.
17 [Chaynuqami Pilatuqa niran, kada Pascua
fyistapi uk prisuta lluqshichiq kar].

18 Chaynu Pilato nitinqami, allipta chay runakunaqa tukuynin pullalla lanyaranllapa kaynu nir:
—¡Wanuchiy chaytaqa! ¡Ashwan Barrabasta karsilmanta lluqshichir kaĉhay! nir.
19 Chaqa, kay Barrabastaqami karsilmanqa itasha karanllapa, Romapa gubyirnunpa kuntran kar uk runata wanuchishanpaq.
20 Piru Pilatuqa, Jesusta mana wanuchiyta munarqa, qashanpis chayllata chay runakunataqa niran.
21 Ashwan paykunaqa kusala jwirtita lanyaranllapa kaynu nir:
—¡Kruspi klabay! ¡Kruspi klabay! nir.
22 Chaynu niyatinllapamapis, qashan kimsa kutipaqna Pilatuqa niran:
—Chaqa ¿ima mana allintataq kayqa rurasha? Nuqapaqqami kay runaqa mana ima uchayjunpischu wanuchichikunaypaqqa. Chaymi nuqaqa kastigachikurla kaĉhashaq.
23 Piru chay runakunaqami qashan kusala jwirtita kaynu nir lanyaranllapa:
—¡Kruspi klabay! nir.
Chaynu allipta lanyayatinllapaqami,
24 Pilatuqa, paykuna munashanllapanullata ruraran.
25 Chaymi chay Barrabás, Romapa gubyirnunpa kuntran kar uk runata wanuchisha katinmapis, karsilmanta lluqshichir, Jesusta-shuypaqa paykunatana quran.

Jesustami kruspi klabaranllapana (Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

26 Jesusta krusman klabaq apayarllapanaqa, Cirenemanta uk runa Simón shutiq, ĉhakranmanta

shamuqta tariranllapa. Chaymi Jesuspa krusninta rikrachir, paypa ikinllata aparanllapa.

27 Kusala achka runakunami Jesuspa ikintaqa riranllapa. Chaynullami warmikunapis kusalata llakir, waqar ima riranllapa.

28 Piru Jesusqami paykunata chapar kaynu niran:

"Jerusalenmanta warmisitakuna, ama nuqapaqqa waqayllapachu. Ashwan qamkunallapaq, wamraykikunapaq ima waqayllapa.

29 Chaqa uk kusala qischakay tyimpukunapimi ninqallapa: 'Allinmi kasha chay warmisitakuna mana wamrakuq chaykunapaq, chay warmi mana ruriyjunchu kaqkunapaq, chaynulla chay warmikuna mana wamran katin mana ñuñuchikuqkunapaqmapis' nir.

30 Chaymi, chaynu qischakarnaqa runakunaqa qaqakunata ninqallapa: '¡Nuqakunapa anayllapaman ratamuyllapa!' Chaynulla lumakunatapis ninqallapa: 'Pakakuchimayllapa ima' nir.

31 Chaqa llullu qiruwan tukuy kaykunata rurarqa, ¿imanuna kanqa qiru chakishana katinqa?" *

32 Chaynullami Jesuswan pullataqa apaqllapapis ishkay wanuchikuq runakunata Jesuswan pullata kruspi klabananllapapaq.

33 Chaymanta chay uk lugar Calavera shutiqman ĉhachirllapaqa, Jesustaqa klabaranllapana kruspiqa. Chaynulla chay ishkay wanuchikuq runakunatapis kadalaw qichqanpi krusllapi

---

* **23:31** Qirupaq rimarqami, payllapaq riman Jesusqa. Pay kaypi katin chaynuta rurarqa, ashwan pay mana kaypi katinmaqa, imatapis ruranqallapa.

klabaranllapa. Ukninta allilaw qichqanpi, ukninta ichuqlaw qichqanpi.

34 [Klabatinllapanaqa Jesusqa niran:

“Taytay, pirdunay kay runakunataqa. Paykunaqami mana yaĉhanchu imatami rurayanllapa nirmapis”.]

Chaymantami chay suldadukunaqa Jesuspa raĉhpankunata surtyakur ayparanllapa.

35 Runakunaqami chaypi rikakuyaranllapa, chay karguyjun runakunamapis alliplata kushikur asiparanllapa kaynu nir:

—Ukkunata-shuypaqa washaran. Mabir kananqa paylla washakanqari, chiqapta Dyuspa Akrashan Cristun karqa.

36 Chaynulla chay suldadukunapis Jesusmantaqa burlakaqllapa. Chaymi qimikar upyachiqllapa allipla puchqu binuta, kaynu nir:

37 —¡Chiqapta, Israelmanta runakunapa mantaqnin karqa, qamlla washakay-ari! nir.

38 Chaynulla, Jesuspa umanpa ananpiqami uk litriruta ĉhurararanllapa [griego rimaypi, latinpi, hebreo rimaypi ima] Chaqa kaynu niyaq: “KAYMI ISRAEL RUNAKUNAPA MANTAQNIN” nir.

39 Chay ishkay wanuchikuqkuna Jesuswan pulla kruspi klabaraqkunapa ukninqa, musyar kaynu niyaq:

—¡Chiqapta qam Dyuspa Akrashan Cristun karqa, qamlla washakar, nuqakunatapis washamayllapari! nir.

40 Chaynu nitinqami, ukninqa kaynu nir anyaran:

—¿Manachu qamqa manchanki Taytanchik Dyustaqa, qam wanunaykipaqna qischakayarmapis?

41 Nuqanchikqa imanu mana allinta rurashanchikraykumi qischakayanchikmapis, pagrakuq yupayna, chay mana allinkunata tukushanchikpaq. Piru kay runa-shuypaqa mana imata uchakusha karmapis, qischakayan.

42 Chaymantaqa niranpis chay runaqa:

—Tayta Jesús, yarpumankiri qashan mushuqmanta mantakuq qallarirqa.

43 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—Allitami nishayki: Qamqa kananllami nuqawan pulla kanki Taytay Dyuspa luryanpi nir.

Jesusmi wanuranna
(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

44 A las dusimanta-pacha alas tris di la tardikaman tukuy pacha allipla tutaparaq intiru kidaran.

45 Rupayqami manana achkirachikamurannachu. Dyusta aduranannllapa wasipa ĉhaypinpi atun rakta raĉhpa warkuraqpis ĉhaypimanta wakman kayman limpu llikikaran.

46 Chay kutillami, Jesusqa kusala jwirtita qayĉhakuran kaynu nir:

"¡Taytay, ispirituytami makikilaman ĉhuramuni! ¡Qamna rikapamanki!"

Chaynu nirqa Jesusqa wanukuranna.

47 Chaymanta chay romano suldadukunapa kapitannin, tukuy chaykunata rikar uyapar imaqa, Dyusta alabaran, kaynu nir:

—Chiqaptami kay runaqa mana ima uchayjunlamapischu kasha nir.

48 Tukuy chaypi kaqkunaqa, tukuy ima pasashanta rikarqa, kusala mana allitachu yarpur riranllapa, qasqunllapata takaqnu.

49 Piru, Jesusta tukuy riqsiqkuna, Galileamantapacha pullan warmisitakuna rishakunapis, chayllapiraq kidaranllapa. Chaymi tukuy ima pasaqkunatapis karukaqlapi shasha rikakuyaranllapa.

Jesustami pamparanllapana (Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

50-51 Karanmi uk allip allinla runa José shutiq, chay Judea lugarpa pwiblun Arimatea shutiqmanta. Payqami Israelmanta kusa mas karguyjunkunapa masin karan. Piru chay karguyjunkuna yarpushankunawanqa mana chayllatachu yarpuq. Ashwan, Dyus mushuqmanta mantakunanpaq nir yarpur, kawsaq-ari.

52 Chaymi payqa Pilatuman ĉhar Jesuspa kwirpunta mañaran.

53 Chayna, Pilatuqa apay nitinqa, payqa krusmanta shumaqla ishkichimur, uk yuraq raĉhpawan pillur apar ĉhuraran qaqapa paĉhanlapi uk uĉhku rurakasha karan chayman. Chaypiqami manaraq mayqantapis pampashallapachu karan.

54 Chay pampayan diyapiqami, samana diyapaqna kamakachikuyaqllapa, chaqa qallariyaqnari.

55 Chay warmikuna Galileamanta-pacha Jesuswan pulla riqkunaqa, riranllapa rikaq chay uĉhkutaqa. Chaymi, chaypi imanu pampatinllapamapis allita rikaranllapa.

56 Chaymanta wasinllapaman tikrakamurllapanaqa, kusala mishki mutkiypaq rimidyitukunata kamakachiranllapa, chaykunawan Jesustaqa salar kamakachinanllapapaq. Piru chay samana diyapi-shuypaqa imanutaq kananllapapaq karan, chaynullata kumpliranllapa.

24

Jesusmi kawsamuranna
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

1 Chaymantami simanapa punta diyanpiqa, chay warmisitakunaqa allaq allaqla riranllapa Jesús pampakashanmanqa, chay mishki mutkiypaqla rimidyitukunata kamkachishanllapata apar. Chaynullami wakin warmikunapis paykunawan riranllapa.

2 Chayman ĉhatinllapaqa, chay uĉhkuta kirpasha kusa atun rumiqa manana tayashanpinachu kasha karan.

3 Chaymi chayman yaykurqa manana tariranllapanachu Amitunchik Jesuspa kwirpuntaqa.

4 Chayna chayta rikarqa, kusalata yarpupakuranllapa. Chaykamanmi ishkay runakuna kusa llipyalla yuraq mudanayjun paykunapa pullan shaqta rikaranllapa. Chaymi alliplata manchakuranllapa.

5 Chaynu manchakushanllaparaykumi, tukuynin qunqurikur pachaman pukĉhiraranllapa. Piru chay llipyaraqlla runakunaqa niranllapa paykunataqa:

—¿Imapaqtaq kawsaq runapaqqa, maskakunkillapa wanushakunapa pampakashanpiqa?

6 Manami kaypinachu. Kawsamushanami.
Yarpuyllapa qamkunawan pulla kar Galileapi
willashushanllapata.
7 ¿Manachu nishuranllapa: Dyusmanta Shamuq
Runataqashi uchasapakunapa makinman
qukutinllapa wanuchiyanqallapa; chaymanta
kimsa diyamantaqa kawsamuyanqa nir?
8 Chaymi, chaynu nitinqa, chay warmikunaqa
yarpuranllapa Jesús willashanllapata.
9 Chaymanta Jesús pampakashanmanta
tikrakarllapaqa, unsi apustulninkunata,
chaynulla wakinkunatapis willaranllapa.
10 Chaynu Jesuspa apustulninkunata
willaqkunaqami kaykuna karanllapa: María
Magdalena, Juana, Santiagupa maman María,
wakin warmikuna ima.
11 Piru chay apustulkunata willatinllapaqa,
mana kriyiranllapachu. Ashwan wak warmikunaqa yaruyasha kanqa nir yarpuranllapa.
12 Chaynu niyatinllapamapis, Pedruqa wasimantaqa lluqshimur riran kallpaylla Jesús pampakashanmanqa. Chayman ĉhar uĉhku ruriman chapakurqa, mana imatapis rikaranchu. Ashwan Jesús pillukashan raĉhpalana chaypiqa usurayasha karan. Chaynuta rikarqami kusa dispantakashalla qashan wasinman tikrakamuran.

Jesusmi Emausman nan riqpi rikariran (Mr 16.12-13)

13 Chay diyallapimi Jesuspa ishkay
yaĉhakuqninkuna riranllapa Emaus pwibluman.
Chay pwibluqami, Jerusalenmantaqa yaqqa
ishkay urasma kasha kanqa.

14 Chay paykunaqa, tukuy ima pasashanta parlaqnu riyaranllapa.
15 Chaynu parlar ima riyatinllapaqa, Jesusqa pay paylla paykunamanqa qimikar pullanllapa riq qallariran.
16 Chayna, rikarmapis paykunaqa mana riqsiranllapachu, nawinllapa bindakasha yupay kashanrayku.
17 Chaymantaqa Jesusqa paykunataqa tapuran:

—¿Imatataq qamkunaqa kusata parlaqnu riyankillapa nantaqa?

Chaynu nitinqa, paykunaqa sharanllapa llakishala.
18 Chaymantaqa uknin Cleofas shutiqqa niran:

—Tukuy runakunami yaĉhanllapa kay diyakuna Jerusalenpi pasashanta. ¿Qamlachu mana yaĉhanki chaykunataqa, furastiru kashaykirayku?

19 Chaynu taputinqa, paypis kaynu nir paykunataqa tapuran:

—¿Imataq pasasha?

Paykunaqa niranllapa:

—Nazaretmanta Jesuspaqmi parlayanillapa. Chay runaqami Dyusninchikpaqqa uk puytiq rimaqnin kaq, rimayninpi, ima ruraykunapimapis. Chaynulla tukuy runakunapa naypanpimapis kusa allin kaq.
20 Chay paytaqami kurakunapa mantaqninkuna, nuqakunamanta karguyjun runa masiyllapa, paytaqa uchachar qukuran kruspi klabar wanuchinanllapapaq.

21 Nuqakunaqami alliplata paypi yarpur
yarakuyarayllapa, pay washayanqa nasyunniyl-
lapata nir. Piru, kimsa diyapaqnamiri payta
wanuchishanllapaqa.

22 “Piru wakin warmikuna, nuqakunawan pulla
kaqkunaqami manchachimashallapa, paykuna
amsaqlla Jesús pampakashanman risha kar.
23 Chayshi paykunaqa Jesuspa kwirpunta
mana rikarchu tikrakamuranllapa wasinmanqa.
Chaymi paykunaqa parlamashallapa,
paykunamanqashi angelkuna rikarir, Jesusqashi
kawsayan nisha nir.
24 Chaynu nimatinllapa, wakin kriyiq masiylla-
pakunaqa riranllapa Jesús pampakashanmanqa.
Chay pampakashanman ĉharqashi chay warmisi-
takuna nishannulla, Jesustaqa mana rikaranlla-
pachu”.

25 Chaynu chay runakuna nitinqa, Jesusqa ni-
ran:

—¡Qamkunaqa mana das intrakaq runachu
kankillapa! Chaynu karmi Dyuspa tukuy
rimaqninkuna nishankunataqa, mana dasqa
kriyinkillapachu.
26 ¿Manachu yaĉhayankillapa, Dyuspa Akrashan
Cristunqa manaraq mantakuyarqa, chaynuraqmi
qischakananpaq karan nirqa?

27 Chaynu nirqa kusa shumaqta intrachiq
qallariran chay runakunataqa, Dyus nitin
iskribikashakunapi paypaq nishankunata.
Chaynumiri Moisés iskribishanmanta qallarir,
Dyuspa tukuy rimaqninkuna iskribishankunata
willaran paykunataqa.

28 Chaynu nirqa chay pwiblu riyashanllapaman
ĉharqa, Jesusqa naypaqman riq yupay tukuran.
29 Chaynu tukutinmi, paykunaqa Jesustaqa
kusata rugaranllapa, kaynu nir ima:
—Nuqakunawan kaylapi kiday. Chaqa tardina,
tutapayannami.
Chaynu niyatinllapaqa, Jesusqa yaykuran ruri-
man, paykunawanna chaypi kidananllapapaq.
30 Chaymanta misapina tayatinllapaqa, Jesusqa
makinpi tantata aypar Dyusta payji nirqa,
ĉhaypinmanta pakir paykunataqa quran.
31 Chaynu qutinqa, chay kutilla chay runakuna
chiqapta kwintachakarnaqa, Jesusta riqsiranl-
lapa. Piru Jesusta riqsitinllapaqa, payqa das chin-
qaran.
32 Chaymi paykunapura ninakuqllapa:
"¿Manachu Dyus nitin iskribikashapi tukuy
nishanta intrachimarninchik nanta shamutinqa,
shunqunchikpimapis allipla shumaq aligrita
yarpuranchik?"
33 Chaynu nirllapami, chay kutilla ishkantin
sharir tikrakaranllapa Jerusalenman. Ĉharnaqa
tariranllapa Jesuspa unsi apustulninkunata,
chaynulla wakin kriyiq masinkunatapis.
34 Chaypi tantanakusha taqta taritinllapaqa,
chay wasipi taqkunaqa niranllapa:
—Alliptamiri Amitunchik Jesusqa wanushan-
mantaqa kawsamusha. Simonmanmi rikarisha
payqa nir.
35 Chaynu nitinllapami chay ishkaykunapis
imanu nanta riyatinllapa pasashanta, chaynulla
imanu tantata ĉhaypinmanta pakitin Jesusta
riqsishanllapata ima parlaranllapa.

Jesusmi rikariran yaĉhakuqninkunaman
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

36 Paykunaqami chayllapaq alliplata parlayaranllapa. Chaynu parlayatinllapaqa ashwan Jesusqa illaqmanta paykunapa ĉhaypinllapaman shar kaynu nir saludaran:
—Kusa shumaqmi kankillapa nir.
37 Chaynu nitinqa, paykunaqa alliplata manchakuranllapa, ayata rikayanchikllapa nir yarpur.
38 Chaynu yarpuyatinllapamapis Jesusqa niran:
—¿Imapaqtaq qamkunaqa manchakushaykillapa? ¿Imapaqtaq manaraq allita nuqapiqa kriyinllapa?
39 Rikayllapa makiykunata, ĉhakiykunata. Nuqallami kani. Kanan kamamarllapa yaĉhayllapa: Uk ayaqa mana aychayjunchu, mana tulluyjunchu. Qamkuna rikamashaykillapanumi nuqaqa aychayjun, tulluyjun ima kani.
40 Chaynu nirqa chay kutilla, ĉhakinta makintapis rikachiran paykunataqa.
41 Piru paykunaqa kusala aligri karmapis mana kriyiranllapachu kusa dispantakashalla kashanllaparayku. Chaymi Jesusqa niran:
—¿Mikunaykillapaqachu imalaqa kan kaypiqa? nir.
42 Chaynu nitinqa paykunaqa quranllapa piskadu kankakashata, [panalwan].
43 Qutinllapaqa payqa aypar mikuran, paykunapa naypanpi.
44 Chaymantaqa paykunataqa niran:
“Nuqataqami kaynu pasamasha, imanutaq qamkunawan kar willashurayllapa chaynullata.

Nuqami nishurayllapa, imanumi Moisés iskribishankunapi, Dyuspa rimaqninkuna iskribishankunapi, Salmos librupipis nuqapaq nishankunaqa kumplikayanqa nir. Chaymi chay nishanllapanulla pasamasha”.

45 Chaynu nirmi paykunataqa allita intrachiran, chay iskribikashakunapi nishantaqa.

46 Kaynumi niran:

“Iskribikashakunapimi nin: Dyuspa Akrashan Cristunqashi kusata qischakar wanuyanqa. Chaymanta kimsa diyamantaqa kawsamuyanqa nir”.

47 Niranpismi:

“Jerusalenmanta qallarirshi tukuy pachapi paypa shutinpi yaĉhachikunqallapa. Chaynu yaĉhachikutinllapashi tukuyla kriyir uchanllapakunata dijatin Dyusqa pirdunanqa.

48 Qamkunaqami tukuy kaykunapaqqa uk tistigu kankillapa.

49 Chaymi nuqaqa qamkunamanqa kaĉhamushaq Taytay Dyus arnishushanllapata. Piru qamkunaqa kay Jerusalén pwiblupi kidaskiyllapa, unaq syilumanta arnishushanllapa pudir qamkunaman shamunankaman” nir.

Jesusmi syiluman riranna (Mr 16.19-20)

50 Chaynu nir imaqa, Jesusqa chay Jerusalén pwiblumantaqa, paykunata lluqshichir aparan Betania pwiblukaman. Chaypiqami makinta unaqman alsar bindisiran paykunataqa.

51 Chaynu bindisiqnumi, paykunamantaqa unaq syiluman apakaranna.

52 Chaymantami paykunaqa Jesusta kusata adu-
rar imaqa, tikrakaranllapana Jerusalenman kusa
aligrila.
53 Chaymiri maydiyapis, Dyusta aduranannllapa
wasipiqa, Dyusta alabar ima taranllapa.
Chaynumi kanqa.

Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque
(PE:quf:Quechua, Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 30 Dec 2021
05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a